

Tilinpäätös 2020

Kaupunginvaltuusto 24.5.2021

Sisällysluettelo

	Sivu
Kaupunginjohtajan katsaus	1
1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	
1.1 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	2
1.2 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	4
1.3 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	7
1.4 Kaupungin henkilöstö	9
1.5 Ympäristöasiat ja muut ei taloudelliset asiat	11
1.6 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	12
1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	13
2. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	14
3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	
3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	17
3.2 Toiminnan rahoitus	21
4. Rahoitusasema ja sen muutokset	23
5. Kokonaistulot ja -menot	25
6. Kuntakonsernin toiminta ja talous	
6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen kuuluvista yhteisöistä	26
6.2 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	27
6.3 Arvio konsernin tulevasta kehityksestä	28
6.4 Konsernin toiminnan ohjaus ja selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	28
6.5 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut	31
6.6 Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	32
6.7 Konsernitase ja sen tunnusluvut	33
7. Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä	34
8. Talousarvion toteutuminen	
8.1 Käyttötalouden toteutuminen	39
8.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	113
8.3 Investointien toteutuminen	115
8.4 Rahoitusosan toteutuminen	121
8.5 Yhteenveto sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	122

	Sivu
9. Tilinpäätöslaskelmat	
9.1 Ylöjärven kaupungin tuloslaskelma	125
9.2 Ylöjärven kaupungin rahoituslaskelma	126
9.3 Ylöjärven kaupungin tase	127
9.4 Ylöjärven kaupungin konsernituloslaskelma	128
9.5 Ylöjärven kaupungin konsernin rahoituslaskelma	129
9.6 Ylöjärven kaupungin konsernitase	130
10. Tilinpäätöksen liitetiedot	
10.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	133
10.2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot	134
10.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	135
11. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	136
12. Tasetta koskevat liitetiedot	
12.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	140
12.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	144
13. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	147
14. Ympäristövastuut	150
15. Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot	152
11. Muut eriytetyt laskelmat	155
Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista sekä tositelajeista	157
Tilinpäätöksen allekirjoitukset	159

Valtion merkittävä tuki auttoi koronavuoden 2020 tulostavoitteiden saavuttamisessa

Talousarvion 2020 lähtökohtana oli kaupunkistrategian mukaisesti talouden tasapainon säilyttäminen ja velkaantumisen kasvun ehkäisy. Samaan aikaan riittäviin kaupungin kehittymisen turvaaviin investointeihin varauduttiin. Maanhankintojen painopiste oli strategisesti tärkeillä tulevien vuosien laajenemisaalueilla.

Vuoden 2020 toiminnalle leimallisin piirre oli koronaviruksen aiheuttamat toimenpiteet varsinkin ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Korona aiheutti poikkeuksellisia toimenpiteitä erityisesti sivistystoimen palveluissa ja perusturvan toiminnassa. Korona vaikutti merkittävästi myös tekniikka- ja ympäristöosaston ruokapalveluiden ja siivouspalveluiden toimintaan. Toisella vuosipuoliskolla koronatilanne tasaantui. Valtio kompensoi kunnille taloudellisia menetyksiä merkittävästi, mikä näkyy positiivisesti talousluvuissa ja mahdollisti ylijäämäisen tilikauden muodostumisen.

Maanhankinnan osalta toteutettiin merkittävä maakauppa Mäkkylän peltoalueilla Vaasantien/Mikkolantien/Terätien/Keijärventien ympäristössä. Hankinnalla viimeisteltiin kyseisen alueen yhtenäisen maanomistuksen kaupungin haltuun saaminen jatkokehittämistä varten. Maakaupat toteutettiin hyvässä yhteistyössä maanomistajien kanssa vapaaehtoisilla kaupoilla ja maakauppaneuvotteluja käytiin aktiivisesti myös muilla keskeisillä laajenemisaalueilla. Kaavoituksessa esimerkiksi Siltatien asuinalueen 3. vaiheen ja Kolmenkulman itäisen yritysalueen kaavat valmistuivat. Keskeisiä toteutuneita investointeja olivat Kaurasmäen päiväkodin kunnostus, Moision koulun sisäilmakorjaukset, Siltatien ja Siivikkalan asuinalueet ja Yhtenäiskoulun kentän peruskorjaus. Räikänpuiston monivuotinen investointityö saatiin myös päätökseen.

Ylikunnallisissa hankkeissa Ylöjärven kaupunki osallistui aktiivisesti mm. seudullisen raitiotien yleissuunnitelman laatimiseen, joka saatiin viimeistelyvaiheeseen. Kaupunki päätti myös lähteä osakkaaksi Tampereen ja Helsingin välisen raideyhteyden suunnittelua toteuttavaan hankeyhtiöön (Suomi-Rata Oy).

Ylöjärven tulomuutto oli tavanomaisella pitkän aikavälin tasolla, mutta jo usean vuoden ajan lähtömuuton trendi on ollut nouseva, mikä on johtunut suurelta osin asukkaiden ikärakenteesta. Syntyvyyden enemmyyss ja pieni muuttovoitto pitivät kuitenkin väestökehityksen positiivisena väestönlisäyksen ollessa noin 100 asukasta.

Kokonaisuutena sekä kaupungin tulos että vuosikate toteutuivat talousarvioon nähden positiivisina. Asukaskohtainen lainamäärä myös laski ja on edelleen muihin kuntiin verrattuna suhteellisen alhainen.

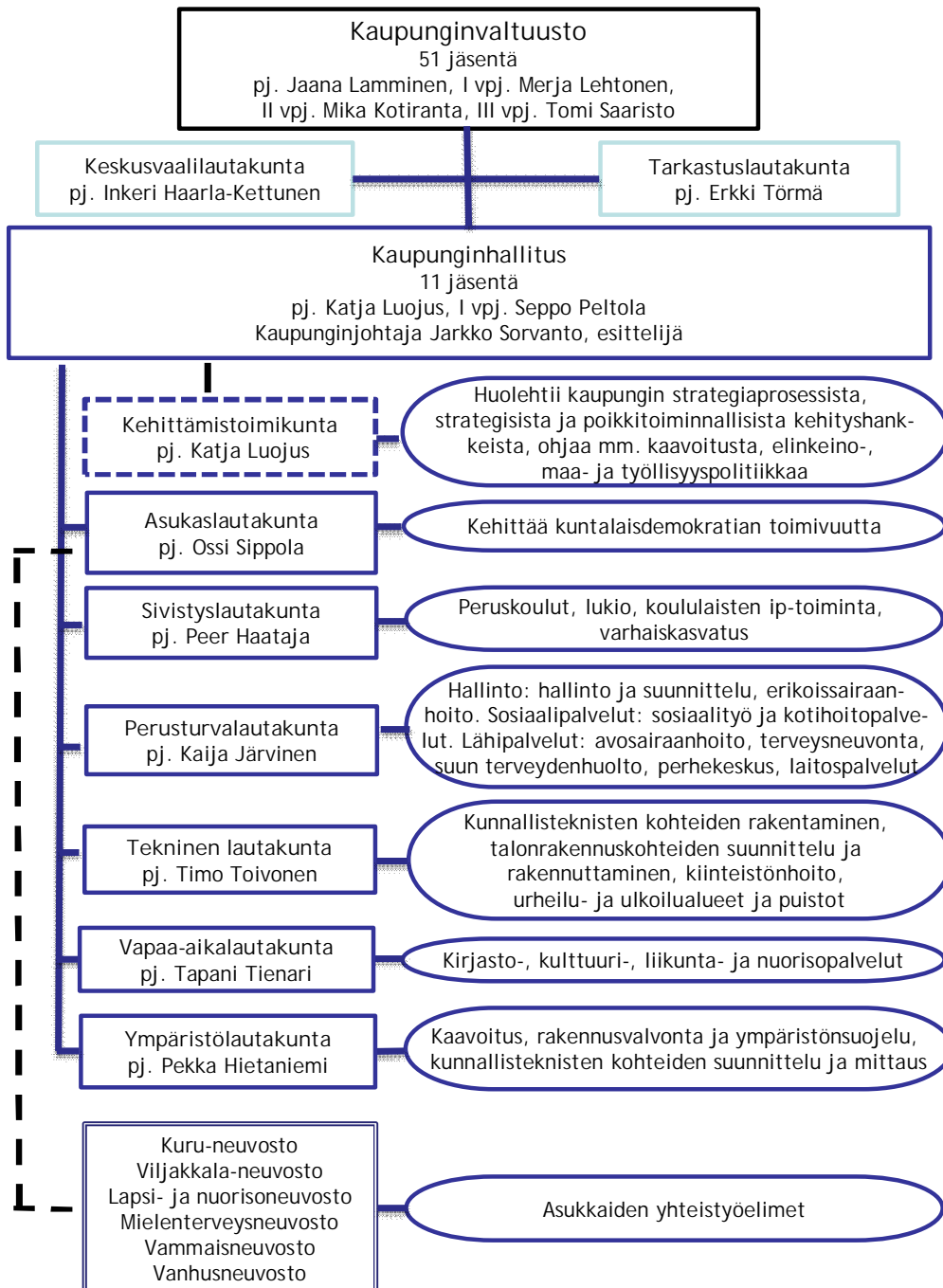
Haluan kiittää henkilöstöä ja päättäjiä venymisestä ja jaksamisesta raskaan koronavuoden aikana. Asukkaille ja yrityksille välttämättömät palvelut pystyttiin turvaamaan myös toimintojen pakollisten sulkuaikojen aikana ja päätöksenteko sujui kaikissa tilanteissa. Kaikki tärkeät investointihankkeet ja muutkin hankkeet etenivät lähes normaalisti tautitilanteesta huolimatta. Koronan myötä omaksuttiin uusia hyviä toimintatapoja, joita voidaan tulevaisuudessakin hyödyntää.

Pauli Piiparinen
vt. kaupunginjohtaja

1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1. Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Ylöjärven kaupungin toimielinorganisaatio 2020

Kaupunginvaltuusto 2020

Nimi	Puolue		
Puheenjohtaja		Koskinen Riitta	KESK
Lamminen Jaana	SDP	Kytömäki Jussi	VIHR
		Kytömäki Outi	VIHR
I varapuheenjohtaja		Landgren-Mäkkylä Tiina	KOK
Lehtonen Merja	VIHR	Leppänen Aki	VAS
		Luojus Katja	KOK
II varapuheenjohtaja		Mankkinen Leena	SDP
Kotiranta Mika	KOK	Moisio Eija	VAS
		Mustakallio-Sorvari Minna	KOK
III varapuheenjohtaja		Mäkinen Minna	SDP
Saaristo Tomi	PS	Mäki-Ventelä Markku	PS
		Nevala Yrjö	SDP
Jäsenet		Ojares Juho	KOK
Alanen Nina	KD	Pajunen Henrik	PS
Antila Veli-Matti	KD	Pelkonen Erja	PS
Haataja Peer	KOK	Peltola Seppo	SDP
Hakanen Teuvo	KESK	Ruuska Hannu	PS
Halttula Timo	VIHR	Salakari Riikka	KOK
Heiska Mauri	PS	Sarvijärvi Minna	KESK
Hietaniemi Pekka	KESK	Savio Sami	PS
Itvola Terhi	VIHR	Sippola Ossi	KOK
Itäpää Auvo	SDP	Sorsa Minna	VIHR
Jukantupa Anna	VAS	Sorvanto Katariina	KOK
Järvinen Kaija	SDP	Tahlo Jarmo	KESK
Kaasalainen Jouni	KD	Tienari Tapani	KOK
Kiiskinen Jenni	VIHR	Tiura Jaana	SDP
Kiviniemi-Mäkinen Petra	VAS	Toivonen Timo	VIHR
Koivisto Heidi	SDP	Törmä Erkki	SDP
Kolehmainen Toni	PS	Uusikartano Arja	VAS
Konttinen Risto	KESK	Vilén Riitta	KOK

Kaupunginhallitus 2020

Nimi	Puolue	Jäsenet	
Puheenjohtaja		Halttula Timo	VIHR
Luojus Katja	KOK	Heiska Mauri	PS
		Landgren-Mäkkylä Tiina	KOK
I varapuheenjohtaja		Leppänen Aki	VAS
Peltola Seppo	SDP	Mankkinen Leena	SDP
		Mäki-Ventelä Markku	PS
		Ojares Juho	KOK
		Sarvijärvi Minna	KESK
		Sorsa Minna	VIHR

Puoluejakauma 31.12.2020

	Valtuusto	Hallitus
KOK	11	3
SDP	10	2
VIHR	8	2
KESK	6	1
PS	8	2
VAS	5	1
KD	3	-
Yhteensä	51	11

Johtoryhmä 2020

kaupunginjohtaja	Jarkko Sorvanto
kaupunkirakennejohtaja	Pauli Piiparinen
hallintopäällikkö	Antti Pieviläinen
henkilöstöpäällikkö	Minna Kekarainen
kehitysjohtaja	Mari Ruissalo vt. ajalla 1.1-31.7.2020, Tiina Laakkonen 1.8-23.10.2020, vt. Juha Liinavuori 26.10-31.12.2020
sivistysjohtaja	Matti Hursti
talousjohtaja	Juha Liinavuori
terveys- ja sosiaalijohtaja	Anne Santalahti

1.2 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Yleinen taloudellinen tilanne

Talouskatsaus perustuu valtiovarainministeriön taloudelliseen katsaukseen 12/2020 sekä Kuntaliiton analyysiin kuntien tilinpäätösennusteista.

BKT:n arvioidaan supistuvan 3,3 prosenttia vuonna 2020 ja vuoden 2020 viimeisellä neljänneksellä talous supistuu edellisestä neljänneksestä. Palveluiden kulutus pieneni uudelleen koronaepidemian toisen aallon voimasta, mutta tavaroiden kulutus pysyy vahvana. Samoin tavaroiden ulkomaankauppaan odotetaan pientä piristymistä, mutta palveluvienti supistuu edelleen. Rakennusinvestoinnit kääntyvät laskuun ja syventävät investointien supistumista.

Vuonna 2021 BKT:n kasvu kiihtyy 2,5 prosenttiin. Talouskasvu on hidasta vielä alkuvuonna, mutta epidemian hellittäessä kasvu alkaa vähitellen nopeutua. Yksityinen kulutus kasvaa 3,8 prosenttia vuonna 2021, kun tavaroiden kulutus palautuu epidemiaa edeltävälle tasolle jo vuoden alkupuolella. Palveluiden kulutuksen odotetaan palautuvan hitaammin kuluttajien luottamuksen vahvistuessa vähitellen. Yksityisten investointien kasvu jatkuu heikkona vielä vuoden 2021 alussa epidemian ylläpitämän epävarmuuden vuoksi. Rakentamisen aloitusten ennakoitaan myös lykkäytyvän ja asuntoinvestoinnit vähenevät edelleen.

Yritykset ovat sopeuttaneet työvoimakustannuksiaan irtisanomisten lisäksi lomautuksilla. Lomautettujen määrä väheni ennätystasolta kesällä nopeasti, mutta syksyllä lomautettujen määrä

kääntyi uudestaan nousuun. Työttömyysaste jää 7,8 prosenttiin vuonna 2020 ja nousee 8,0 prosenttiin vuonna 2021. Heikosta ja epävarmasta taloustilanteesta johtuen työmarkkinat eivät nyt vedä työvoimaa ja työvoiman ulkopuolella olevien määrä lisääntyi vuonna 2020.

Julkisen talouden tulojen ja menojen välinen epätasapaino kasvaa jyrkästi vuonna 2020. Alijäämän arvioidaan kuitenkin kasvavan aiemmin ennakoitua vähemmän, vaikka koronavirusepidemia kiihtyi syksyn mittaan uudelleen. Suomen talous- ja työllisyyskehitys näyttävät selvinneen vuodesta 2020 monia muita maita lievemmin vaurioin. Vuoden mittaan valtion lisäbudjeteissa päätettiin monista tukitoimista, mutta kaikkia varoja ei käytetty vuoden 2020 aikana, vaan niiden käyttö ajoittuu osittain vuoden 2021 puolelle. Lisäksi epidemiatilanne on vähentänyt julkisten palveluiden käyttöä, mikä on pienentänyt julkisten menojen kasvua vuonna 2020.

Julkisen velka kasvaa vajaasta 60 prosentista 69 prosenttiin suhteessa bruttokansantuotteeseen vuonna 2020. Vuonna 2021 velkasuhteen kasvu hidastuu, kun epidemia väistyy ja talouden kasvu elpyy. Julkisen talouden tulojen ja menojen välinen epätasapaino sekä väestön ikääntymisestä aiheutuva menojen automaattinen kasvu ylläpitävät kuitenkin velkasuhteen kasvua myös tulevana vuosina. Julkisen velkasuhteen arvioidaan olevan 75 % vuonna 2025.

Tilastokeskus keräsi kunnilta tilinpäätösennusteita vuodelta 2020, joita Kuntaliitto edelleen jalosti ja analysoi. Arviot kerättiin kaikista Manner-suomen kunnista. Vuoden 2020 tilinpäätösarvioiden valossa kuntatalous vahvistui ennätysheikolta tasolta poikkeuksellisen hyviin lukemiin. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tulos oli 1,7 miljardia euroa ylijäämäinen. Vuosikatteet vahvistuivat kaikissa kuntakoryhmissä, eikä syömävelkaa jouduttu ottamaan juuri lainkaan.

Kuntatalouden vahvistumista selittävät valtion myöntämät kertaluontoiset koronatuot ja kunnallisverojen odotettua parempi kehitys. Vahvan tulokehityksen ohella menot kasvoivat maltillisesti, sillä koronatilanteen vuoksi useat kuntien toiminnot olivat suljettuina kevään ja syksyn aikana. Kunnissa nähtiin myös ennätysellinen määrä lomautuksia

Vaikka kuntien tulot kasvoivat menoja vauhdikkaammin, investointien ja taloustilanteen epävarmuuden vuoksi kunnat ja kuntayhtymät joutuivat turvautumaan myös lisävelanottoon. Erilaisiin investointeihin otettiin lainaa yhteensä 1,5 miljardia euroa.

Hyvästä talousvuodesta huolimatta ikääntyvä väestö ja muuttoliike edellyttävät kunnilta tulevaisuudessa mittavia sopeutustoimia. Väestörakenteen muutokset näkyvät vuosi vuodelta enemmän kuntien talousluvuissa.

Valtion neljännessä lisätalousarviossa vuodelle 2020 päätettiin kattavasta, noin 1,4 miljardin euron toimenpidetä kokonaisuudesta, jolla helpotettiin koronapandemiasta ja siihen liittyvistä rajoitustoimista johtuvia kuntien talouden haasteita. Tukipaketin keskeinen sisältö:

- peruspalvelujen valtionosuuden lisäys 720 milj. euroa ja harkinnanvaraisen valtionosuuden korotus 50 milj. euroa
- yhteisöveron jako-osuuden korotus 450 milj. euroa
- valtionavustus sairaanhoitopiireille 200 milj. euroa
- lisäksi kuntia tuettiin valtionavustuksilla mm. opetus- ja kulttuuriministeriön ja liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonaloilla

Valtion seitsemäs lisätalousarvio vuodelle 2020 sisälsi seuraavia korona tilanteeseen liittyviä paikallishallintoon kohdistuvia tukierä:

- kuntien peruspalvelujen valtionosuuksiin 400 miljoonaa euroa
- sairaanhoitopiireille 200 miljoonaa euroa kertaluonteisina lisäyksinä koronavirustilanteesta aiheutuvien muiden kustannusten ja tulojen menetysten kompensoimiseksi

- koronaviruksen testauksesta ja jäljittämisestä kunnille aiheutuvien kustannusten kompensoimiseksi 350 miljoonaa euroa kertaluonteisesti osana kuntien peruspalvelujen valtionosuutta.

Edellä mainittujen lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriön myönsi koronatukia vuonna 2020 esim. kulttuurin ja taiteen alalle, lasten ja nuorten hyvinvointiin, lukio-opiskelijoille, ammatilliseen koulutukseen, perusopetuksen etäopetuksen oppimisympäristöön, varhaiskasvatuksen tukemiseen, nuorisotyön vahvistamiseen jne.

Seuraava taulukko sisältää kunnallistalouden kannalta keskeisiä kokonaistaloudellisia muuttujia.

<i>Muuttuja</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020*</i>
<i>(%-muutos)</i>				
Bruttokansantuote markkinahintaan	3,1	1,5	1,1	-3,3
Julkinen kulutus	0,2	1,6	1,1	1,4
Yksityinen kulutus	1,0	1,8	0,8	-3,9
Kuluttajahintaindeksi	0,7	1,1	1,0	0,3
Ansiotasoindeksi	0,2	1,7	2,1	1,7
<i>%-yksikköä</i>				
Työttömyysaste (Tilastokeskus)	8,6	7,4	6,7	7,8
Veroaste BKT:sta	43,0	42,4	42,2	41,7
Julkisyyhteisöjen menot BKT:sta	53,7	53,4	53,3	57,8
Julkisyyhteisöjen bruttovelka BKT:sta	60,9	59,6	59,3	69,1
Euribor 3 kk, %	-0,3	-0,3	-0,4	-0,4
10 vuoden korko, %	0,5	0,7	0,1	-0,2

*) ennuste, Valtiovarainministeriö taloudellinen katsaus 12/2020

Pirkanmaan talousalueen kehitys

Tampereella ja sen kehyskunnissa (Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Vesilahti, Ylöjärvi) oli 31.12.2020 Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan 398 936 asukasta. Väestömäärä kasvoi 1,2 prosenttia 4 615 asukkaalla. Väestönkasvu oli suurinta Nokialla 1,7 prosenttia. Myös Tampereella ja Lempäälässä ja väestönkasvu yli prosentin. Ylöjärvellä kasvu oli 96 henkilöä eli 0,3 prosenttia. Tontinluovutussuunnitelmiin pohjautuvat laskennalliset ennusteet näyttävät, että lähökohdat lähivuosien vuotta 2020 reilummalle asukasmääräkasvulle Ylöjärvellä ovat hyvät.

Koko maan väestömäärä ei juurikaan muuttunut vuodesta 2020 ja Helsingin seudun väestö lisääntyi 0,9 prosentilla.

Työttömyysaste Pirkanmaalla oli 13,4 prosenttia. Vastaavasti koko maassa työttömyysaste oli keskimäärin 13,6 prosenttia. Työttömien määrä kasvoi Pirkanmaalla 8 600 henkilöllä. Työttömien työhakijoiden määrän vuositasen kasvu johtui koronaviruksen aiheuttamasta talouden tilanteen merkittävästä muutoksesta.

Koronaviruksen vaikutukset näkyivät vuoden 2020 ensimmäisen puoliskon luvuissa. Kaikkien toimialojen liikevaihto laski -1,7 prosenttia. Teollisuuden liikevaihto pieneni -2,7 prosenttia ja teollisuuden viennin muutos oli -1,9 prosenttia. Suurinta pudotus oli majoitus- ja ravintola-alalla, jossa liikevaihdon lasku oli 28,5 prosenttia. Eräät toimialat kasvattivat kuitenkin vuoden 2020 alkupuoliskolla liikevaihtoaan koronan negatiivisista vaikutuksista huolimatta. Esimerkiksi teknologiateollisuuden liikevaihto kasvoi 2,0 prosenttia ja rakentamisen liikevaihto 4,0 prosenttia.

Tampereen kauppakamarin lokakuussa 2020 tekemä yritysbarometri kertoo, että vastanneista yrityksistä 22 prosenttia arvioi liikevaihtonsa kasvavan seuraavan kuuden kuukauden aikana, kun syksyllä 2019 määrä oli 53 prosenttia. Liikevaihdon arvioi säilyvän ennallaan 44 prosenttia vastaajista, ja pienenevän 34 prosenttia. Vuonna 2020 vastaavat prosentit olivat 27 ja 20.

Pirkanmaan pk-yrittäjät kokevat yleiset suhdannenäkymät positiivisempina kuin koko maan tai lähialueiden pk-yrittäjät. Odotukset varsinkin henkilökunnan määrän ja liikevaihdon kehityksen suhteen ovat keskimääräistä positiivisemmat. Tiedot käyvät ilmi Suomen Yrittäjien, Finnveran ja työ- ja elinkeinoministeriön teettämästä Pk-yritysbarometrissa, joka julkaistiin 17. helmikuuta 2020. Aineisto barometriin on kerätty joulukuun 2020 ja tammikuun 2021 välisenä aikana. Pk-yritysbarometri julkaistaan kaksi kertaa vuodessa. Se kuvaa kattavasti pk-yritysten käsityksiä taloudellisen toimintaympäristön muutoksista sekä yritysten liiketoimintaan ja kehitysnäkymiin vaikuttavista tekijöistä.

1.3. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Työllisyys

Vuoden 2020 lopussa Ylöjärven työttömyysprosentti oli 10,1. Työttömiä työnhakijoita oli 1614, joista alle 25-vuotiaita oli 176. Edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta työttömien määrä lisääntyi 510 työttömällä. Työttömyyden nousun aiheutti koronaviruksen maailmanlaajuisesta leviämisestä johtuneet rajoitukset ja niiden vaikutukset yrityselämään ja yhteiskunnan toimintaan.

Vuoden aikana suunniteltiin tiiviisti uuden Pirkanmaan kuntakokeilun toteutusta valtion ja kuntien kesken. Vuoden lopussa kunnat ja valtio tekivät päätökset kuntakokeilun toteutuksesta ajalle 1.3.2021 - 30.6.2023. Kokeilussa uudenlaista työllisyydenhoidon lähipalvelua toteuttaa kaupungin neljän työntekijän ja kahden esimiehen lisäksi yhdeksän valtion työntekijää, jotka siirtyvät Ylöjärven kaupungin toteutus- ja työnjohtovastuulle.

	31.12. 2016	31.12. 2017	31.12. 2018	31.12. 2019	31.12. 2020	Muutos 2020/ 2019
Työttömät työnhakijat	1 817	1 293	1 067	1 104	1 614	510
Alle 25-vuotiaat	226	149	140	133	176	43
Yli 50-vuotiaat	744	535	438	427	616	189
Pitkä-aikaistyöttömät	587	405	210	205	320	115
Työttömyysaste, %	11,5	8,2	6,7	7,0	10,1	3,1
Pirkanmaa, työttömyysaste, %	15,6	11,7	9,3	9,9	13,4	3,5
Koko maa, työttömyysaste, %	13,6	11,2	9,7	9,8	13,6	3,8

Taulukko: Työttömyyden kehitys Ylöjärvellä (ELY-keskus)

Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

Muutokset toiminnassa

Koronavirustilanteella oli monia vaikutuksia Ylöjärven kaupungin toimintaan ja talouteen vuonna 2020. Vuoden mittaan asetetut rajoitustoimet merkitsivät toimintojen sulkemista tai rajaamista. Sosiaali- ja terveystieteiden erilaiset ryhmähoidot peruttiin ja lähitapaamisia jouduttiin järjestämään etäyhteyksin. Ikääntyneiden kuntalaisten palveluissa koronarajoitukset merkitsivät lisää-

tyneitä tehtäviä ja toimintojen uudelleen järjestelyjä ja kustannuksia. Ohjeiden mukainen henkilöstön suojautuminen ja hygieniaohteet lisäsivät työtä ja kustannuksia. Osa toiminnoista jouduttiin sulkemaan ja/tai ryhmäkokoja pienentämään. Asiakkaille järjestettiin korvaavia kotiin vietäviä palveluja tilalle. Hoitohenkilöstöä jouduttiin palkkaamaan lisää yksiköstä toiseen liikkumisrajoitusten vuoksi.

Koronavirustilanne näkyi käytön notkahduksena perhe- ja mielenterveyspalveluissa ja erilaiset ryhmähoidot peruttiin, lähi- ja verkostotapaamisia jouduttiin osin perumaan ja osin järjestämään etäyhteyksin. Koronapandemia aiheutti myös kesän osalta sulkujen peruuntumista ja sijaistamisen ja ylimääräisen henkilöstön palkkaamistarvetta myös syksyn 2020 ajalla kasvaneen palvelukysynnän takia erityisesti mielenterveyskeskuksessa.

Loppuvuoden aikana huoli-ilmoitukset lasten ja nuorten tilanteesta lisääntyivät. Lastensuojeluilmoitusten määrä nousi edellisen vuoden tasosta noin 15 prosenttia.

Terveyskeskuspalveluissa toimintaa ajettiin aluksi ohjeiden mukaan voimakkaasti alas ja hoitojonoissa tapahtui kasvua. Koronanäytteenotto ja ensiavun jakaminen puhtaaseen ja koronapuoleen satoi henkilökuntaa muusta toiminnasta ja lisäsi henkilöstökuluja. Näytteenoton laboratoriokustannukset olivat suuri menoerä.

Kouluissa siirryttiin ajoittain etäopetukseen. Tietyissä materiaalikuluissa koitui tämän johdosta säästöjä. Varhaiskasvatuksessa asiakasmäärä pieneni. Tämä näkyi erityisesti asiakasmaksutuottojen pienenemisenä. Lyhytaikaisia sijaisia ei käytetty, joten palkkaukseen varattuja määrärahoja säästy. Koronasulut vähensivät myös iltapäivätoiminnan asiakasmaksutuloja.

Kirjaston, liikuntatilojen ja nuorisotilojen ollessa suljettuina sekä isojen musiikkitapahtumien peruuntuessa koronan vaikutukset näkyivät koko vapaa-aikapalveluissa. Kulttuuripalveluiden osalta taloudelliset vaikutukset perustuivat tapahtumien peruuntumiseen ja liikuntapalveluiden osalta urheilutalon ja uimahallin sulku-aikaan, jolloin tuloja ei saatu ennakoitusti.

Joukkoliikenteen kävijämäärät putosivat noin 35 prosenttia. Kaupunki joutui kompensoimaan seutuliikenteelle pudonneita lipputuloja. Valtio kompensoi joukkoliikennetuella näitä menetyksiä kunnille.

Toimintojen sulut pienensivät osittain tiettyjen tukipalveluiden kysyntää. Etäopetuksen ja varhaiskasvatuksen pienentynyt lapsimäärä laski elintarvikekustannuksia. Toisaalta etäopetukseen siirtyneille oppilaille jaettiin laitosruokailun sijaan ruokakasseja. Vaikka siivouksen tarve pieneni suljettujen yksiköiden osalta, lisääntyi siivoustarve tietyissä toiminnoissa kasvaneiden hygieniavaatimusten johdosta.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden käyttöön siirrettiin henkilökuntaa niistä yksiöistä, jotka olivat rajoitustoimien takia kiinni tai joiden toimintaa osittain rajoitettiin.

Muuta kun koronatilanteeseen liittyviä olennaisia uusia tehtäviä tai toiminnan lakkauttamisia tai suuria investointihankkeita ei tapahtunut vuonna 2020. Myöskään normaalista kaupunkikehittämisestä poikkeavia huomattavia investointihankkeita ei ollut käynnissä vuonna 2020. Toimielin- ja organisaatorakenteeseen ei tehty olennaisia muutoksia vuoden 2020 aikana.

Muutokset tuloperusteissa

Koronatilanne aiheutti muutoksia keskeisimmissä tuloperusteissa. Kunnallisverotuotot jäivät alkuperäisestä talousarviosta, koska verotettavat ansiotulot eivät yltäneet arvioituun muun muassa kasvaneen työttömyyden ja lomautusten vuoksi. Palkkasumman kehitys ylti kuitenkin vuoden

aikana esitetyt kovinkin pessimistisetkin ennusteet. Vuonna 2019 kunnallisveroon muodostui verokortt uudistuksen takia kertymävaje. Tämä korjaantui kokonaisuudessaan vuonna 2020 ja paransi omalta osaltaan kalenterivuoden kokonaiskertymää.

Koronatukea kohdennettiin kunnille osittain yhteisöveron jako-osuutta korottamalla. Yhteisöverotuotot kasvoivatkin selvästi vuodesta 2019 ja ylittivät myös alkuperäisen talousarvion mukaisen odotteen.

Kiinteistöveron osalta viime vuosi oli taas odotettua heikompi. Heikompi kehitys johtui siitä, että myös kiinteistöveroitus siirtyi verovelvolliskohtaiseen verotuksen valmistumiseen (ns. verotuksen joustava valmistuminen). Näin ollen verovuoden 2020 kiinteistöveron kokonaismaksuunpanosta vuoden 2021 tammi-helmikuun aikana eräännyty reilut 10 prosenttia.

Olellisimmat poikkeamat talousarvioon

Ylöjärven kaupungin talousarvio sitoo hallintokuntia toimielimittäin. Kaikki toimielimet ovat netto budjetoituja, mikä merkitsee sitä, että toimielimiä sitoo valtuustoon nähden toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus eli toimintakate.

Muutostalousarvioita tehtiin yksi vuonna 2020. Käyttötalouden määrärahoja lisättiin nettona 6,2 miljoonaa euroa. Lisästarve aiheutui lähes kokonaan perusturvalautakunnan menojen kasvusta. Koronavaikutukset näkyivät rahoitusosan tehdyissä muutoksissa. Verotuloarviota laskettiin ja valtionosuusarviota nostettiin reilusti.

Valtuuston käsittelemän muutostalousarvion jälkeisiä nettomenojen ylityksiä tapahtui ainoastaan perusturvalautakunnassa. Ylitysten syytä on analysoitu jäljempänä talousarvion toteutumisen osiossa. Muutostalousarvioon laskettu tuottoarvio ylitettiin lopulta 1,5 miljoonalla eurolla. Myös lopulliset valtionosuudet ylittivät muutetun talousarvion summan noin 350 000 eurolla.

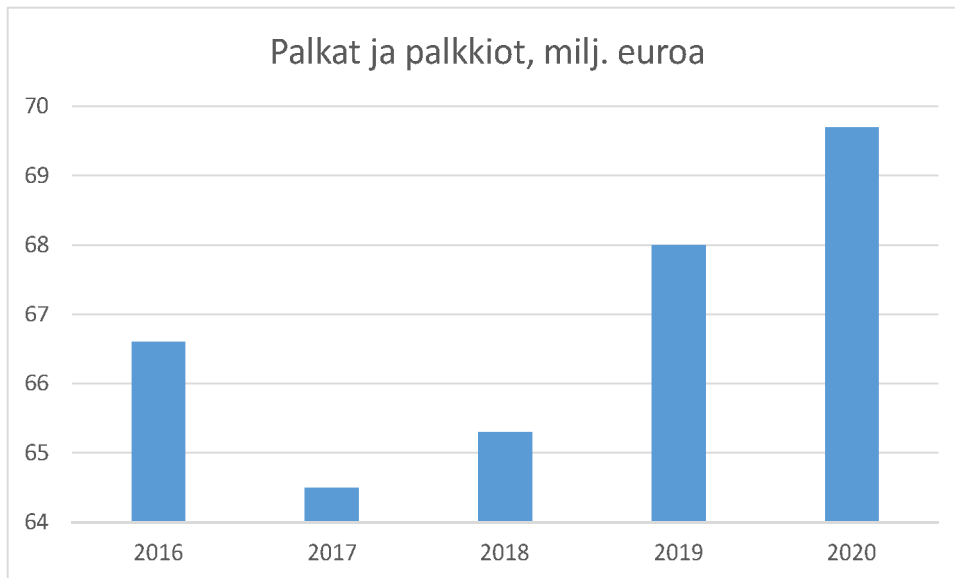
Tiedossa ei ole tilikauden päättymisen jälkeen ennen tilinpäätöksen valmistumista tapahtuneita yksittäisiä olennaisia toiminnan ja talouden muutoksia, joita ei ole otettu huomioon vuoden 2020 talousarviossa. Koronavirusepidemia tulee vaikuttamaan laajasti kuntatalouteen edelleen vuonna 2021. Talouskehityksen arviointi on erittäin epävarmaa.

1.4. Kaupungin henkilöstö

Kaupungin henkilöstön määrä ja palkkojen kokonaissumma 31.12.2020

	2018	2019	2020
Vakituinen henkilökunta	1 579	1 635	1 683
Määräaikaiset	120	131	104
Työllistetyt	30	33	19
Yhteensä	1 729	1 799	1 806

Kaupungin henkilökunnan määrä (ilman sijaisia) lisääntyi seitsemällä henkilöllä edelliseen vuoteen nähden. Vakituisten määrä kasvoi talousarvion mukaisesti lähes viidelläkymmenellä henkilöllä, kun taas määräaikaisten ja työllistettyjen lukumäärä pieneni.

Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma oli 69 670 829 euroa vuonna 2020. Summa ei sisällä kokous- ja luottamustoimipalkkioita. Kasvu vuoteen 2019 verrattuna oli 1,7 miljoonaa euroa eli 2,5 prosenttia. Vuonna 2020 palkkoja korotettiin työehtosopimusten mukaisesti yleiskorotuksella 1.8. 2020 lukien sopimuksesta riippuen 0,87-1,24 prosenttia. Lomapalkkavelan jaksotus ei vuonna 2020 vaikuttanut palkkakustannuksiin. Suurin osa palkkakustannusten kasvusta selittyy vakituisen henkilöstön määrän lisääntymisellä.

Kaupungilla on käytössä tulospalkkausjärjestelmä. Tulospalkkausjärjestelmän tarkoituksena on tukea kaupunkistrategian sekä siihen perustuvien kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden toteutumista. Sen perusteella maksetaan vuosikohtaista tulospalkkiota tavoitteiden toteutumiseen perustuen. Koronavirustilanteeseen liittyvät toiminnan sulut ja rajoitteet muuttivat monilla tavoin yksiköiden tulospalkkaustavoitteiden toteuttamisen mahdollisuuksia. Tavoitteita päätettiin karsia ja puolet tulospalkkaukseen varatuista 350 000 eurosta kohdennettiin käytettäväksi työhyvinvoinnin tukemiseen.

Yhteistyökomitea (YTK) on yhteistoimintaelin, joka käsittelee henkilöstöä laajasti tai yleisesti koskevia yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluvia asioita. Jäseninä on työntekijöiden ja työnantajan edustajia. Yhteistyökomitea toimii myös työsuojelutoimikuntana. Työsuojelun toimintaohjelma on toimenpideohjelma työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden toteuttamiseksi ja edistämiseksi. Yleisen osan lisäksi laaditaan omat toimintaohjelmat. Turvallisuustyön lähtökohtana on kiinteistö- ja toimialakohtainen turvallisuus- ja pelastussuunnitelma käyttöohjeineen.

Henkilöstön työterveyspalveluista vastaa Suomen Terveystalo Oy. Työterveyshuollon toimintasuunnitelma tehdään vuosittain. Siinä kuvataan kaupungin keskeiset tavoitteet; terveyttä, työ- ja toimintakykyä edistävä ja ylläpitävä toiminta sekä työterveyspainotteinen sairaanhoitotoiminta ja palvelulaajuus.

Henkilöstöohjelman 2019–2024 Rohkeaa edelläkävijää tukemassa toteutettiin koronavirusepidemiasta huolimatta lähes toimeenpanosuunnitelman mukaisesti. Saavutetuista tavoitteista ja tehdyistä toimenpiteistä merkittävimpänä vuonna 2020 voidaan mainita ESKO-esimieskoulutusohjelman luominen. Koulutusohjelma käynnistyy vuoden 2021 alusta. Lisäksi vuonna 2020 otettiin käyttöön uusi henkilöstötetujen kokonaisuus ja toteutettiin uudistettu työhyvinvointikysely ensimmäistä kertaa.

Henkilöstökertomus vuodelta 2020 laaditaan siten, että se käsitellään samassa kaupunginvaltuuston kokouksessa tilinpäätöksen kanssa.

Henkilöstöpoliittinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma päivitettiin vuonna 2018. Osastojen ja yksiköiden johto vastaa tasa-arvon- ja yhdenvertaisuuden toteutumisesta toimintansa puitteissa.

1.5. Ympäristöasiat ja muut ei taloudelliset asiat

Ylöjärven kaupungin omistamalla alueella tiedetään olevan kolme aluetta, joilla maaperä on pilaantunut ja joiden puhdistamisesta aiheutuu kustannuksia kaupungille. Ne ovat teollisuuskiinteistö Metallin ja Nikro, Metsäkylän kaatopaikka sekä entisen Haverin kaivoksen rikastushiekka-alue, joka on vain osin kaupungin omistuksessa.

Kiinteistöjen Metallin ja Nikron kunnostuksen on arvioitu maksavan aktiivisine kunnostustöineen ja seurantavaiheen töineen enintään tehtyä varausta vastaavasti 2,4 miljoonaa euroa. Alueen kunnostus on hyväksytty ELY-keskuksessa pilaantuneiden maa-alueiden kärkihankkeena kunnostus- ja kokeiluhankkeeksi. Hankkeen kunnostustöiden vetovastuu on ELY-keskuksella. Kunnostustöiden kustannukset olivat 293 324 euroa vuonna 2020.

Ylöjärven kaupungilla on Metsäkylässä kiinteistön Esterinmetsä RN:o 1:273 alueella vanha yhdyskuntajätteen kaatopaikka, jonka pintasuojarakenteet saatiin päätökseen vuosina 2016 - 2017. Alueella huolehditaan tarkkailuveloitteiden suorittamisesta. Kohteen kustannukset vuonna 2020 olivat 115 824 euroa. Suurin kustannustekijä oli kohteen jätevesimaksut.

Haverin kaivoksen rikastushiekka-alueen puhdistamien kustannusarvio nousee tehtävien toimenpiteiden laajuuden mukaan enintään 5,6 miljoonaa euroon. Puhdistustoimenpiteisiin on tehty vastaavan suuruinen varaus. Hankkeen yleissuunnitelma valmistui vuoden 2020 lopussa. Alueen kunnostamiseksi on tavoiteltu VT3 Hämeenkyrön väylä -hankkeen maamassoja, joiden saamiseksi käyttöön kuljetuksen hinnalla on käyty neuvotteluja. Rikastushiekka-alueen kunnostaminen pyritään saamaan käyntiin vuoden 2021 aikana. Vuoden 2020 Haverin rikastushiekka-alueelle kohdistuneet kustannukset olivat 65 029 euroa.

Kaupungilla on maankaatopaikka, jonka ympäristövaikutuksia tarkkaillaan vesinäyttein. Pehkusuo- vanhaa kaatopaikka- aluetta pidetään kunnossa kaatopaikan sulkemissuunnitelman mukaisesti. Vesistö tarkkailua suoritetaan lisäksi kolmen suljetun kaatopaikan ympäristövaikutusten seuraamiseksi.

Tampere, Kangasala, Lempäälä, Pirkkala, Vesilahti ja Ylöjärvi toteuttavat yhteistyönä keskuspuhdistamon kallion sisälle Tampereen Sulkavuoreen. Hanketta varten kunnat ovat perustaneet Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy:n. Ylöjärven osalta yhtiön osakkaana on Ylöjärven Vesi Oy ja omistusosuus yhtiöstä on 8,53 prosenttia. Hankeen kokonaisbudjetti on noin 310 miljoonaa euroa, josta omistusosuuden mukainen Ylöjärven osuus on 26,5 miljoonaa euroa. Sulkavuoren keskuspuhdistamon rakentaminen käynnistyi vuonna 2018 ja puhdistamo otetaan käyttöön vuonna 2024.

Ylöjärven kaupunki liittyi vuonna 2019 HINKU-verkostoon, joka on ilmastonmuutoksen hillinnän edelläkävijöiden verkosto. Se kokoaa yhteen päästövähennyksiin sitoutuneet kunnat, ilmastoystävällisiä tuotteita ja palveluita tarjoavat yritykset sekä energia- ja ilmastoalan asiantuntijat. HINKU-kunnaksi liittyessään Ylöjärvi on sitoutunut tavoittelemaan koko alueensa kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä 80 prosentilla vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Toimenpiteistä tavoitellaan pääsemiseksi valmisteltiin tiekartta kevään 2020 aikana.

Kaupungin toiminnassa tulee noudattaa hyvän hallinnon periaatteita. Niihin kuuluvat muun muassa hallinnon oikeusperiaatteet, jotka ohjaavat viranomaisen päätösharkintaa ja muuta asian käsittelyä. Periaatteita ovat esimerkiksi:

- yhdenvertaisuusperiaate, joka velvoittaa tasapuoliseen kohteluun, johdonmukaisuuteen ja syrjimättömyyteen ja
- tarkoitussidonnaisuuden periaate, jonka mukaan viranomaisella ei saa olla toiminnassaan vääriä vaikuttimia eikä harkintavaltaa saa käyttää väärin sekä
- objektiviteettiperiaate, joka edellyttää viranomaisilta asiallista ja puolueetonta toimintaa

Kaupunginhallituksen tietoon ei ole saatettu korruption, lahjontaan eikä ihmisoikeuksien rikkomiseen liittyviä asioita.

1.6. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Ylöjärven kaupunkistrategiassa linjataan seuraavaa; ”Pidämme taloutemme tasapainossa. Sovitamme investoinnit vuosikatteiden mahdollistamaan tasoon siten, että asukaskohtainen velkamäärä ei kasva valtuustokaudella. Pidämme korjausinvestointien määrän riittävällä tasolla.”

Strategian taloussuunnittelun kokonaisuutta korostavaa linjaa on Ylöjärvellä noudatettu jo useamman vuoden. Hillityllä menokasvulla ja maltillisella investointitasolla on saatu velkaantumisen kääntymään laskusuuntaan. Myös vuosittaista menokasvua on viimeisinä vuosina pystytty selvästi hillitsemään.

Vuonna 2020 menokasvu oli 1,6 prosenttia edelliseen vuoteen nähden. Menokasvu pysyi tasolla, joka on talouden tasapainotavoitteen mukainen. Tämän tasapainon hakeminen on keskiössä lähi-vuosinakin. Tämä tarkoittaa talouden kokonaiskuvassa maltillista menokasvua, harkittuja uusinvestointeja ja toisaalta korjausvelan välttämistä riittävillä ylläpitävillä investoinneilla kuitenkin niin että velkaantuminen pysyy hallinnassa.

Ylöjärven kaupungin investointiohjelmassa vuosittainen investointitaso tulee lähivuosina nousemaan huomattavasti. Nousun taustalla ovat uudet kouluhankkeet. Lähivuosina tulee varautua lainamäärän nousupaineisiin ja valmistella talouskokonaisuutta niin, että velkaantuminen saadaan pidetty mahdollisimman pienenä.

Tulevina vuosina menojen kasvupainetta tulee aiheutumaan väestön vanhenemisesta. Ikärakenteen muutos tulee lisäämään hoito- ja hoivapalvelujen tarvetta ja siten kasvattamaan kuntatalouden menopaineita Ylöjärvelläkin. Myös hyvinvointialueuudistuksen sisällön ja toteuttamisen epävarmuus vaikeuttaa kuntien toiminnan ja talouden pitkäjänteistä suunnittelua.

Tässä vaiheessa ei ole tiedossa, miten koronavirus vaikuttaa lopullisesti kuntatalouteen vuonna 2021. Valtion talousarvio vuodelle 2021 sisältää koronatukia kunnille. Tukien jakotapa ei ole vielä lopullisesti tiedossa, mutta tuki tulee olemaan vuoden 2020 tukimuotojen sijaan enemmän aiheutuneisiin kustannuksiin pohjautuva. Ylöjärvellä on varauduttava siihen, että epävarmuus kuntatalouden tulojen ja menojen kehityksestä edelleen jatkuu koronavirustilanteen pitkittyessä.

Tampereen alueella on menossa tai suunnitteilla kokoluokaltaan merkittäviä kuntien yhteishankkeita, kuten keskuspuhdistamon rakentaminen sekä raitiotien mahdollinen ulottaminen Tampereelta tiettyihin ympäristökuntiin kuten Ylöjärvelle.

Asukasmäärä kasvu tulee Tampereen kaupunkiseudulla jatkumaan edelleen ja siten myös palveluiden kysyntä ja investointitarpeet ovat huomioitavia tekijöitä talouden kokonaisuutta rakennettaessa. Talouden tasapainotilan ylläpitäminen vaatii tulevaisuudessakin pitkäjänteistä ja kokonaisvaltaista talouden suunnittelua ja suunnitelmien määrätietoista toteuttamista.

1.7. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Toimintakertomuksessa on arvioitava kunnan ja kuntakonsernin toiminnan laajuuteen ja rakenteeseen nähden tasapuolisesti ja kattavasti merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä sekä muita toiminnan kehittämiseen vaikuttavia seikkoja.

Talouden tasapainotilan vaaliminen vaatii pitkäjänteistä taloussuunnittelua ja siihen sitoutumista. Ylöjärven kaupungin keskeisimmän toiminnan rahoituslähteen eli verorahoituksen kehittyminen pohjautuu sekä yleiselle talouskasvulle, että Ylöjärven houkuttavuuteen sekä asuinpaikkana että elinkeinoalueena. Tärkeää on, että myös Ylöjärven omat toimet edesauttavat verotulojen kertymistä.

Velkaantuminen on saatu haltuun viime vuosien määrätietoisella talouden hoidolla. Nykyinen positiivinen trendi on kuitenkin helppo hukata, jollei talouden tasapainoisesta kokonaisuudesta pidetä kiinni. Työllisyyden ja veropohjan kehitys on jatkossakin keskeinen taloudelliseen liikkumavaraan vaikuttava tekijä. Haasteita aiheutuu väestönkasvusta sekä väestön ikääntymisestä, jotka aiheuttavat sekä lisääntyvää palvelutarvetta että uusia investointeja. Vuosittaista menokasvua on pyrittävä hillitsemään. Kaupungin tulorahoitukseen nähden liian voimakas investointien määrä on merkittävä riski kaupungin ylivelkaantumiselle.

Tasapainoiseen taloudenhoitoon kuuluu, että korjausvelka on hallinnassa. Ylöjärven kaupungilla on tehty korjausvelka-analyysit sekä rakennusten että kunnallistekniikan osalta ja näiden pohjalta korjaussuunnitelmat, jotta korjausvelka saadaan pysymään hyvällä tasolla.

Ammattitaitoisen työvoiman turvaaminen erityisesti kriittisille aloille on suuri haaste, jossa riskeinä ovat henkilöstön ikääntyminen ja eläköityminen, ammattitaitoisen henkilöstön ja sijaisten saatavuus. Toistaiseksi avoimiin tehtäviin on saatu pääsääntöisesti hyvin hakemuksia. Toisaalta on kohdattu rekrytointivaikeuksia aloilla, joissa on haasteita rekrytoinnissa koko Suomen tasolla.

Hyvinvointialueuudistuksen valmistelun pitkittyminen on vaikuttanut siihen, että sosiaali- ja terveyspuolen toimintojen kehittäminen ja tilaratkaisut ovat odotustilassa. Uudistuksen kuntatalousvaikutusten arviointi sisältää suuren määrän epävarmuustekijöitä. Kaupunki hallitsee vahinkoriskejä ensisijaisesti omin keinoin ohjeita ja määräyksiä noudattamalla ja valmiussuunnittelun avulla. Vakuuttamalla varaudutaan muun muassa kiinteistöjen palovahinkoihin, liikennevahinkoihin, vastuuvahinkoihin sekä toiminnan keskeytyksiin. Kaupungin sopimuskumppani lakisääteisten tapaturmavakuutusten sekä vapaaehtoisten vahinkovakuutusten osalta on IF Vahinkovakuutusyhtiö Oy.

Rahoitusriskeistä keskeisin on korkoriski. Kaupungin lainasalkun korkoriskin hallintaa on pyritty turvaamaan korkosuojaussopimuksilla. Vuoden 2020 lopussa lainasalkusta on korkosuojattu noin 40 prosenttia. Korkojen mahdolliseen nousuun on varauduttu nousevalla suojaustasolla. Suojausaste nousee noin 70 prosenttiin lähivuosina nykyisen suuruudesta lainakannasta laskettuna.

2. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Taustaa

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa, että Ylöjärven kaupungin ja sen toimintayksikköjen toiminta on taloudellista ja tuloksellista. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan avulla varmistetaan päätettyjen toiminnallisten ja strategisten tavoitteiden saavuttaminen, päätösten perusteena olevan tiedon riittävyys ja luotettavuus ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten ja johdon päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Sisäisen valvonnan järjestäminen

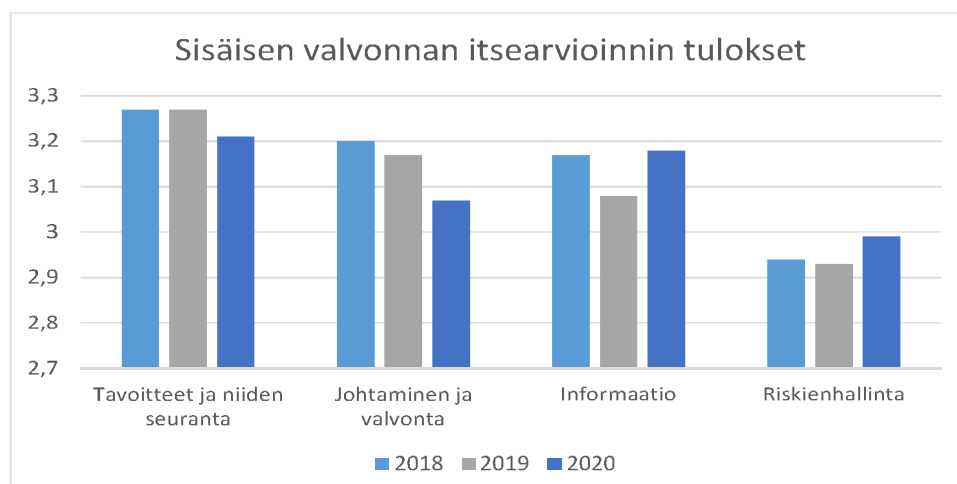
Kaupunginhallitus ohjaa ja valvoo kaupungin ja sen toimintayksikköjen toimintaa. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaavat koko kaupungin ja kuntakonsernin osalta kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja, palvelualueen osalta lautakunta ja viranhaltijajohto ja toimintayksiköiden osalta yksikön johto ja työnjohto.

Parhaimmillaan sisäisen valvonnan menettelyt ovat kiinteä osa kaupunkikonsernin ja sen eri yksiköiden tavanomaisia suunnittelu-, päätöksenteko-, johtamis- ja toimintaprosesseja. Ylöjärvellä sisäisen valvonnan menettelyitä on sisällytetty talousarvion laadinta- ja seurantaprosessiin. Strategiassa asetetut tavoitteet ovat osa talousarviokirjaa. Strategian tavoitteet on jalkautettu yksiköille toiminnallisiksi tavoitteiksi. Lisäksi talousarviossa ja tilinpäätöksessä esitetään keskeisiä toimialaa kuvaavia tunnuslukuja.

Talousarvion toteutumisesta raportoitiin vuonna 2020 hallitukselle useamman kerran. Toiminnalliset tavoitteet sisältävä osavuosikatsaus raportoitiin hallitukselle ja valtuustolle heinäkuun tilanteesta.

Kaupunginvaltuuston asettamien strategisten tavoitteiden toteutuminen ja määrärahojen käyttö on raportoitu toimielimittäin tilinpäätöksen Käyttötalouden toteutuminen- osiossa.

Vastuualueiden esimiehiltä ja muilta keskeisiltä esimiehiltä kartoitettiin kyselyllä arviota sisäisen valvonnan tilasta. Näkemyksiä kartoitettiin johtamisesta ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, tavoitteista ja niiden seuraamisesta, riskien hallinnasta sekä informaation ja kommunikaation toimivuudesta. Kutakin asiakokonaisuutta arvioitiin usean kysymyksen avulla ja arviointiasteikko oli 1-4. Kyselyn kokonaistulokseksi saatiin 3,08. Vastaavan kyselyn tulos vuonna 2019 oli 3,11 eli sisäisen valvonnan arvioitiin pysyneen kokonaisuudessaan edellisen vuoden tapaan hyvällä tasolla. Aihepiiriikohtaiset tulokset käyvät ilmi seuraavasta kuviosta.

Parhaan arvosanan sai tavoitteet ja niiden seuranta. Tulos hieman laski viimekerrasta, mutta tämän kokonaisuuden osalta oli hyvin vähän alle kolmen jääviä arvioita. Tavoitteiden seurantaan vaikutti useiden kommenttien perusteella koronaviruksen aiheuttama poikkeustilanne. Myös koronatilanteen aiheuttamat haasteet johtamiselle ja esimiestyölle nousivat arvioinnissa esiin ja tämä näkyi hieman edellisvuotta matalimpina arvioina. Informaation toimivuuden ja riskienhallinnan koettiin toimivan hieman aiempaa paremmin. Kattavan riskienhallintaohjelman käyttöönottamisen uskottaisiin säännönmukaistavan ja yhtenäistävän riskienhallinnan käytänteitä ja tuovan asian tärkeyttä näkyvämmäksi.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinnan perustan muodostaa asianmukainen toimintaympäristö. Kaupungin organisaatorakenne ja sisäinen tiedonkulku sekä tehtävien ja vastuiden jako osastoilla ja niiden välillä mahdollistaa toimivan lähtökohdan riskienhallinnalle. Myös strateginen ja operatiivinen suunnittelun toimivuus on tärkeää riskienhallinnan näkökulmasta.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistuksen. Ohje sisältää yksityiskohtaiset toimintaohjeet riskiarvioinnin tekemiseksi. Riskisuunnitelmat päivitetään laajamittaisesti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteiden mukaisesti uuden valtuustokauden aluksi. Suunnitelmien ajanmukaisuus varmistetaan vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä. Yksiköt päivittivät riskienhallintasuunnitelmansa yhteisen toimintavan mukaisesti vuoden 2020 aikana.

Riskejä arvioidaan Ylöjärven kaupungin riskikartan avulla. Kartassa kaupungin toimintaa vaikuttavia riskitekijöitä on kuvattu laajasti esimerkein. Lautakunnat käsittelivät toimialansa suunnitelmat. Riskienhallintasuunnitelmassa tuli riskiluvun avulla nostaa esiin keskeiset riskit, kuvata toimenpiteet riskin hallinnoimiseksi ja minimoimiseksi, nimetä vastuuhenkilöt ja aikataulut.

Riski vaihtelivat toimialoittain, mutta vuoden 2020 normaalista poikkeava yleistilanne nosti esiin erilaisiin poikkeustilanteisiin liittyviä riskejä. Muita usein esiintyneitä riskejä olivat tietojärjestelmien toimimattomuudesta ja toimintaa tukevien tietojärjestelmien puutteesta nousevat riskit. Myös pätevän henkilökunnan saatavuuteen liittyvät riskit nousivat aiempaa korostutummien esille.

Sisäinen tarkastus

Toiminnan valvontajärjestelmään sisältyy sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja ulkoisen tilintarkastuksen lisäksi sisäisen tarkastuksen toimintaa. Sisäinen tarkastus on riippumaton arviointi- ja varmistustoimintaa sekä johdon apuna toimivaa konsultointitoimintaa. Sen ensisijaisena kohteena ovat toimintalinjaukset, toimintaperiaatteet, resurssien käyttö ja tavoitteiden toteutuminen. Kaupungissa ei ole erillistä sisäisen tarkastuksen toimintaa vaan sisäisen tarkastuksen toiminta perustuu erillisiin toimeksiantoihin.

Vuonna 2020 tehtiin ulkopuolisen toimijan toimesta Recovery Audit –analyysi, jonka tavoitteena oli ostolaskujen kirjaamisessa tapahtuvien riskien havaitseminen, yksilöiminen ja korjaaminen. Analyysi kohdistui vuosien 2017-2019 ostolaskujen arvonlisäverokäsittelyä sisältävään kirjanpitoaineistoon. Auditoinnin yhteydessä löydettiin suhteellisesti normaali määrä oikaistavia kirjauksia. Löydökset olivat inhimillisiä, pääosin pieniä kirjauksia, joissa oli käytetty väärää alv-koodia. Vähentämättä jääneistä arvonlisäveroista tehtiin oikaisut verottajalle.

Vuoden aikana tehtiin ulkopuolisen toimijan avustuksella selvitys perusturvaosaston toiminnan ja talouden ennakoitavuuden arvioinnista. Tavoitteena oli saada luotettava, kattava, monipuolinen ja

objektiivinen näkemys perusturvaosaston vastualueiden toiminnasta ja talouden ennakointikyvykkyydestä. Raportin sisältämien toimenpidesuosituksen toteuttaminen on osin siirtynyt koronavirustilanteen vuoksi.

Kaupunginhallituksen kokonaisarvio

Kaupunginhallitus toteaa arvionaan, että kaupungin hallinto on toiminut pääosin toimintaa velvoittavien lakien ja säännösten sekä hyvän johtamis- ja hallintotavan mukaisesti. Kaupunginhallituksen tiedossa ei ole lakisääteisten tehtävien laiminlyöntejä tai muutoin lakien ja säännösten tai hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista seuraisi merkittävä korvaus, kanne tms. vaatimus tai oikeusseuraamus.

Yleisesti ottaen sisäinen valvonta on toimivaa ja asianmukaisesti järjestetty. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa tulee kuitenkin säännönmukaisesti arvioida ja kehittämistoimia jatkaa. Vuoden 2021 talousarviossa on varattu määräraha kokonaisvaltaisen riskienhallintaohjelmiston käyttöönottoon.

3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikauden jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Kaupungilla on käytössä Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston edellyttämä kirjauskäytäntö, jonka mukaan kaupungin omana työnä tehtävästä investointimenosta aiheutuvat kulut kirjataan tuloslaskelmaan ja menot aktivoidaan taseeseen valmistus omaan käyttöön tilin kautta.

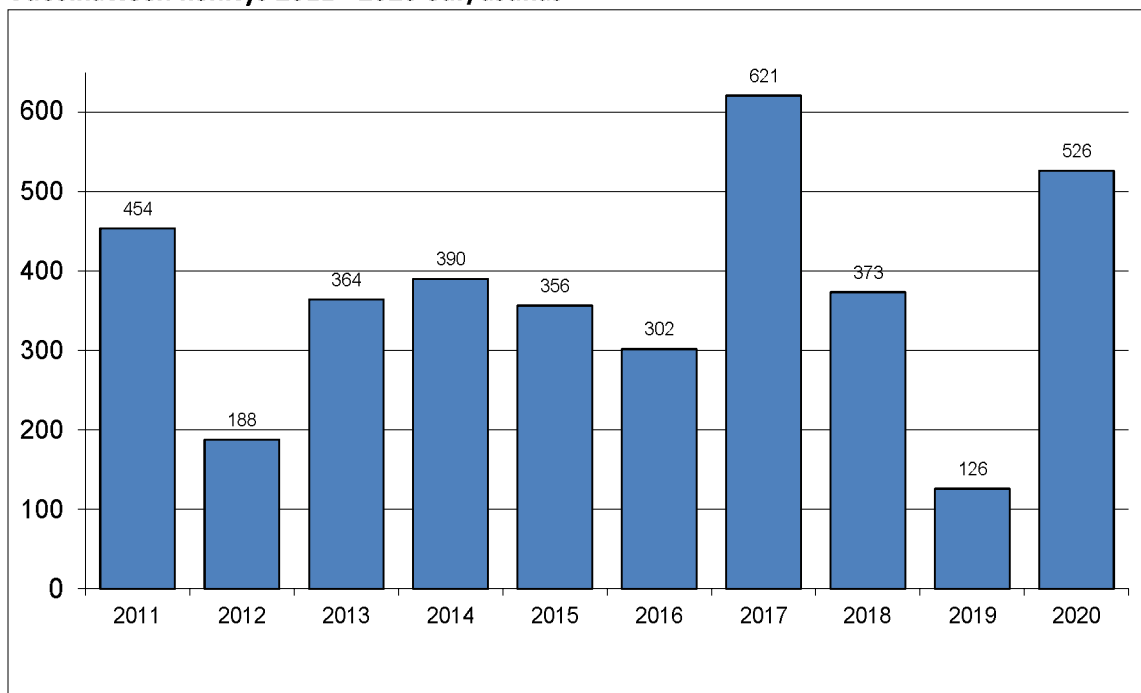
Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2020	2019
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	22 021	22 676
Valmistus omaan käyttöön	5 122	5 406
Toimintakulut	-199 600	-196 419
Toimintakate	-172 458	-168 337
Verotulot	134 492	129 803
Valtionosuudet	54 347	41 491
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	476	478
Muut rahoitustuotot	2 295	2 346
Korkokulut	-1 149	-1 215
Muut rahoituskulut	-459	-383
Vuosikate	17 545	4 183
Poistot ja arvonalentumiset	-11 042	-10 231
Tilikauden tulos	6 503	-6 048
Tilinpäätössiirrot	-3 806	470
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 697	-5 578

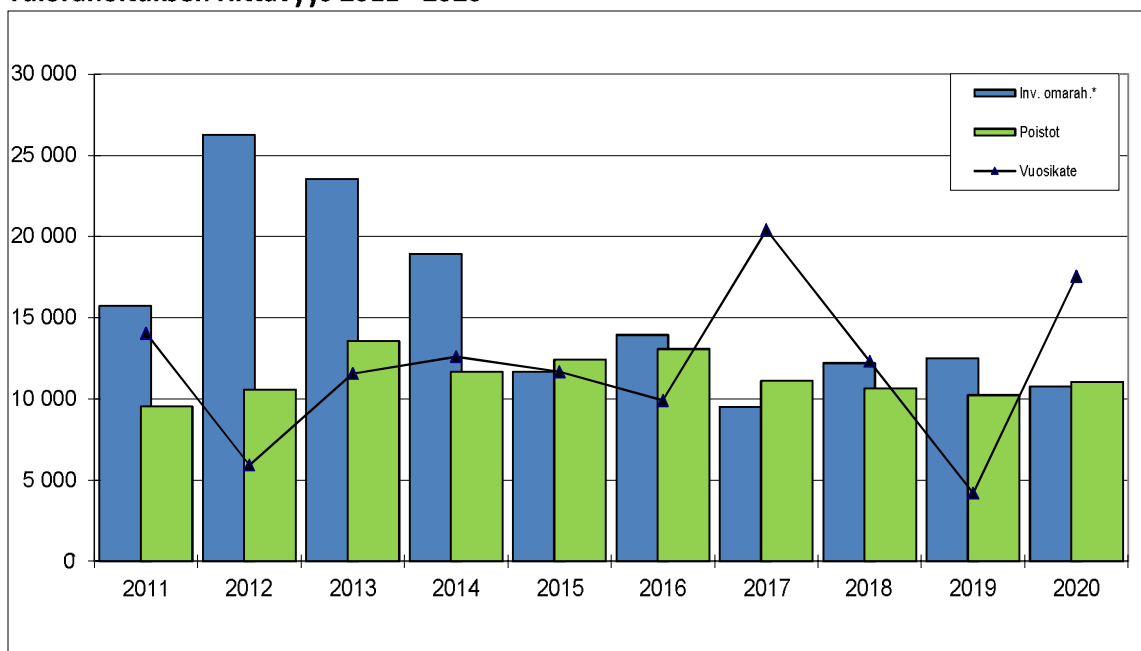
Tuloslaskelman tunnusluvut

	2020	2019
Toimintatuotot /Toimintakulut, %	11,3	11,9
100 x Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)		
Vuosikate/Poistot, %	159	41
100 x Vuosikate / Poistot + Arvonalentumiset		
Vuosikate euroa/asukas	526	126
Asukasmäärä	33 350	33 254

Vuosikatteen kehitys 2011 - 2020 eur/asukas

Tulorahoituksen riittävyys 2011 - 2020

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Inv. omarah.*	15 719	26 264	23 543	18 932	11 653	13 946	9 493	12 199	12 493	10 759
Poistot	9 531	10 570	13 556	11 656	12 407	13 068	11 111	10 656	10 231	11 036
Vuosikate	14 042	5 913	11 558	12 597	11 659	9 902	20 420	12 310	4 183	17 545

* vuoden 2013 luku ilman Pirko-kiinteistöt Oy:n osakkeita

* vuoden 2016 luku ilman vesiliikelaitoksen liiketoimintakauppaan liittyviä eriä

Toimintatuotot olivat 22,0 miljoonaa euroa ja pienenivät 0,7 miljoonaa euroa edellisvuoteen verrattuna eli 2,9 prosenttia. Alkuperäisessä talousarviossa asetettu tulotavoite kuitenkin saavutettiin. Myyntituotot lisääntyivät hieman edellisvuodesta, kun taas maksutuotot vähenivät selvästi noin puolella miljoonalla eurolla. Syynä tähän oli koronavirustilanteen myötä tehdyt toiminnan sulut ja rajoitukset. Hanketuloja kertyi noin 0,3 miljoonaa euroa vähemmän ja muut toiminnan tuotot toteutuivat edellisvuoden tasoissa.

Arvio on, että koronavirustilanteen johdosta tuloja kertyi noin miljoona euroa vähemmän, kun normaalina vuotena olisi kertynyt. Suurimmat saamatta jääneet tuloerät olivat varhaiskasvatuksen asiakasmaksut sekä vapaa-ajantoimintoihin liittyvät maksut.

Toimintakulut kasvoivat vuoteen 2019 verrattuna 3,2 miljoonaa euroa eli kasvu oli maltillisesti 1,6 prosenttia. Alkuperäinen talousarvio ylitettiin 2,7 miljoonalla eurolla mutta muutostalousarvion mukaisessa toimintamenotasossa pysyttiin. Prosentuaalisesti toimintakulukasvu oli isointa perusturvalautakunnassa 3,8 prosenttia. Kaupunginhallituksen alaiset menot kasvoivat 2,9 prosentilla ja teknisen lautakunnan 2,7 prosentilla. Sivistyslautakunnan, vapaa-aikalautakunnan sekä ympäristölautakunnat menot jopa pienenivät edellisvuodesta.

Henkilöstökulut kasvoivat 1,3 prosenttia. Suurin osa palkkakustannusten kasvusta selittyy vakituisten henkilöstön määrän lisääntymisellä. Vuonna 2020 palkkoja korotettiin työehtosopimusten mukaisesti yleiskorotuksella 1.8. 2020 lukien sopimuksesta riippuen 0,87-1,24 prosenttia.

Palveluiden ostot lisääntyivät ainoastaan 1,2 prosenttia eli menokasvu oli huomattavasti viime vuosia hillitympää. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot pysyivät edellisen vuoden tasolla.

Kasvaneet palvelusetelimenot sekä lisääntyneet työmarkkinatuen kuntaosuudet nostivat avustusten kokonaisuudessaan 7,8 prosenttia. Muissa toimintakuluissa leasingvuokrat jatkoivat kasvuaan.

Koronavirustilanne vaikutti sekä menoja pienentävästi, että niitä suurentavasti. Menot pienenivät etenkin varhaiskasvatuksessa, koska vanhemmat ottivat lapsiaan tilapäisesti pois hoidosta. Tämä vähensi henkilöstötarvetta. Menojen kasvu korostui erityisesti terveyskeskuspalveluissa, jossa kuluja aiheutui testaamisesta, suojatarvikkeista ja henkilöstöressurssin vahvistamisesta. Arvio on, että koronatilanne lisäsi kuluja kaiken kaikkiaan noin 800 000 eurolla.

Toimintatuottojen eli maksurahoituksen prosenttiosuus toimintakuluista oli 11,3. Edellisvuonna prosenttiosuus oli 11,9, eli suhde heikkeni hieman.

Toimintakate on toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus, joka osoittaa, paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verorahoituksella ja valtionosuuksilla. Toimintakate on kunnassa aina miinusmerkkinen.

Ylöjärven kaupungin toimintakate vuodelta 2020 oli -172,5 miljoonaa euroa. Kasvuprosentiksi muodostui suhteellisen maltillinen 2,4 prosenttia. Toimintakatteeseen sisältyy valmistus omaan käyttöön erä, joka näkyy omana eränä tuloslaskelman toiminnantuotoissa ja jota vastaava määrä on mukana myös menoissa, lähinnä palveluiden ostoissa.

Ylöjärven kaupungin talousarvio on rakennettu nettona ja valtuuston nähden sitovia eräiä olivat toimielinten nettomenot. Toimintakate on näin ollen paras välitulot vertailla talousarvion toteutumista käyttötalouden osalta. Toimintakatteen toteutumisprosentti oli alkuperäiseen talousarvioon nähden 102,0 ja muutettuun talousarvioon nähden 98,3, eli toimintakate toteutui muutostalousarvioon nähden positiivisempaan.

Kaupungin **kokonaisverotulot** vuonna 2020 olivat noin 134,5 miljoonaa euroa. Vuodesta 2019 verotulot lisääntyivät 4,7 miljoonaa euroa eli 3,6 prosenttia. Kunnallisveron tuotto oli 120,8 miljoonaa euroa ja lisäystä edelliseen vuoteen oli 4,6 miljoonaa euroa eli 3,9 prosenttia. Kertymä jäi

kuitenkin kaksi miljoonaa euroa alle alkuperäisen talousarvion. Syynä odotuksiin nähden heikompaan kehitykseen oli koronavirustilanteen myötä ennakoitua pienemmäksi jäänyt ansiotulokeräytymä.

Yhteisöveroa kertyi seitsemän miljoonaa eli noin 0,9 miljoonaa euroa enemmän kuin vuotta aiemmin. Talousarviossa tuottoarvioksi asetettiin 6,6 miljoonaa euroa. Yhteisöverotilityksiä lisäsi yhteisöverotulojen jako-osuuden muuttaminen kunnille myönteisemmäksi osana valtion koronakuitoimenpiteitä. Arvio on, että ilman jako-osuuden muutosta yhteisöverotuotot olisivat jääneet noin 1,5 miljoonaa euroa pienemmäksi.

Kiinteistöveroja kertyi 0,8 miljoonaa euroa edellisvuotta vähemmän eli 6,7 miljoonaa euroa. Heikompi kehitys johtui siitä, että myös kiinteistöverotus siirtyi verovelvolliskohtaiseen verotuksen valmistumiseen (ns. verotuksen joustava valmistuminen). Näin ollen verovuoden 2020 kiinteistöveron kokonaismaksuunpanosta erääntyy noin 10 prosenttia vuoden 2021 tammi-helmikuun aikana.

Valtionosuuksia kertyi 54,4 miljoonaa euroa eli peräti 12,9 miljoonaa euroa enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Valtaosa lisäyksestä selittyy valtion koronakuitoimilla.

Valtionosuuden kautta myönnettyt koronatuot	euroa
€/asukas	1 855 294
kunnallisverojen suhteessa	3 822 383
testimäärien suhteessa alueittain	2 075 551
alle 18-vuotiaat	904 110
12-15 vuotiaat	34 396
yli 64 vuotiaat	290 356
verolykkäysmenettely (peritään takaisin vuonna 2021)	646 466
Yhteensä	9 628 556

Vuosikate osoittaa tulo- ja menoeroa, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo- ja menoeroa riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kaupungin tulo- ja menoero on riittävä edellyttäen, että poistot vastaavat kaupungin keskimääräistä vuotuista investointitasausta. Vuosikatteen riittävyttä tulee tarkastella yksittäisen kunnan lähtökohdista. Siihen vaikuttavat kunnan investointitarve, poistotaso ja korjausinvestointien määrä. Kasvukunnan vuosikate tulee olla merkittävästi korkeammalla tasolla kuin kunnan, jossa investointitarpeita ei ole.

Vuoden 2020 vuosikatteen muodostui 17,5 miljoonaa euroa. Vuosikate oli hyvällä tasolla. Vuosikate/poistot-tunnusluvaksi muodostui 159 prosenttia. Pidemmällä aikavälillä tarkasteltuna tunnusluku tulisi talouden tasapainotilassa olla lähtökohtaisesti noin 140 prosenttia.

Tilikauden tulokseksi muodostui 6,5 miljoonaa euroa. Luotettavaa arviota siitä, mikä olisi ollut tulos ilman koronaviruksen aiheuttamaa poikkeustilannetta on haasteellista esittää, koska vaikutukset olivat niin moninaiset. Valtion koronatuotot olivat kuitenkin niin huomattavat, että kaiken kaikkiaan tilikauden tulos olisi voinut kääntyä negatiiviseksi normaalivuotena. Ainakaan talousarvion 1,7 miljoonan euron positiiviseen tulokseen olisi ollut haastetta yltää.

Tilinpäätössiirroissa esitettävän poistoeron muutoksen ja varausten muutoksen jälkeen **tilikauden ylijäämäksi** muodostuu 2,7 miljoonaa euroa.

3.2 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan **rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen** avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kaupungin kassavarojen muutoksen tilikaudella.

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2020 1 000 €	2019 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	17 545	4 183
Tulorahoituksen korjaukset	-1 869	-1 713
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-10 862	-12 599
Rahoitusosuudet investointimenoihin	103	106
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 803	1 271
Toiminnan ja investointien rahavirta	6 720	-8 752
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	-3
Antolainasaamisten vähennykset	570	591
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	14 900	13 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-13 590	-13 793
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-4 500	0
Oman pääoman muutokset	732	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-2 079	5 641
Rahoituksen rahavirta	732	5 937
Rahavarojen muutos	2 753	-2 815
Rahavarat 31.12.	24 442	21 688
Rahavarat 1.1.	21 688	24 504

Rahoituslaskelman tunnusluvut

	2020	2019
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1 000 €	49 074	42 588
Investointien tulorahoitus, %	163,1	33,5
100 x vuosikate / investointien omahankintameno		
Laskennallinen lainanhoitokate	1,6	0,5
(vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + laskennalliset lainanlyh.)		
Lainanhoitokate	1,3	0,4
(vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + lainalyhennykset)		
Kassan riittävyys, pv	40	36
365 pv x rahavarat 31.12. / kassasta maksut tilikaudella		
Asukasmäärä	33 350	33 254

Investoinnit

Kaupungin rahoituslaskelman mukaiset investointimenot olivat 10,9 miljoonaa euroa. Rahoitusosuuksia investointeihin saatiin 103 000 euroa. Eräiden investointihankkeiden toteutus viivästyi, joten alkuperäiseen talousarvion mukaiseen kokonaisinvestointitasoon ei ylletty. Muuten investoinnit toteutuivat suunnitellusti, eikä talousarvion ylityksiä tapahtunut.

Rahoituslaskelman välitulos **Toiminnan ja investointien rahavirta** on jo itsessään tunnusluku, jonka positiivinen määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Sen negatiivinen määrä ilmaisee, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa.

Tunnusluvulla **Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta** voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Tunnusluku oli vuonna 2020 poikkeuksellisen reilusti positiivinen johtuen viime vuosien maltillisesta investointitasosta, vuoden 2016 mittavista kertaluonteisista eristä sekä vuoden 2017 erinomaisesta vuosikatteesta.

Tunnusluku **Investointien tulorahoitusprosentti** kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta (investoinnit -rahoitusosuudet investointeihin) on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluvuksi muodostui 163,1 prosenttia, mikä oli hyvä tulos.

Lainanhoito

Lainanhoitokate kertoo kaupungin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluku on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kaupungin omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluku on yli 2, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1-2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Luotettavan kuvan kunnan lainahoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla.

Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 prosenttia on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 32.12 kahdeksalla.

Tunnusluvut olivat 1,6 ja 1,3 vuonna 2020, joka tarkoittaa edellä mainitulla asteikolla tyydyttävää lainanhoitokykyä.

Maksuvalmius

Maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyydellä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavarioihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassan riittävyys oli 40 päivää. Sitä voidaan pitää hyvänä.

4. Rahoitusasema ja sen muutokset

Kaupungin rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

VASTAAVAA	2020	2019	VASTATTAVAA	2020	2019
	1000 €	1000 €		1000 €	1000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	224 960	226 061	A OMA PÄÄOMA	114 907	112 210
I Aineettomat hyödykkeet	1 406	1 600	I Peruspääoma	65 787	65 787
1. Aineettomat oikeudet	7	24	II Edellisten tilikausien ylijäämä	46 422	51 268
2. Muut pitkävaikutteiset menot	1 399	1 576	III Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 697	-4 846
II Aineelliset hyödykkeet	158 293	158 639	B POISTOERO JA VAPAA-EHTOISET VARAUKSET	23 840	20 034
1. Maa- ja vesialueet	40 118	38 535	1. Poistoero	9 771	9 665
2. Rakennukset	87 244	89 428	2. Vapaaehtoiset varaukset	14 069	10 369
3. Kiinteät rakennukset ja laitteet	20 142	19 009	C PAKOLLISET VARAUKSET	6 689	7 003
4. Koneet ja kalusto	2 418	2 436	1. Muut pakolliset varaukset	6 689	7 003
5. Muut aineelliset hyödykkeet	68	68	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 438	1 635
6. Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	8 303	9 163	1. Valtion toimeksiannot	29	18
III Sijoitukset	65 261	65 822	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	250	579
1. Osakkeet ja osuudet	35 838	35 829	3. Muut toimeksiantojen pääomat	1 159	1 037
2. Muut lainasaamiset	28 998	29 568	E VIERAS PÄÄOMA	117 172	122 148
3. Muut saamiset	425	425	I Pitkäaikainen	69 382	68 229
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	326	655	1. Lainat rah. ja vak.laitoksilta	63 070	61 260
1. Lahjoitusrahastojen varat	250	579	2. Saadut ennakot	6 310	6 968
2. Muut toimeksiantojen varat	76	76	3. Liittymismaksut ja muut velat	2	1
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	38 760	36 313	II Lyhytaikainen	47 789	53 918
I Vaihto-omaisuus	176	162	1. Joukkovelkakirjalainat	6 000	10 500
1. Aineet ja tarvikkeet	176	162	2. Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	13 090	13 590
II Saamiset	14 142	14 463	3. Saadut ennakot	1 519	1 270
Pitkäaikaiset saamiset	6 629	6 978	4. Ostovelat	9 622	6 128
1. Lainasaamiset	688	757	5. Liittymismaksut ja muut velat	2 987	3 816
2. Siirto saamiset	5 941	6 221	6. Siirtovelat	14 571	18 615
Lyhytaikaiset saamiset	7 513	7 485	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>264 046</u>	<u>263 029</u>
1. Myyntisaamiset	2 883	4 171	Taseen tunnusluvut	2020	2019
2. Lainasaamiset	69	69	Omavaraisuusaste, %	54,2	51,9
3. Muut saamiset	1 192	770	100*(Oma pääoma+Poistoero ja vap. ehtoiset varaukset)/ (Koko pääoma- Saadut ennakot)		
4. Siirto saamiset	3 369	2 476	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	51,9	58,7
III Rahoitusarvopaperit	15 871	17 060	100*(Vieras pääoma- Saadut ennakot)/Käyttötulot		
1. Sijoitukset rahamarkk.instr.	15 830	17 043	Kertynyt yli-/alijäämä, milj. €	49,1	46,4
2. Muut arvopaperit	42	17	Kertynyt yli-/alijäämä, € /asukas	1 473	1 396
IV Rahat ja pankkisaamiset	8 570	4 628	Lainakanta 31.12., milj. €	82,2	85,4
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>264 046</u>	<u>263 029</u>	Lainakanta 31.12., € /asukas	2 464	2 567
			Lainat ja vuokravastuut 31.12., milj. €	110,7	115,7
			Lainat ja vuokravastuut 31.12., € /as.	3 318	3 479
			Lainasaamiset, milj. €	29,0	29,6
			Asukasmäärä	33 350	33 254

Taseessa kaupungin varat eli vastaava esitetään siten, että vaikeimmin rahaksi muutettavista käyttöomaisuuseristä edetään likvideinä varoina oleviin eriin. Taseen pääomaerät eli vastattava esitetään edeten sidotuimmista oman pääoman eristä ensin maksettaviin lyhytaikaisen vieraan pääoman eriin.

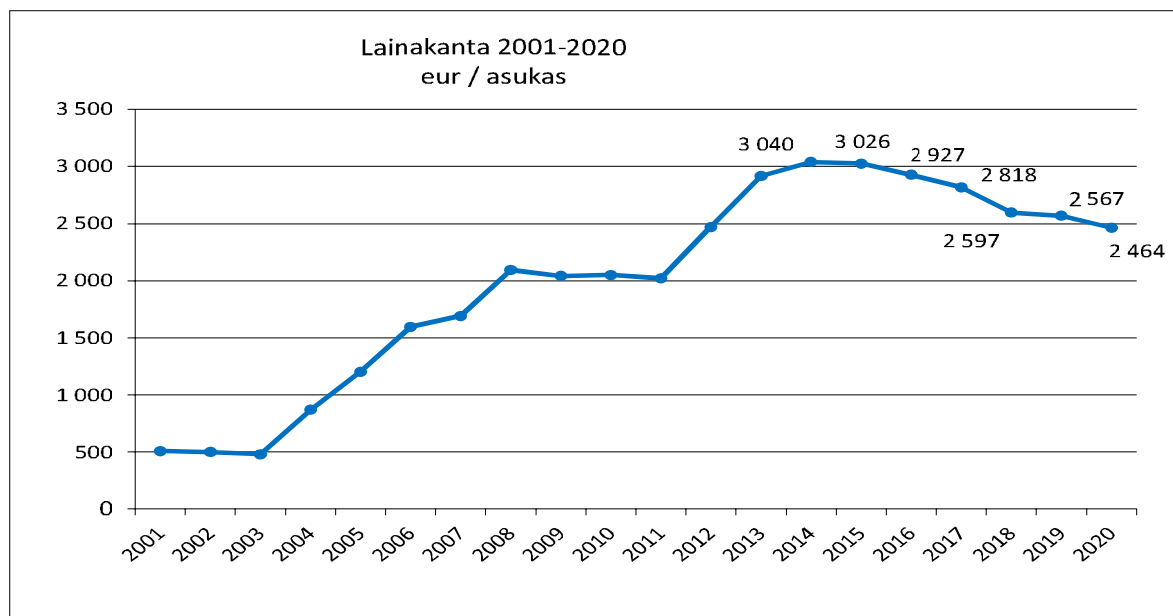
Taseen tunnusluku **omavaraisuusaste** mittaa kaupungin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääristä 70 prosentin omavaraisuutta. Viidenkymmenen prosentin tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Omavaraisuusaste prosentti vuonna 2020 oli 54,2 prosenttia ja se koheni vuodesta 2019. Tunnuslukua voidaan pitää silti edelleen heikohkona.

Suhteellinen velkaantuneisuusprosentti, kertoo, kuinka paljon kaupungin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötuloihin luetaan toimintatuotot, käyttötalouden valtionosuudet ja verotulot. Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Vuonna 2020 suhteellinen velkaantuneisuus oli 51,9 prosenttia. Myös tämä tunnusluku parani.

Taseeseen kertynyt ylijäämä osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina. Kertynyttä ylijäämää oli vuoden 2020 lopussa 49,1 miljoonaa euroa ja asukasta kohden laskien 1 473 euroa.

Kaupungin **lainakannalla** tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoiduilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Lainakanta 31.12.2020 edellä kerrotulla tavalla laskettuna oli 82,2 miljoonaa euroa ja se pieneni edellisvuodesta 3,2 miljoonaa euroa. Asukasta kohti laskettu lainamäärä pieneni 103 euroa 2 464 euroon. Lainakannan pienentämisen mahdollisti hyvä tilikauden tulos ja maltillinen investointitaso.

Lainat ja vastuut tunnusluku sisältää lainakannan lisäksi vuokravastuut. Vuokravastuiden määrä on huomioitu liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

5. Kokonaistulot ja -menot

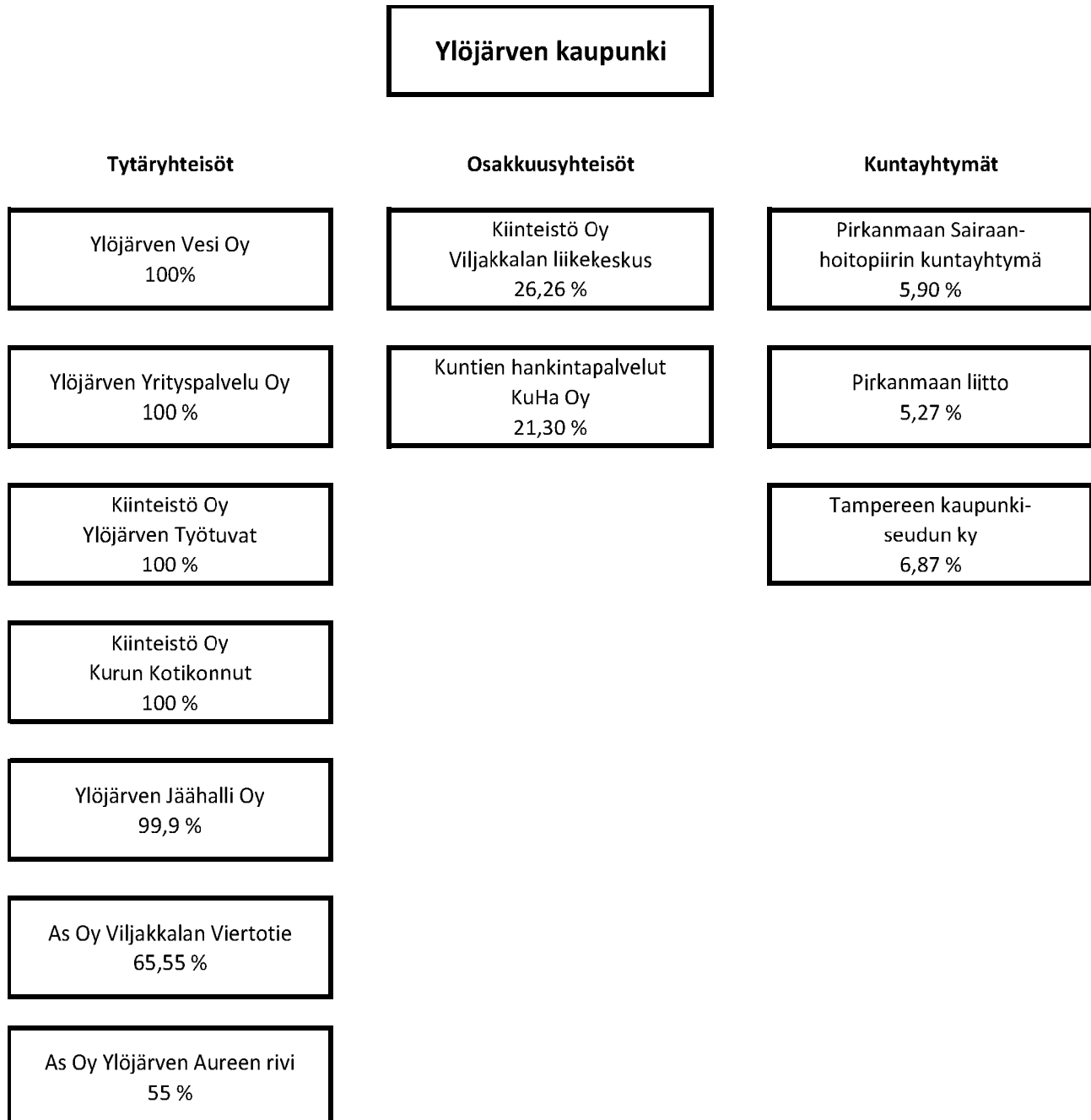
Seuraava laskelma, joka käsittää kaupungin kokonaistulot ja –menot, on laadittu tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta. Laskelma sisältää ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

Tulot	Milj. €	%	Menot	Milj. €	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	22,0	9,6	Toimintakulut	199,6	88,6
Verotulot	134,5	58,4	- Valmistus omaan käyttöön	-5,1	-2,3
Valtionosuudet	54,3	23,6	Korkokulut	1,1	0,5
Korkotuotot	0,5	0,2	Muut rahoituskulut	0,5	0,2
Muut rahoitustuotot	2,3	1,0	Satunnaiset kulut		0,0
Satunnaiset tuotot		0,0	Tulorahoituksen korjaukset		
Tulorahoituksen korjaukset			+/- Pakollisten varausten muutos	0,3	0,1
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-1,6	-0,7	- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappio	0,0	0,0
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,1	0,0	Investointimenot	10,9	4,8
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	1,8	0,8	Rahoitustoiminta		
Rahoitustoiminta			Antolainasaamisten lisäykset	0,0	0,0
Antolainasaamisten vähennykset	0,6	0,2	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	13,6	6,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	14,9	6,5	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	4,5	2,0
Oman pääoman lisäykset	0,7	0,3			
Kokonaistulot yhteensä	230,2	100,0	Kokonaismenot yhteensä	225,3	100,0

6. Kuntakonsernin toiminta ja talous

6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen kuuluvista yhteisöistä

Konsernirakenteen kuvaus

6.2. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Tytäryhteisöt

Ylöjärven Vesi Oy aloitti toimintansa 31.12.2016. Ylöjärven kaupunki myi Ylöjärven Vesi Liikelaitoksen liiketoimintakaupalla perustetulle yhtiölle. Yhtiö on sataprosenttisesti kaupungin omistama. Yhtiön tilikausi muodostui 45 881 euroa voitolliseksi. Liikevaihto jäi budjetoidusta hieman. Yhtiön osakepääoma on 1 002 500 euroa ja oma pääoma 20 549 522 euroa. Yhtiön lainamäärä oli vuoden lopussa 30 312 223 euroa. Tästä pääomalainaa oli yhdeksän miljoonaa euroa. Myös vieraasta pääomasta valtaosa on liiketoimintakaupassa syntynyttä velkaa kaupungille. Yhtiö on osakkaana Tampereen Seudun keskuspuhdistamo Oy:ssä 8,5 prosentin omistusosuudella. Yhtiö osallistui keskuspuhdistamon SVOP-rahaston korottamiseen 673 017 eurolla vuonna 2020.

Ylöjärven Yrityspalvelu Oy on Ylöjärven kaupungin sataprosenttisesti omistama yhtiö. Yhtiön osakepääoma on 50 456 euroa. Ylöjärven kaupunki osti yhtiöltä elinkeinoelämän kehittämiseen liittyviä palveluja tilikaudella 325 0000 eurolla. Yhtiön tilikauden tappio oli 9 515 euroa. Yhtiön oma pääoma oli vuoden 2020 lopussa 243 421 euroa. Yhtiöllä ei ole lainaa.

Ylöjärven kaupunki omistaa **Ylöjärven Jäähalli Oy**:stä 99,9 prosenttia. Yhtiön osakepääoma oli vuoden 2020 lopussa 949 084 euroa ja oma pääoma 491 949 euroa. Yhtiön tilikausi painui koronarajoitusten myötä tippuneen liikevaihdon vuoksi 124 256 eur tappiolliseksi. Yhtiön lainamäärä oli vuoden lopussa 1 131 251 euroa.

Kiinteistö Oy Kurun Kotikonnut on kaupungin sataprosenttisesti omistama yhtiö. Yhtiö omistaa 85 vuokra-asuntoa Kurussa. Yhtiön tilikauden 2020 tulos ennen tilinpäätössiirtoja oli 71 512 euroa. Voitosta tehtiin varauksia vastaavalla summalla, joten tilikausi päättyi nollatulokseen. Yhtiön osakepääoma on 79 304 euroa ja oma pääoma 79 691 euroa. Yhtiön lainamäärä oli vuoden lopussa 516 432 euroa.

Ylöjärven kaupunki perusti vuonna 2004 **Kiinteistö Oy Ylöjärven Työtuvat** -nimisen osakeyhtiön omistamaan ja vuokraamaan Työ- ja Toimintakeskuksen käyttöön tulevia tiloja. Kaupunki omistaa sen 100-prosenttisesti. Yhtiön osakepääoma on 88 000 euroa ja oma pääoma 79 465 euroa. Yhtiö tilikauden voitto oli 31 332 euroa. Yhtiön lainamäärä oli vuoden lopussa 880 123 euroa.

Asunto Oy Ylöjärven Aureenrivi -nimisestä osakeyhtiöstä kaupunki omistaa 55 prosenttia. Yhtiössä on neljä huoneistoa, joista kaupunki omistaa kaksi. Yhtiön osakepääoma on 37 520 euroa. Oma pääoma on 36 679 euroa. Yhtiön tilikauden 2020 tulos ennen tilinpäätössiirtoja oli 4 871 euroa. Voitosta tehtiin varauksia 4830 eurolla, joten tilikausi päättyi 41 euron voittoon. Yhtiöllä ei ole lainaa.

Asunto Oy Viljakkalan Viertotie nimisestä osakeyhtiöstä kaupunki omistaa 65,55 prosenttia. Kaupungin omistamissa tiloissa toimii päiväkotia. Lisäksi yhtiössä on kolme asuinhuoneistoa, jotka eivät ole kaupungin omistuksessa. Yhtiön osakepääoma on 2 522 euroa ja rakennusrahasto 394 526 euroa. Yhtiön oma pääoma oli yhteensä 395 280 euroa. Yhtiön teki tilikaudelta nollatuloksen. Yhtiöllä ei ole lainaa.

Osakkuusyhteisöt

Kaupunki omistaa 26,26 prosenttia **Kiinteistö Oy Viljakkalan liikekeskuksesta**. Yhtiön osakepääoma on 2 522 euroa, rakennusrahasto 291 806 euroa ja omapääoma 290 432 euroa. Yhtiön tilikauden voitto vuodelta 2020 oli 3188 euroa. Yhtiöllä ei ole lainaa.

Kuntien hankintapalvelut Kuha Oy on Tampereen kehyskuntien omistama hankintaosakeyhtiö ja se aloitti toimintansa 1.4.2011. Konsernin omistusosuus yhtiöstä on 21,30 prosenttia. Yhtiön osakepääoma on 100 000 euroa ja oma pääoma 820 592 euroa. Yhtiön tilikauden tappio vuodelta 2020 oli 45 267 euroa. Yhtiöllä ei ole lainaa.

6.3. Arvio konsernin tulevasta kehityksestä

Ylöjärven Vesi Oy:n investoiminen Tampereen seudun keskuspuhdistamo Oy:n rakentamiseen jatkuu lähivuodet. Yhtiön osuus hankkeen kustannuksista on noin 25 miljoonaa euroa. Hankkeen rahoittaminen ja sen vaikutukset yhtiön talouteen tulevat olemaan merkittävässä osassa yhtiön lähivuosien ja pidemmänkin ajan talouden suunnittelussa.

Ylöjärven Jäähalli Oy:n talouskehitykseen vaikuttaa olennaisesti koronatilanteen kehittyminen. Toiminnan sulut ovat pienentäneet merkittävästi yhtiön liikevaihtoa. Hallin tekniikkaan tehty merkittävä investointi pitäisi jatkossa pienentää oleellisesti hallin vuosittaisia käyttö- ja ylläpitokustannuksia.

Ylöjärven kaupunki on kaupunginvaltuuston päätöksellä salkuttanut kaupungin omistamia kiinteistöjä. Myytävät-kategoriaan on salkutettu konserniin kuuluvien kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden osakkeita.

6.4. Konsernin toiminnan ohjaus ja selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Ylöjärven kaupungin konsernivalvonnan tehtävänä on varmistaa, että konsernin toiminta on tuottavaa ja tuloksellista, että valtuuston asettamat tavoitteet saavutetaan, ja että kaupungin omaisuus ja voimavarat turvataan.

Kaupungin konserniohjeella luodaan puitteet kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle, toimialamäärittelylle, hyvälle hallintotavalle ja raportoinnille. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen, liikelaitosten ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa. Lisäksi tavoitteena on yhtenäistää konsernin yhtiöiden ja yhteisöjen johtamis- ja hallintokäytäntöjä ja siten varmistaa riittävää avoimuutta ja tiedonkulkua, tulostietojen oikeellisuutta, sisäisen ja ulkoisen valvonnan riittävyttä ja toimivuutta, riskienhallintaa ja hyvää laskenta- ja kirjanpitokäytäntöä sekä tilintarkastustapaa.

Ylöjärven kaupungin konserniohjeen mukaan konserniohjaus ja -johtaminen tapahtuu seuraavasti:

Kaupunginhallitus

- valitsee edustajat tytä- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin tai vastaaviin kokouksiin
- antaa ohjeet yhtiökokouksessa tai vastaavissa elimissä kaupunkia edustaville henkilöille kaupungin kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin, jollei ohjeiden antamista ole johtosäännöllä annettu kaupungin muulle viranomaiselle
- vastaa tytäryhteisöjen valvonnan järjestämisestä

- antaa tilinpäätöksen yhteydessä kaupunginvaltuustolle tiedot tytäryhteisöjen toiminnasta, taloudesta ja riskienhallinnasta
- seuraa kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotukset havaitsemistaan epäkohdista

Kaupunginjohtaja ja johtoryhmä

Kaupunginjohtaja vastaa kuntakonsernin operatiivisesta johtamisesta kunnan osalta sekä seuraa johtoryhmän kanssa omistajapolitiikan toteutumista ja ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista kaupunginhallitukselle viipymättä.

Konserniohjaus on tapahtunut hallitusedustajia tapauskohtaisesti ohjeistamalla konsernijohdon toimesta.

Keskeisille konsernin tytäryhtiöille asetettiin toiminnalliset tavoitteet vuoden 2020 talousarviossa. Ne toteutuivat seuraavasti:

Ylöjärven Vesi Oy

1. Yhtiö toteuttaa kaupungin kanssa sopimat investointien yhteishankkeet.
Toteutuminen: *Toteutui, hankkeet toteutettiin sopimuksen mukaisesti.*
2. Yhtiö tekee suunnitelmallisesti verkoston korjausinvestointeja korjausvelka-analyyysiin perustuvan kunnostussuunnitelman mukaisesti.
Toteutuminen: *Toteutui, korjausinvestoinnit tehtiin kunnostussuunnitelman mukaisesti.*
3. Tilikauden tulos on positiivinen.
Toteutuminen: *Toteutui, tulos oli 45 881 euroa.*

Ylöjärven Yrityspalvelu Oy

1. Tilikauden tulos on positiivinen.
Toteutuminen: *Yrityspalvelun taloudellinen tulos oli tilikaudelta 2020 -9515,46 euroa. Yrityspalvelu jätti kuitenkin palvelumaksut laskuttamatta Ylöjärven kaupungilta, kaupungin pyynnöstä marras- ja joulukuulta 2020. Jos normaali laskutus olisi tehty tilikauden 2020 tulos olisi ollut vahvasti positiivinen.*
2. Yritystontteja luovutetaan vuonna 2020 vähintään 10.
Toteutuminen: *Tavoite toteutui huolimatta poikkeuksellisen haastavasta vuodesta ja kaupunki luovutti 10 kpl yritystontteja vuoden 2020 aikana.*
3. Elinkeino-ohjelman päivittäminen kevään 2020 aikana.
Toteutuminen: *Kaupunginvaltuusto päätti syksyllä 2020, että Ylöjärvelle tehdään kokonaan uusi elinkeino-ohjelma ja vanhan päivityksestä luovutaan. Kaupunginhallituksen päättämässä elinkeino-ohjelman valmisteluprosessissa uuden elinkeino-ohjelman hyväksyminen on asetettu huhtikuuhun 2021.*
4. Uusien yhteistyömuotojen käynnistäminen yrittäjien ja yrittäjäjärjestöjen kanssa.
Toteutuminen: *Toteutui, Yrityspalvelut järjesti useita uudentyypisiä webinaareja, tilaisuuksia ja kokouksia vuoden 2020 aikana.*

Ylöjärven Jäähalli Oy

1. Tilikauden tulos on positiivinen.
Toteutuminen: *Ei toteutunut. Koronavirus toi mukanaan täysin ennakoimattoman ja suuren negatiivisen vaikutuksen toimintaan ja tulokseen.*
2. Yhtiöllä on ajantasainen keskipitkän aikavälin taloussuunnitelman investoinneista, toiminnan tuotoista ja menoista sekä toiminnan rahoituksesta.
Toteutuminen: *Taloussuunnitelma ei ole täysin ajan tasalla. Koronavirustilanteen yhä jatkuessa on suunnitelmat tehtävä päivitettävä.*

3. Jäähallin uutta teknologiaa hyödynnetään optimaalisesti hallin käyttömukavuuden parantamiseksi sekä energiankulutuksen pienentämiseksi.
Toteutuminen: *Toteutui. Käyttömukavuutta saatiin lisättyä ja energiansäästöjä saavutettiin, mutta todellisentarkan säästövaikutuksen osoittaminen on hankalaa poikkeuksellisesti vuodesta johtuen.*

Kiinteistö Oy Ylöjärven Työtuvat

1. Tilikauden tulos on positiivinen.
Toteutuminen: *Toteutui, tulos oli 31 332 euroa.*
2. Yhtiöllä on ajantasainen viiden vuoden suunnitelma peruskorjauksista.
Toteutuminen: *Toteutui, suunnitelmaa päivitettiin ja sen mukaisesti toteutettiin kunnostustyöt tilikauden aikana.*
3. Yhtiö laatii keskipitkän aikavälin taloussuunnitelman investoinneista, toiminnan tuotoista ja menoista sekä toiminnan rahoituksesta.
Toteutuminen: *Suunnitelma laadittu.*

Kiinteistö Oy Kurun Kotikonnut

1. Tilikauden tulos on positiivinen.
Toteutuminen: *Toteutui, tulos ennen vapaaehtoisia varauksia oli 71 512 euroa.*
2. Yhtiöllä on ajantasainen viiden vuoden suunnitelma peruskorjauksista.
Toteutuminen: *Toteutui. Suunnitelma käsitellään vuosittain yhtiön hallituksessa.*
3. Toiminnallinen käyttöaste säilyy vähintään nykyisellä tasolla
Toteutuminen: *Nykyinen taso säilyi, vaikka tilanne vaihtelee vuosittain jonkin verran.*

Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan tilinpäätöksen lisäksi tilikauden aikana osavuosikatsauksessa.

Tytäryhtiöistä keskeisimmät eli Ylöjärven Vesi Oy, Ylöjärven Yrityspalvelut Oy, Ylöjärven Jäähalli Oy sekä Kiinteistö Oy Kurun Kotikonnut ja Kiinteistö Oy Työtuvat ovat yhtiöiden hallituksissa perehtyneet konserniohjeeseen ja hyväksyneet sen itseään sitovaksi. Yhtiöt ovat laatineet riskianalyysin sekä sisäisen valvonnan arvioinnin kaupungin ohjeistuksen mukaisesti. Sisäisen valvonnan katsottiin toimivan kohtuullisella tasolla ja riskiarvioissa nousi esiin toimialasta johtuen kiinteistö- ja laiteriskit sekä koronatilanteesta johtuen odottamattomat toiminnan häiriötilanteet.

Vuoden 2020 aikana ei ole havaittu konsernin toiminnassa olennaisia puutteita tai virheitä.

6.5 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2020	2019
	<i>1000 €</i>	<i>1000 €</i>
Toimintatuotot	89 730	87 306
Toimintakulut	-254 265	-247 218
Osuus osakkuusyht. voitosta (tappiosta)	163	71
Toimintakate	-164 372	-159 841
Verotulot	134 472	129 781
Valtionosuudet	54 347	41 491
Rahoitustuotot ja kulut		
Korkotuotot	28	26
Muut rahoitustuotot	2 317	2 381
Korkokulut	-1 516	-1 453
Muut rahoituskulut	-594	-649
Vuosikate	24 681	11 736
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-16 335	-14 654
Omistuksen eliminointierot	0	-7
Arvonalentumiset	-7	0
Tilikauden tulos	8 339	-2 925
Tilinpäätössiirrot	1	0
Tilikauden verot	-348	-141
Laskennalliset verot	-17	-25
Vähemmistöosuudet	-604	-164
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	7 371	-3 255
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
	2020	2019
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	35,3	35,3
Vuosikate/Poistot, %	151,0	80,1
Vuosikate, € /asukas	740	353
Asukasmäärä	33 350	33 254

6.6 Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2020	2019
	1 000	1000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	24 681	11 736
Tilikauden verot	-348	-141
Tulorahoituksen korjaukset	-2 115	-2 523
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-20 558	-23 822
Rahoitusosuudet investointimenoihin	103	329
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 812	1 397
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 574	-13 024
Rahoituksen rahavirta		
Antolainan muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	-17
Antolainasaamisten vähennykset	23	16
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	24 300	20 976
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-15 476	-15 186
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-5 085	7
Oman pääoman muutokset	730	26
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	117	360
Vaihto-omaisuuden muutos	-102	-56
Saamisten muutokset	-2 618	3 417
Korottomien velkojen muutokset	-2 282	3 371
Rahoituksen rahavirta	-393	12 915
Rahavarojen muutos	3 182	-109
Rahavarat 31.12.	31 248	28 067
Rahavarat 1.1.	28 067	28 176
	3 182	-109
Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1 000 €	-4 683	-8 932
Investointien tulorahoitus, %	120,7	50,0
Lainanhoitokate	1,5	0,8
Laskennallinen lainanhoitokate	1,6	0,9
Kassan riittävyys	39	36
Asukasluku	33 350	33 254

6.7 Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2020 1 000 €	2019 1 000 €	VASTATTAVAA	2020 1 000 €	2019 1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	250 819	246 806	OMA PÄÄOMA	125 051	117 681
Aineettomat hyödykkeet	3 622	3 793	Peruspääoma	65 787	65 787
Aineettomat oikeudet	166	176	Säätiöiden ja yhdistysten peruspo	13	13
Muut pitkävaikutteiset menot	3 282	3 446	Arvonkorotusrahaso	19	19
Ennakkomaksut	174	171	Muut omat rahastot	176	177
Aineelliset hyödykkeet	228 252	225 090	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	51 684	54 208
Maa- ja vesialueet	41 275	39 641	Tilikauden ylijäämä/alijäämä	7 371	-2 523
Rakennukset	119 064	113 480	VÄHEMMISTÖOSUUDET	1 672	1 071
Kiinteät rakenteet ja laitteet	51 103	46 292	PAKOLLISET VARAUKSET	8 284	8 664
Koneet ja kalusto	6 271	5 402	Muut pakolliset varaukset	8 284	8 664
Muut aineelliset hyödykkeet	106	97	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 072	2 222
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	10 433	20 177	VIERAS PÄÄOMA	167 879	165 675
Sijoitukset	18 946	17 923	Pitkäaikainen korollinen vieras po	94 693	86 475
Osakkuusyhteisöosuudet	851	481	Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	10 917	11 637
Muut osakkeet ja osuudet	17 256	16 579	Lyhytaikainen korollinen vieras po	21 989	25 750
Muut lainasaamiset	116	140	Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	40 280	41 813
Muut saamiset	723	723	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	304 958	295 313
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	817	1 084			
VAIHTUVAT VASTAAVAT	53 322	47 423			
Vaihto-omaisuus	960	858			
Pitkäaikaiset saamiset	6 053	6 360			
Lyhytaikaiset saamiset	15 062	12 139			
Rahoitusarvopaperit	15 977	17 202			
Rahat ja pankkisaamiset	15 272	10 864			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	304 958	295 313			
Konsernitaseen tunnusluvut	2020	2019			
Omavaraisuusaste	42,7	41,4			
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	57,4	60,9			
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), milj. €	59,1	51,7			
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/as.	1 771	1 554			
Konsernin lainakanta 31.12., milj. €	116,7	112,2			
Konsernin lainat. €/asukas	3 499	3 375			
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	153,6	148,4			
Lainat ja vuokravastuut 31.12. €/as.	4 606	4 462			
Konsernin lainasaamiset 31.12., milj. €	0,1	0,1			
Kaupungin asukasmäärä	33 350	33 254			

7. Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kaupunginhallituksen tulee kuntalain 115 §:n mukaan tehdä toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Tilikauden tuloksella tarkoitetaan kaupungin tuloslaskelman tulosta ennen varauksia ja rahastosiirtoja.

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle tilikauden 6 502 758,10 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 694 073,26 euroa.
- Tuloutetaan Kolmenkulman kunnallistekniikkaa varten tehtyä investointivarausta 800 000 euroa ja maanhankintaan tehtyä investointivarausta 1 000 000 euroa. Kirjataan varausten purun aiheuttama poistoero 800 000,00 euroa poistoeron lisäykseksi.
- Tehdään seuraavat investointivaraukset talousarvion 2021 ja taloussuunnitelman 2021-2023 mukaisiin hankkeisiin
 - Maanhankinta 1 000 000 euroa
 - Siltatien koulu 4 500 000 euroa
- Jätetään 2 696 831,36 euroa taseen ylijäämä tilille.

Lisäksi Kurun päiväkodin investointia varten tehdystä varauksesta kohdennetaan käyttämättömäksi jäänyt osuus 2 733 253,02 euroa käytettäväksi maanhankintoihin. Kaupunginvaltuusto voi päätöksellään uudelleen kohdentaa investointivaraukset taloussuunnitelmassa yksilöidyn tulevaisuudessa toteutuvan investointihankkeen menoja varten.

8. Talousarvion toteutuminen

Keskusvaalilautakunta
Tarkastuslautakunta
Asukaslautakunta

8.1. Käyttötalouden toteutuminen

Keskusvaalilautakunta

Vaalit

Vastuuhenkilö sivistysosaston hallintopäällikkö Kirsi Riihioja

Vastualueen toiminnan kuvaus

Kaupungin keskusvaalilautakunta vastaa niistä tehtävistä, jotka sille vaalilain nojalla kuuluvat.

Toimintaympäristön muutokset

Vuonna 2020 ei järjestetty vaaleja.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	0	0	36	36	
ulkoiset	0	0	0	0	
sisäiset	0	0	36	36	
Toimintakulut	-2 289	-2 289	-1 244	1 045	54,3
ulkoiset	-2 289	-2 289	-1 244	1 045	54,3
sisäiset	0	0	0	0	
Toimintakate	-2 289	-2 289	-1 208	1 081	52,8

Tarkastuslautakunta

Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet

1. Tarkastuslautakunta kiinnittää arvioinnissaan huomiota toiminnan ja palvelujen järjestämisen tarkoituksenmukaisuuteen sekä arvioi kaupunkistrategian ja valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista.

Toteutuminen: Tarkastuslautakunta on kuullut eri vastuualueiden viranhaltijoita sekä kerännyt systemaattisesti tietoa toiminnasta ja palveluiden järjestämisestä. Tarkastuslautakunta on valinnut vuosittain seurattavat kohteet, joiden toteutumisesta se on tuottanut valtuustolle lisätietoa arviointikertomuksessa.

2. Tarkastuslautakunta tuottaa arviointitietoa, jota voidaan hyödyntää kaupungin talouden ja toiminnan ohjauksessa.

Toteutuminen: Tarkastuslautakunta on nostanut arviointikertomuksessa esiin asioita, joilla on ollut vaikutusta talouden ja toiminnan ohjaamiseen.

Ulkoinen tarkastus

Vastualueen toiminnan kuvaus

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikaudekseen talouden ja hallinnon tarkastusta sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunta valmistele valtuuston päätettäväksi talouden ja hallinnon tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista. Lisäksi lautakunta valvoo lakisääteisen tilintarkastuksen sopimuksenmukaista toteutumista.

Tarkastuslautakunta arvioi kaupungin toimielinten ja johtavien viranhaltijoiden toimintaa haastattelulla sekä tekemällä tutustumis- ja arviointikäyntejä kaupungin eri kohteisiin. Tarkastuslautakunta seuraa tilintarkastussuunnitelman toteutumista.

Tarkastuslautakunta jatkaa yhteistyötä Tampereen kaupunkiseudun muiden tarkastuslautakuntien kanssa.

Toimintaympäristön muutokset

Maailmanlaajuinen koronapandemia vaikutti osaltaan tarkastuslautakunnankin toimintaan vuonna 2020. Maaliskuun kokous peruttiin ja kokoukset siirryttiin pitämään hybridimallilla kevään aikana. Tutustumiskäyntejä kaupungin eri kohteisiin ei voitu järjestää ja loppuvuonna seudun tarkastuslautakuntien yhteinen koulutustilaisuus pidettiin etäyhteyksillä.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Tarkastuslautakunnan arviointityön painopistealueina tarkastusvuonna 2020 olivat kaupunkistrategian tavoitteet ja niiden toteutuminen, kaupunkikonsernin taloudellisten tavoitteiden toteutuminen, sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan järjestäminen sekä teknisen ja ympäristölautakunnan alaiset tehtäväalueet.

Kokouksissa olivat kuultavina talousjohtaja, kaupunkirakennejohtaja, vt. yhdyskuntatekniikan päällikkö, kaavoituspäällikkö, vs. kaupunkirakennejohtaja (rakennuspäällikkö) ja johtava rakennustarkastaja.

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Tarkastuslautakunta alitti vuoden 2020 talousarviossa osoitetut toimintamenot 31,2 prosentilla. Alitus johtui lähinnä palveluiden ostoihin (mm. koulutus-, matkustus- ja majoituspalvelut) varatun määrärahan arvioitua vähäisemmän käytön vuoksi.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	0	0	0	0	
ulkoiset	0	0	0	0	
sisäiset	0	0	0	0	
Toimintakulut	-64 287	-64 287	-44 209	20 078	68,8
ulkoiset	-63 407	-63 407	-43 783	19 624	69,1
sisäiset	-880	-880	-426	454	48,4
Toimintakate	-64 287	-64 287	-44 209	20 078	68,8

Asukaslautakunta

Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet

1. Asukasiltojen ja -tapahtumien toteutusmuotojen jatkokehittäminen. (yhteisö- ja demokratiaroolin strategiakärki 1)

Toteutuminen: Syksyn asukasilta toteutettiin sähköisenä tapahtumana Teams-sovelluksen välityksellä.

2. Neuvostojen toimintaedellytysten kehittäminen. (yhteisö- ja demokratiaroolin strategiakärki 1)

Toteutuminen: Neuvostojen itsearviointi toteutettiin syksyllä 2020.

Asukaslautakunta

Vastuuhenkilö hallinto- ja talousosaston hallintopäällikkö Antti Pieviläinen

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Asukaslautakunnan tavoitteena on edistää kuntalaisten vaikuttamis- ja osallistumismahdollisuuksia kaupungin hallintoon, päätöksentekoon ja palveluiden kehittämiseen. Lautakunta edistää myös kuntalaisdemokratian toimivuutta.

Toimintaympäristön muutokset

Osallistamisen ja kuntalaisten mielipiteiden huomioon ottamisen tavat ja kanavat elävät ja uudistuvat jatkuvasti. Tämä edellyttää jatkuvaa toimintatapojen tarkastelua ja uudistamista. Koronan vaikutuksesta syksyn asukasilta toteutettiin Teams-sovelluksen kautta ja osa talkooavustuksista jäi käyttämättä, koska korona esti mm. tapahtumien järjestämisen.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Syksyn 2020 uudenlaisesta toteutuksesta asukastapahtuman järjestämisessä saatavia tuloksia ja kokemuksia tullaan hyödyntämään asukastilaisuuksien järjestämisessä jatkossakin. Asukaslautakunnalle vuodelle 2020 siirtyvä yleishyödyllisten yhteisöjen avustusten jakaminen näkyy lisäyksenä asukaslautakunnan tilinpäätöksessä.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2018	TP2019	TP2020
Talkoorahaa saaneiden hankkeiden määrä	25	23	25
Järjestettyjen asukasiltojen määrä	2	2	2

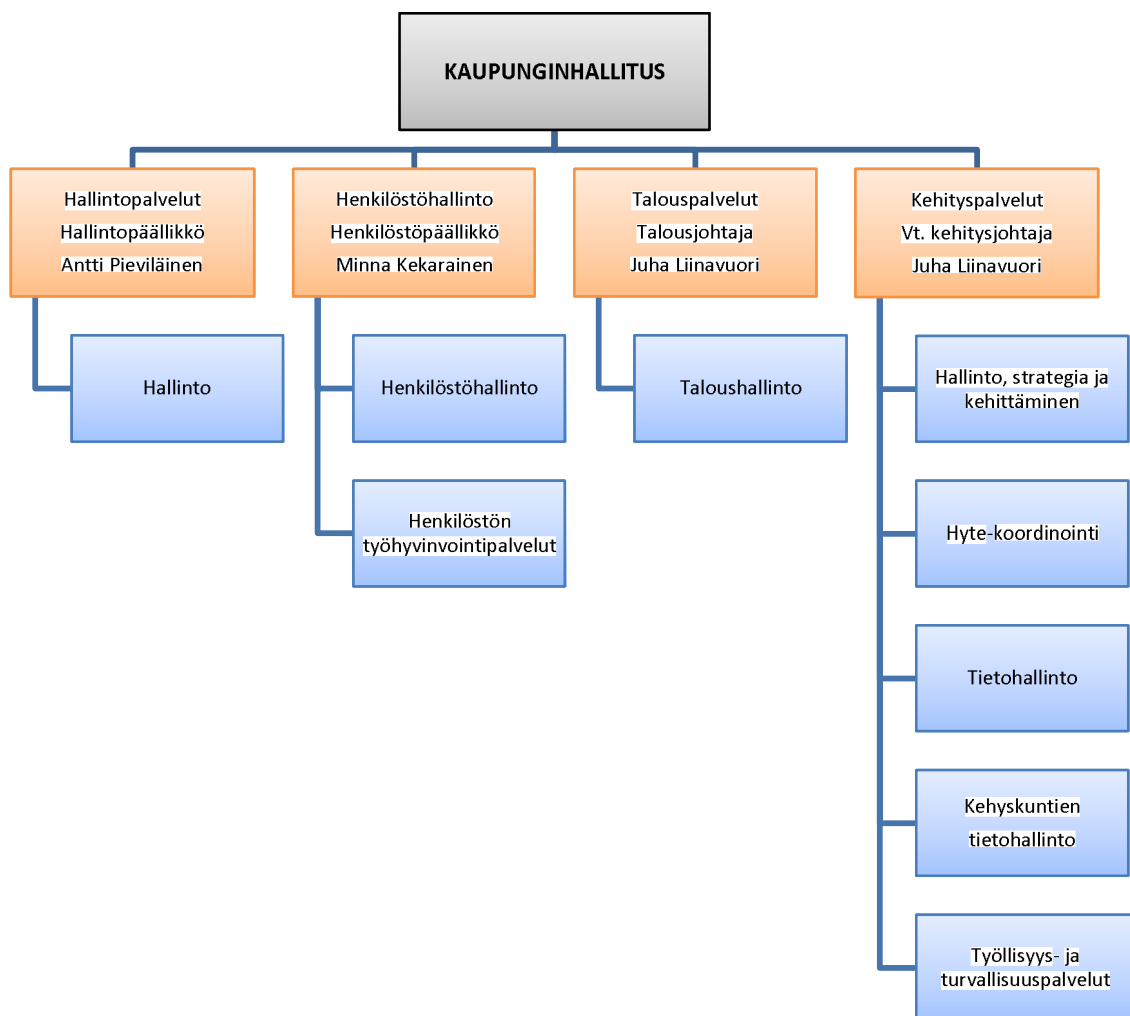
Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Ei merkittäviä muutoksia.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	0	0	0	0	
ulkoiset	0	0	0	0	
sisäiset	0	0	0	0	
Toimintakulut	-111 620	-111 620	-98 593	13 027	88,3
ulkoiset	-110 213	-110 213	-97 282	12 931	88,3
sisäiset	-1 407	-1 407	-1 311	96	93,2
Toimintakate	-111 620	-111 620	-98 593	13 027	88,3

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus

Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet

1. Kaupunki- ja asukasmarkkinoinnin monivuotisen ohjelman laatiminen ja sen mukaisten toimenpiteiden käynnistäminen poikkitoimialallisesti. (läpileikkaavasti koko strategia)

Toteutuminen: Kaupunkimarkkinoinnissa keskityttiin asukasmarkkinointiin, jolle laadittiin vuosisuunnitelma. Vuoden aikana toteutettiin kaksi markkinointikampanjaa kattoteemalla #kotiinylöjärvelle. Kesäkampanjassa painotettiin monipuolisia asumisen ja vapaa-ajan mahdollisuuksia, syksyn kampanja keskittyi uusien omakotitonttien markkinointiin. Kampanjat toteutettiin monikanavaisesti, suunnittelussa ja sisällöntuotannossa hyödynnettiin ulkopuolisia ammattilaisia. Käytännön koordinoinnista vastasi kaupungin markkinointiryhmä, jossa on edustus jokaiselta osastolta sekä Ylöjärven Yrityspalvelusta. Markkinointityö jatkuu ja vuonna 2021 painopiste siirtyy puhtaasta asukasmarkkinoinnista kohti laajempaa kaupunkimarkkinointia.

2. Henkilöstöohjelman toimeenpanosuunnitelman mukaisten painopistealueiden toteuttaminen. (elinvoimaroolin strategiakärki 2)

Toteutuminen: Henkilöstöohjelman toimeenpanoa edistettiin koronavirusepidemiasta huolimatta lähes toimeenpanosuunnitelman mukaisesti. Toimenpiteistä merkittävimmät olivat ESKO-esimieskoulutusohjelman luominen, työhyvinvointikyselyn uudistaminen ja työsuhteiden kokonaisuuden uudelleenmäärittely.

3. Taloussuunnittelun kokonaiskoordinaatio siten, että talouden tasapaino pysyy yllä ja asukaskohtainen velkamäärä ei kasva valtuustokaudella. (elinvoimaroolin strategiakärki 1)

Toteutuminen: Tavoite toteutui. Asukaskohtainen lainamäärä valtuustokauden alussa oli 2 927 euroa ja nyt lopussa 2 464 euroa.

4. Valmistellaan laaja hyvinvointikertomus vuosille 2021-2024 toteuttamaan kaupunkistrategiaa. LHVK laaditaan vahvasti linjaavana ja tunnistettuja, oleellisia tekijöitä painottavana. Turvallisuus nähdään osana hyvinvointia ja hyvinvointi osana turvallisuutta. (sivistys- ja hyvinvointiroolin strategiakärjet 2 ja 3, yhteisö- ja demokratiaroolin kärki 1)

Toteutuminen: Tavoite toteutui. Laaja hyvinvointikertomus hyväksyttiin joulukuun valtuuston kokouksessa.

5. Jatketaan kokeilukulttuuria tukevan kokeilurahan myöntämistä vuonna 2020. (läpileikkaavasti koko strategia)

Toteutuminen: Kokeilurahaa myönnettiin kymmenelle hankkeelle. Hankkeiden aikaansaannoksia käsiteltiin esimiesfoorumeissa.

6. Tavoitteellisen Hinku-tiekartan laatiminen ja sen toimeenpano poikkihallinnollisessa yhteistyössä. (elinvoimaroolin strategiakärki 3, sivistys- ja hyvinvointiroolin strategiakärki 3)

Toteutuminen: Tavoite toteutui. Hinku-tiekartta hyväksyttiin valtuustossa kesäkuussa. Hinku-tiekartan toimenpideoita käsitellään vuodesta 2021 alkaen vuosittain kaupunginvaltuustossa talousarvion ja MAPSTO-dokumentin käsittelyn yhteydessä.

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	3 419 570	3 584 570	3 984 581	400 011	111,2
ulkoiset	2 812 400	2 977 400	3 124 326	146 926	104,9
sisäiset	607 170	607 170	860 255	253 085	141,7
Toimintakulut	-15 005 048	-15 178 996	-14 544 282	634 714	95,8
ulkoiset	-13 978 589	-14 152 537	-13 507 680	644 857	95,4
sisäiset	-1 026 459	-1 026 459	-1 036 602	-10 143	101,0
Toimintakate	-11 585 478	-11 594 426	-10 559 701	1 034 726	91,1

Hallintopalvelut

Vastuhenkilö hallinto- ja talousosaston hallintopäällikkö Antti Pieviläinen

Vastualueen toiminnan kuvaus

Vastuualue huolehtii mm. kaupunginvaltuuston ja -hallituksen toiminnasta, tiedottamisesta ja markkinoinnista, arkistoinnista, postituksesta, kaupungintalon neuvontapalveluista, puhelinpalveluista sekä puhelinvaihepalveluista.

Toimintaympäristön muutokset

Korona aiheutti etätöiden lisääntymisen ja sähköisiin kokouksiin siirtymistä nopealla aikataululla.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Kaupungin kotisivusto Ylojarvi.fi uudistui, samoin kaupungin visuaalinen ilme ja graafinen ohjeisto. Molemmissa uudistuksissa huomioitiin saavutettavuuslainsäädännön vaatimukset. Henkilöstölle järjestettiin koulutus asiakirjojen saavutettavuudesta. Saavuttavuudesta sosiaalisessa mediassa laadittiin ohje päivittäjille. Asukasmarkkinoinnissa toteutettiin ”Kotiin Ylöjärvelle” -teeman alla sekä kesä- että syyskampanja.

Kevättalvella alkaneen koronaepidemian takia otettiin nopeasti käyttöön teams-kokousjärjestelmä ja laadittiin ohjeet toimielinten sähköisiin kokouksiin.

Kaupungin koko henkilöstölle hankittiin tietoturva- ja tietosuojakoulutuspaketti suoritettavaksi verkossa. Kaupungintalo atk-koulutustila muutettiin neuvotteluhuone Loilaksi ja tila varustettiin nykyikäisellä kokoustekniikalla lisääntyneiden sähköisten kokousten mahdollistamiseksi.

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Maan myyntitulojen toteutuma vuonna 2020 oli 1 557 694 euroa talousarvion ollessa 1 500 000 euroa.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	1 707 770	1 707 770	1 773 257	65 487	103,8
ulkoiset	1 500 600	1 500 600	1 562 697	62 097	104,1
sisäiset	207 170	207 170	210 560	3 390	101,6
Toimintakulut	-5 308 335	-5 191 093	-4 782 156	408 937	92,1
ulkoiset	-4 854 573	-4 737 331	-4 335 923	401 408	91,5
sisäiset	-453 762	-453 762	-446 233	7 529	98,3
Toimintakate	-3 600 565	-3 483 323	-3 008 899	474 424	86,4

Henkilöstöhallinto

Vastuuhenkilö henkilöstöpäällikkö Minna Kekarainen

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Henkilöstöhallinnon vastuualue kehittää ja tukee hallintokuntia henkilöstöön liittyvissä asioissa sekä hoitaa ja koordinoi Ylöjärven kaupungille työnantajana kuuluvia tehtäviä, joihin sisältyvät muun muassa esimiestyön tuki, palkanlaskentapalvelut, virka- ja työehtosopimusasiat sekä työkykyjohtamisen koordinointi.

Toimintaympäristön muutokset

Kevätkaudella koronavirusepidemia työllisti henkilöstöhallintoa erityisesti hallintokuntien henkilöstösuunnittelun tuen ja yhteistoimintaneuvotteluiden koordinoinnin kautta. Lisäksi henkilöstöhallinto pani vuoden aikana täytäntöön päivitettyjen, 1.2.2020 voimaan tulleiden työ- ja virkaehtosopimusten palkantarkistuksia ja muita sopimusmuutoksia.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Henkilöstöohjelman toimeenpanoa edistettiin koronavirusepidemiasta huolimatta lähes toimeenpanosuunnitelman mukaisesti. Saavutetuista tavoitteista ja tehdyistä toimenpiteistä merkittävimpänä voidaan mainita ESKO-esimieskoulutusohjelman luominen. Koulutusohjelma käynnistyy vuoden 2021 alusta. Lisäksi vuonna 2019 toteutetun työsuhde-etujen uudelleenarvioinnin seurauksena siirryttiin uusiin muistamiskäytäntöihin ja tässä yhteydessä otettiin käyttöön kulttuuri- ja liikuntaedun jakaminen mobiilipalvelun kautta.

Toiminnan tunnusluvut

Toiminnan tunnusluvut	TP2018	TP2019	TP2020
Palkkalaskelman tuotantokustannus	16,27	16,44	17,05
Henkilöstön määrä	9	9	10

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Ei merkittäviä poikkeamia.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	878 000	1 043 000	1 076 274	33 274	103,2
ulkoiset	478 000	643 000	463 908	-179 092	72,1
sisäiset	400 000	400 000	612 366	212 366	153,1
Toimintakulut	-2 221 214	-2 523 380	-2 466 082	57 297	97,7
ulkoiset	-2 143 273	-2 445 439	-2 382 119	63 320	97,4
sisäiset	-77 941	-77 941	-83 963	-6 022	107,7
Toimintakate	-1 343 214	-1 480 380	-1 389 808	90 571	93,9

Talouspalvelut

Vastuuhenkilö talousjohtaja Juha Liinavuori

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Vastuualue huolehtii taloussuunnittelusta, kirjanpidosta, rahoituksesta ja maksuliikenteestä. Lisäksi vastuualueelle kuluu elinkeinotoimen hoitoon, verotuksen hoitoon sekä vakuutuksiin tarkoitetut määrärahat.

Toimintaympäristön muutokset

Koronavirus vaikutti voimakkaasti kuntatalouteen. Talouden suunnittelu oli vaikeaa, koska talouden ennustettavuus oli heikkoa ja muutoksia tapahtui sekä kaupungin käyttötalouden menoissa ja tuolloissa, että myös verotuloissa ja valtionosuuksissa.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Vuoden aikana siirryttiin mahdollisuuksien mukaan etätyöskentelyyn. Toimintatapoja ja käytänteitä kehitettiin uuteen työskentelytapaan sopivaksi.

Vuonna 2020 suunniteltiin yhdessä eräiden Tampereen ympäristökuntien kanssa talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmien uudistamista sekä yhteisten toimintamallien kehittämistä. Taloushallinnon tietojärjestelmien kilpailutus päätettiin kuitenkin siirtää siten, että maakuntauudistuksen mahdollisesta etenemisestä saadaan varmuus. Toteutuessaan uudistuksella on olennainen vaikutus myös tietojärjestelmien uudistamiseen.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2018	TP2019	TP2020
Sähköisten ostolaskujen osuus kaikista ostolaskuista, %	81,4	84,6	87,0
Sähköisten myyntilaskujen osuus kaikista myyntilaskuista, %	25,5	35,5	34,2
Henkilöstön lkm	7,5	8,5	8,5

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Ei merkittäviä poikkeamia talousarviosta.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	0	0	91 064	91 064	
ulkoiset	0	0	88 404	88 404	
sisäiset	0	0	2 660	2 660	
Toimintakulut	-2 336 561	-2 332 328	-2 427 965	-95 637	104,1
ulkoiset	-2 266 473	-2 262 240	-2 355 242	-93 002	104,1
sisäiset	-70 088	-70 088	-72 723	-2 635	103,8
Toimintakate	-2 336 561	-2 332 328	-2 336 901	-4 573	100,2

Ylöjärven Yrityspalvelu Oy

Vastuuhenkilö kaupunginjohtaja Jarkko Sorvanto

Toiminnan tunnusluvut

	TP2018	TP2019	TP2020
Elinkeinoitoimen kautta perustetut uudet yritykset (kpl)	59	46	39
Yritystonttiluovutus (lkm)	14	12	10
Kaupungin asiantuntijapalveluiden osto Ylöjärven Yrityspalvelu Oy:ltä	390 000	390 000	325 000
Kaupungin osuus erilaisista seudullisista hankkeista, euroa	362 716	376 319	327 248
Henkilöstö, kokoaikaista	3	2	2,5

Kehityspalvelut

Vastuuhenkilö vt. kehitysjohtaja Juha Liinavuori

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Kehityspalvelut vastaa poikkitoimialaisesta ja strategisesta kehittämistoiminnasta, tietohallinnosta, isäntäkuntana kehyskuntien tietohallinnosta, työllisyys- ja turvallisuuspalveluista, yhteistyöhankkeiden koordinoinnista sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä.

Toimintaympäristön muutokset

Koronapandemia ja siihen liittyvät ohjeistukset muuttivat työllisyys- ja turvallisuuspalveluiden koko asiakastyön toimintaympäristön mm. etätyönä ja erilaisin rajoituksin tehtäväksi Poikkeustilanne vähensi työllistämistoimenpiteiden määriä.

Kuntakokeilun valmistelu- ja suunnittelutyöt heijastuivat loppuvuoden lisätöinä, koska kokeilu piti alkaa 1.1.2021 mutta lopulta sen alkua siirrettiin maaliskuun 2021 alkuun.

Tietohallinnon palveluiden kysyntä muuttui koronatilanteen myötä. Pilvipalveluiden ja etäyhteyksien tarve ja hyödyntäminen kasvoi merkittävästi.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Koronatilanne aiheutti työttömyyden lisääntymistä yritysten toimintaedellytysten huonontuessa. Samalla erilaiset rajoitteet ja toimintamuutokset vähensivät työllisyystoimenpiteiden henkilömääriä.

Pilvipalveluiden käyttö laajeni alkuvuoden aikana koko organisaatiossa ja mahdollisti etätyöhön siirtymistä.

Hyvinvointityön koordinaatiossa painottui laajan hyvinvointikertomuksen laadintatyö. Sen yhteydessä ostettiin ulkopuolista asiantuntijapalvelua työpajojen fasilitointiin. Suunnitellusti kuluja koitui myös valmiin asiakirjan taitosta ja graafisesta työstämisestä. Koronapandemian rajoitustoimista johtuen suuri osa vuodelle suunnitelluista tapahtumista ja tapaamisista jouduttiin perumaan tai pitämään etänä, mikä vähensi toiminnan kuluja.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2018	TP2019	TP2020
Työllistämistoimenpiteiden henkilömäärä	662	540	361
Työttömyys -%	6,7	7	10,1

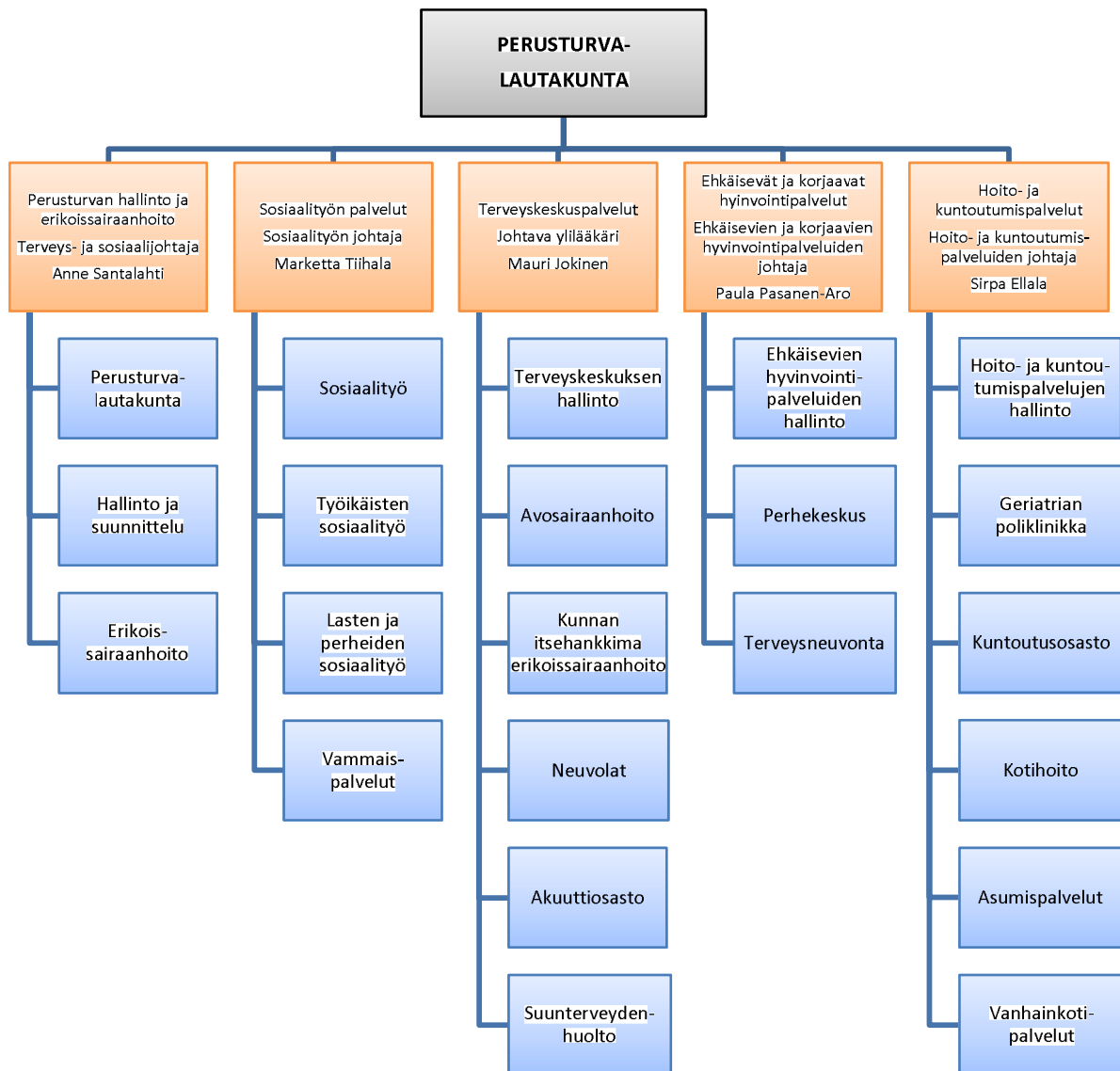
Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Vastuualue alitti talousarvion toimintakatteen n. 475 000 eurolla. Alitusta selittää ensinnäkin työllisyyden hoitoon liittyvien valtion toiminta-avustusten kasvu koronatilanteen myötä. Toiseksi osa seudullisista tietohallinnon projekteista venyi seuraavalle vuodelle, joten kaikki kulut eivät toteutuneet suunnitellusti.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	833 800	833 800	1 043 985	210 185	125,2
ulkoiset	833 800	833 800	1 009 316	175 516	121,1
sisäiset	0	0	34 669	34 669	
Toimintakulut	-5 138 938	-5 132 195	-4 868 077	264 118	94,9
ulkoiset	-4 714 270	-4 707 527	-4 434 395	273 132	94,2
sisäiset	-424 668	-424 668	-433 682	-9 014	102,1
Toimintakate	-4 305 138	-4 298 395	-3 824 092	474 303	89,0

Perusturvalautakunta

Perusturvalautakunta

Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet

1. **Perusturvan hallinto ja erikoissairaanhoido:** Työhyvinvointia parantavan henkilöstöpolitiikan ja henkilöstömitoituksen turvaaminen kaikissa perusturvan toiminnoissa. (elinvoimarooi strategiakärki 2)

Toteutuminen: Työpaikan pelisääntöjen mukainen toiminta toteutuu työpaikoilla ja perehdytysmateriaalissa ja -tilanteissa kiinnitetään erityinen huomio työhyvinvointiasioihin. Henkilöstön saatavuus on pyritty turvaamaan kehittämällä uusia toimintatapoja rekrytointiin ja lisäämällä näkyvyyttä ja oppilaitosyhteistyötä. Siitä huolimatta kotihoidossa on ollut ongelmia riittävän henkilöstön saamisessa ja siellä on turvauduttu myös ostopalvelutyövoiman käyttöön.

2. **Sosiaalityön palvelut:** Lasten ja perheiden sosiaalityön ja perhetyön yhdistämisen avulla kehitetään palvelutarpeen arviointiprosessia ja vaikuttavuutta sekä lisätään ostopalvelujen kustannusten hallintaa. (sivistys- ja hyvinvointirooli strategiakärki 1)

Toteutuminen:

Lasten ja perheiden palvelujen tehtäväalueen organisaatiomuutos toteutettiin vuoden 2020 aikana ja mm. perhetyö integroitiin osaksi työtiimejä.

Palvelutarpeen arviointiprosessin kehittäminen on meneillään ja ostopalvelujen kustannusten hallittavuuden lisäämiseksi tarvittavat toimenpiteet, mm. ohjeistukset ja tiivistetty talouden seuranta on käynnistetty syksyn 2020 aikana. Systeemisen toimintamallin mukaisen työn etenemistä tukee lastensuojelun uusien henkilöstöresurssien käyttöön saaminen syksyn 2020 aikana.

Tehostetun perhetyön maakunnallinen kilpailutus (Luotsi) hillitsee osaltaan ostopalvelujen kustannusten kasvua. Lastensuojelun laitoshuollon kustannusten valtakunnalliseen kasvuun on kuitenkin haasteellista vaikuttaa yhden kunnan toimenpitein.

Työtä tavoitteen toteuttamiseksi jatketaan v. 2021 ja jatkossa työn kohteena on rakenteellisten muutosten ohella yhteistyö koko palveluverkoston sekä ehkäisevien palvelujen kanssa, jotta raskaampien palvelujen tarpeen määrällistä kasvua olisi mahdollista hillitä ja siten lisätä kokonaiskustannusten hallittavuutta.

3. **Terveyskeskuspalvelut:** Käytetään uusia asiakaslähtöisiä toimintamalleja kuntalaisten terveyskeskusasioinnin helpottamiseksi, hyödynnetään yhteydensaannissa teknisiä ratkaisuja. Hoidon tarpeen arvioinnissa ja asiointissa on käytössä Klinik pro -järjestelmä, tavoitellaan käytön lisäämistä kuntalaisten yhteydenotoissa. (sivistys- ja hyvinvointirooli strategiakärki 2, yhteisö- ja demokratiairooli strategiakärki 2)

Toteutuminen: Toteutui. Yhteydenotot Klinikin kautta lisääntyivät lähes kolminkertaisesti, yhteydenottoja oli 7 777 kpl. Lisääntymiseen vaikutti myös korona-oirearvion käyttöönotto.

4. **Ehkäisevät ja korjaavat hyvinvointipalvelut:** Uusien toimintamallien rohkea käyttöönotto nuorten ja heidän perheidensä palveluverkon vahvistamiseksi. (sivistys- ja hyvinvointirooli strategiakärki 1)

Toteutuminen: Navi perustettu ja henkilöstö rekrytoitu.

5. **Hoito- ja kuntoutumispalvelut:** Hoito- ja kuntoutumispalvelujen kaikissa toiminnoissa panostetaan ikääntyneen väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen, toimintakyvyn ja itsenäisen elämän tukemiseen. Keskeisenä kehittämisen kohteena ovat kotikuntoutusmahdollisuuksien ja lääkäripalvelujen vahvistaminen, erityisesti asiakkaiden palvelutarpeiden muutostilanteissa. (sivistys- ja hyvinvointirooli strategiakärki 2, yhteisö- ja demokratiarooli strategiakärki 1)

Toteutuminen: Koronapandemian vaikutuksista johtuen tavoite toteutui osittain

- koronatilanne rajoituksineen vaikeutti ikääntyneen väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä, toimintakyvyn ja itsenäisen elämän tukemista, koska matalan kynnyksen palveluja ja tukipalveluja kuten Lähitoritoiminta erilaisine ryhmätoimintoineen, erilaiset kuntouttavat ryhmät ja kuntosalin käyttö jouduttiin pääosin sulkemaan
- kotikuntoutusmahdollisuuksien ja lääkäripalvelujen vahvistaminen toteutui vain osittain
- kotihoidon lääkäripalveluja ei pystytty laajentamaan, mutta geriatrian poliklinikalta hoidettiin pääosin asumispalvelujen lääkäripalvelut, joka näkyi sairaalahoitovuorokausien määrän vähenemisenä
- kotikuntoutukselle suunnitellut kehittämistoimet siirtyivät koronarajoitusten vuoksi ja kuntoutusryhmiä jouduttiin sulkemaan ja ryhmäkokoja pienentämään
- korvaavia kotiin suunnattuja kotikuntoutuskäyntejä tehtiin yhteistyössä liikuntapalvelujen kanssa

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	9 496 602	8 995 602	9 598 178	602 576	106,7
ulkoiset	8 736 800	8 235 800	8 889 245	653 445	107,9
sisäiset	759 802	759 802	708 934	-50 868	93,3
Toimintakulut	-95 887 440	-101 468 337	-103 061 525	-1 593 188	101,6
ulkoiset	-89 675 574	-95 256 471	-96 610 594	-1 354 123	101,4
sisäiset	-6 211 866	-6 211 866	-6 450 931	-239 065	103,8
Toimintakate	-86 390 838	-92 472 735	-93 463 347	-990 612	101,1

Hallinto ja erikoissairaanhoido

Vastuuhenkilö terveys- ja sosiaalijohtaja Anne Santalahti

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Vastuualue huolehtii perusturvan luottamusmiesshallinnosta sekä perusturvalautakunnan työskenteleeseen liittyvistä asioista, perusturvaosaston keskitetystä hallinnosta ja toimistopalvelusta. Vastuualue hoitaa Pirkanmaan sairaanhoitopiiristä hankittavan erikoissairaanhoidon tilaamisen ja toiminnan seurannan erityisesti kustannusten osalta. Perusturvan tuottamien palveluiden laadun, potilas/asiakasturvallisuuden ja tietoturvan kehittäminen sekä omavalvonta, työhyvinvoinnin jatkuva kehittäminen ja erilaisten riskien hallinta on johtoryhmän vastuulla. Asiakastytyvyyden ja asiakaskokemuksen seuranta toteutetaan vastuualueen toimesta

Toimintaympäristön muutokset

Vuotta 2020 leimaa ennen muuta Covid-19-pandemiasta johtuneet monet toimintamuutokset. Maaliskuussa 2020 otettiin Suomessa käyttöön valmiuslait. Suojavarusteiden hankinta, monet rajoitustoimet em. ikäihmisten palveluissa sekä varautuminen covid-19 potilaiden hoitoon leimasivat toimintaa alkuvuoden ajan. Tammi-maaliskuussa toteutettiin koko perusturvaa koskeva kaupunginhallituksen tilaama perusturvan ennakoitukyvykkyyden selvitys. Selvityksen teki FCG. Covid-19 pandemia kuitenkin esti saatujen tulosten laajemman hyödyntämisen vuoden 2020 aikana.

Kesän ajan Covid-19 epidemia oli rauhallinen, mutta syyskuun lopusta lähti käyntiin epidemian toinen aalto Suomessa. Kaikessa perusturvan toiminnassa seurattiin STM:n, THL:n ja Pirkanmaan sairaanhoitopiirin ohjeita. Merkittävä ennakoimaton kuluera perusturvalle olivat suojavarustekustannukset ja Covid-19 näytteenotokulut sekä osin määräyksistä johtunut lisääntynyt henkilöstön tarve.

Pirkanmaalla jatkettiin kuntavetoisesti Marinin-hallituksen sote-uudistuksen valmistelua. Keväällä keskityttiin yhteisen koko Pirkanmaan PirSOTE- ja KOMAS-hankkeiden hankehakemuksen valmisteluun ja 1.7.2020 alkaen, kun hankerahoitus Pirkanmaalle oli saatu, keskityttiin PirSOTE- ja KOMAS-hankkeiden hankesuunnitelman mukaisten toimintauudistusten käynnistämiseen.

Sairaanhoitopiiristä hankittavan erikoissairaanhoidon määrään Covid-19 epidemia vaikutti alkuvuonna supistavasti, kun kiireetöntä hoitoa ajettiin alas PSHP:ssä. Kesän jälkeen tilanne erikoissairaanhoidon saatavuuden osalta palautui ennalleen ja loppusyksyllä erikoissairaanhoidon käyttö oli jo vuoden 2019 tasolla.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Sairaanhoitopiirin kanssa ei tehty tilaussopimusta vuodelle 2020 vaan sairaanhoitopiiri siirtyi suoriteperusteiseen laskutukseen. Laskutus toteutui kahdesti kuukaudessa käytön perusteella. Sairaanhoitopiirin käyttöä seurattiin huolellisesti kuukausiseurannalla, mutta Covid-19 epidemiasta johtuen kulujen ennustettavuus oli aiempaa vaikeampaa. Sairaanhoitopiiristä hankittavaan erikoissairaanhoidon oli varattu 32 394 000 €. Summa sisälsi välitettävät palvelut, ensihoidon ja erityisvelvoitemaksun. KOMAS-hankkeista merkittävin Ylöjärvellä on alue-Pegasos-hanke. Siinä toimi koko vuoden ajan oma projektipäällikkö. Projekti eteni Ylöjärven osalta täysin suunnitellusti, mutta alun perin 2.11.2020 suunniteltua käyttöönottoa jouduttiin siirtämään vuoden 2021 puolelle. Ensimmäisenä toteutetun Valkeakosken käyttöönoton yhteydessä oli todettu uudessa järjestelmässä tiettyjä teknisiä ongelmia, jotka tuli korjata ennen Ylöjärven käyttöönottoa. PirSOTE-hankkeiden osalta toiminta käynnistyi syksyllä omalla henkilöstöllä, jota irrotettiin hanketyöhön. Kokopäiväinen hankekoordinaattori saatiin rekrytoitua loppusyksystä, mutta hän pääsi aloittamaan työnsä vasta vuoden 2021 puolella.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2018	TP2019	TP2020
Sairaanhoidopiirin kustannukset €/asukas (sis. ensihoidon ja sairaankuljetuksen)	964	1 065	1 047
Henkilöstö	25,5	26,5	26,5

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Koko perusturvaosaston talousarvio toteutui 101,1 % eli nettoylitys muutostalousarvioon nähden oli 977 489 €. Koronakuluja varten haettiin muutostalousarvioissa lisärahoitusta. Hallinnon ja erikoissairaanhoidon vastuualueella PSHP:stä hankittu erikoissairaanhoido ylitti alkuperäisen varauksen peräti 3 091 634 €. Loppulaskussa saatiin kalliinhoidontasausta, joten erikoissairaanhoidoon kului kaikkineen **34 914 535 €** ja ylitystä kirjattiin **1 046 455 €** eli 3,1 % varaukseen nähden.

PirSOTE-hankkeeseen saadaan hanketyöntekijöille Ylöjärven osalta 2,3 hanketyöntekijän palkkakulut 100 %, mutta vuoden 2020 tämä summa kirjautuu vuoden 2021 puolelle. KOMAS-hankkeissa on 20 % omavastuu ja saadaan 80 % hankerahaa. Alue-Pegasos-projektipäällikön kulut tulivat 1.1.-30.6.2020 kokonaan kunnan itsensä maksettaviksi, koska rahoituspäätös saatiin vasta kesäkuun lopussa.

1.7.2020 alkaen saadaan 80 % korvaus, joka kirjautuu vuodelle 2021. Lisäksi alue-Pegasoshankkeeseen tuli sellaisia ICT-kuluja, joihin ei talousarvion laadintavaiheessa tiedetty varautua. Kaikkiaan hallintoon kirjautuvien hankkeiden, palvelujen oston ja osin henkilöstön palkkakulujen osalta varaukset eivät riittäneet, vaan ylitys oli 270 734 €. Kaikkiaan vastuualue ylitti talousarviovarauksensa **1 317 189 € eli 3,7 %**.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	434 502	434 502	432 794	-1 708	99,6
ulkoiset	34 700	34 700	26 547	-8 153	76,5
sisäiset	399 802	399 802	406 247	6 445	101,6
Toimintakulut	-35 321 807	-36 380 547	-37 696 029	-1 315 482	103,6
ulkoiset	-35 065 379	-36 124 119	-37 424 502	-1 300 383	103,6
sisäiset	-256 428	-256 428	-271 527	-15 099	105,9
Toimintakate	-34 887 305	-35 946 045	-37 263 235	-1 317 189	103,7

Sosiaalityön palvelut

Vastuuhenkilö sosiaalityön johtaja Marketta Tiihala

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Sosiaalityön palvelujen vastuualue tuottaa ja järjestää kuntalaisten tarvitsemat sosiaalihuollon viime-sijaiset ja pääosin subjektiivisina oikeuksina toteutettavat työikäisten, lasten ja perheiden sekä vammaisten sosiaalityön palvelut. Vastuualueen hallintoon sijoittuvat sosiaalityön henkilöstökustannukset.

Työikäisten sosiaalityön tehtäväalue vastaa ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen tehtävistä, sekä pakolaishuollon viranomaistehtävistä. Lasten ja perheiden sosiaalityön tehtäväalueella järjestetään ja tuotetaan palveluja lastensuojelulain ja sosiaalihuoltolain perusteella. Vuoden 2020 alusta perhetyön kokonaisuus on sisällytetty sosiaalityön vastuualueelle. Vammaispalvelujen tehtäväalue sisältää kehitysvammahuoltolain ja vammaispalvelulain perusteella järjestettävät palvelut sekä alle 65-vuotiaiden omaishoidon tuen palvelut.

Vastuualue huolehtii virka-aikaisen sosiaalipäivystyksen tehtävästä kaupungin sosiaalihuollon palvelujen osalta sekä sosiaalityön eri tehtäväalueille sijoittuvien yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta.

Toimintaympäristön muutokset

Vuoden 2020 aikana toteutettiin vain vähäisessä määrin uusia lainsäädäntöhankkeita. Lastensuojelun jälkihuollon ikärajan nousuun 21 ikävuodesta 25 ikävuoteen varauduttiin vahvistamalla sosiaalityön resursseja ja muokkaamalla työryhmän sisäistä työnjakoa.

Vammaispalveluissa henkilökohtaisen avun keskus aloitti toimintansa 1.1.2020 ja työkäytännöt keskuksen kanssa tehtävässä yhteistyössä ovat vakiintuneet vuoden aikana. Seudullista yhteistyötä jatkettiin palveluhankintojen kilpailuttamisessa mm. kehitysvammahuollon palvelujen osalta. Vuoden 2020 alustan perhetyön palvelujen kokonaisuus siirtyi sosiaalityön palvelujen vastuualueelle ehkäisevien ja korjaavien hyvinvointipalvelujen vastuualueelta.

Kevään 2020 aikana koronapandemia vähensi osittain myös sosiaalihuollon palvelujen käyttöä, erityisesti vähennykset kohdistuivat vammaispalvelujen tehtäväalueelle kuljetuspalveluihin, jaksohoitoihin sekä päiväaikaisen toiminnan palveluihin. Syksyn aikana kehittämistoiminta käynnistyi sote-valmistelun myötä ja sosiaalityö on osaltaan mukana PirSOTE- hankkeessa uuden sote-keskus mallin valmistelytyössä.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Perhetyön organisaatiomuutoksen yhteydessä perhetyön palvelupäällikön vakanssi muutettiin johtavan sosiaalityöntekijän vakanssiksi. Organisaatiomuutoksen seurauksen sosiaalihuoltolain perusteella järjestettävät palvelut muodostavat oman työryhmänsä samoin kuin lastensuojelu, perhetyö mukaan lukien. Molemmilla työryhmillä esimiehenä toimii johtava sosiaalityöntekijä. Vuoden 2020 aikana lastensuojelun työryhmää vahvistettiin kahdella uudella vakanssilla, jotka saatiin loppuvuoden aikana täytettyä. Lastensuojelussa systemisen toimintamallin mukainen työryhmätyöskentely mahdollistui aiempaa laajemmin loppuvuoden aikana. Myös perhetukikeskus Kiiruksen resursseja vahvistettiin vuoden 2020 aikana kahdella vakanssilla. Kiirus palveli vuoden aikana tuloksetta seudullisessa yhteistyössä, käyttöprosentin keskiarvo vuoden aikana oli 97 %, ylöjärveläisten nuorten osuus hoitopäivistä laski ollen n. 30 %. Lastensuojelun kuntakorvauksia koskeva hallintoriita saatiin osittain päätökseen v. 2019 aikana, osittain hallintoriidan käsittely jatkuu edelleen Korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

Työikäisten sosiaalityössä kokeiltiin vuoden 2020 aikana Kurun aluevastaanottoa. Pilotin jatkaminen alkuperäisen mallin mukaisesti ei ollut tarkoituksenmukaista, sen sijaan jalkautuvaa palvelua ja kotikäyntejä kaikkiin kaupungin osiin jatkettiin edelleen vuoden 2020 aikana.

Vammaispalvelujen tehtäväalueella poikkeusolot aiheuttivat kevään aikana toiminnan supistamista ja

suuntaamista uudella tavalla, osittain palvelujen käyttö jäi aiempia vuosia vähäisemmäksi. Haasteellisesta henkilöstötilanteesta huolimatta vammaispalvelujen sosiaalityössä toteutettiin muutoksia mm. sosiaaliohjauksen ja asiakasjaon osalta, kehittämistyötä jatketaan edelleen v. 2021 resurssilisäysten myötä.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2018	TP2019	TP2020
Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen menot €/as	6	5	5
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0-17 vuotiaat, huostassa 31.12. (päiväkohtainen tilanne)	59	52	60
Kiireellisten sijoitusten määrä vuoden aikana	42	36	32
Omaishoidon tukea vuoden aikana saavat (sis. alle 65-vuotiaat)	57	68	72
Henkilökohtaisen avun asiakkaiden määrä vuoden aikana	142	139	149
Kehitysvammahuollon palveluasuminen, asiakkaita vuoden aikana	53	53	56
Henkilöstö	66	66	90

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Vastualueen nettototeuma oli lisätalousarviot huomioiden 97,8 %. Nettototeuma alitti 100 % kaikilla tehtävälueilla. Vastualueella edelleen kuitenkin ostopalvelujen kasvu jatkui ja menot olivat n. 0,5 M€ suuremmat kuin v. 2019. Kustannusten kasvu kohdentuu sekä lastensuojeluun että kehitysvammahuoltoon. Vuoden 2020 poikkeuksellisesta tilanteesta aiheutuneiden säästöjen vuoksi vammaispalvelujen kokonaisuus ei ylittänyt lisätalousarvoissa hyväksyttyä varausta. Lastensuojelun osalta arvioitua suurempi tulokertymä vaikutti positiivisesti lopputulokseen.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	2 714 500	2 028 500	2 388 406	359 906	117,7
ulkoiset	2 364 500	1 678 500	2 103 646	425 146	125,3
sisäiset	350 000	350 000	284 760	-65 240	81,4
Toimintakulut	-16 961 850	-17 787 142	-17 806 081	-18 939	100,1
ulkoiset	-15 656 633	-16 481 925	-16 417 586	64 339	99,6
sisäiset	-1 305 217	-1 305 217	-1 388 495	-83 278	106,4
Toimintakate	-14 247 350	-15 758 642	-15 417 675	340 967	97,8

Terveyskeskuspalvelut

Vastuuhenkilö johtava ylilääkäri Mauri Jokinen

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Terveyskeskuspalveluiden vastuualueen tavoitteena on tuottaa asiakaslähtöisiä, vaikuttavia ja kustannustehokkaita palveluita, joilla edistetään väestön hyvinvointia, tuetaan arjessa pärjäämistä ja tuetaan terveyshyötyä. Tehtävänä on järjestää vastuualueeseen kuuluvat perusterveydenhuollon palvelut, joihin sisältyy ennaltaehkäisy, hoito ja kuntoutus. Vastuualueeseen kuuluvat myös kunnan itse hankkima erikoissairaanhoito, jota hankitaan palveluseteleillä tuottajien tiloissa tai sopimuksilla, josta osa lähipalveluna terveyskeskuksen tiloissa, sekä päihdehuolto.

Perusterveydenhuollon palveluihin kuuluvat avosairaanhoito, suun terveydenhuolto, terveyskeskuksen akuuttiosasto sekä neuvola-, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto.

Toimintaympäristön muutokset

Keskeisin muutos toiminnassa oli koronaviruksen aiheuttaman pandemian leviäminen keväältävestä 2020 alkaen. Alkuvaiheessa toimintaa ajettiin ohjeiden mukaisesti voimakkaasti alas ja vastaanotokäynnit eri sektoreilla vähenivät merkittävästi, esimerkiksi lääkärikäynnit vuositasolla noin - 21%. Digitalisaatio eteni ja käyntejä siirtyi paljon puhelimitse sekä muilla etäyhteyksillä hoidettavaksi. Kiireellistä hoitoa varten tarvittiin enemmän henkilökuntaa, kun kiirehoidossa eroteltiin hengitysoireisten ja muiden kiireisten potilaiden hoitoalueet toisistaan Tästä seurasi kiireettömän hoidon jonojen kasvu. Kesän jälkeen koronatestaus lisääntyi selvästi ja myös sinne tarvittiin henkilökuntaa. Laboratorioluokut kasvoivat koronanytöiden vuoksi merkittävästi.

Syksyllä Pirkanmaalla alkoi SoTe-uudistukseen valmistautuminen PirSoTe -hankkeella ja terveyskeskus on aktiivisesti mukana perusterveydenhuollon vastaanotto toiminnan kehittämiskokonaisuudessa sekä digitalisaation eteenpäin viemisessä. AluePegasokseen siirtyminen muuttui Ylöjärven osalta vuoden 2021 puolelle, valmistelevia tehtäviä jatkettiin kuitenkin aikaisempien suunnitelmien mukaan.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Avosairaanhoidon toiminnassa jouduttiin tekemään nopeita muutoksia edellä kuvatun koronapandemian vuoksi ja henkilökunta joutui venymään, jotta toiminta saatiin sujumaan. Aikaisemmin alkanutta uniapneapotilaiden hoitopolkua kuitenkin kehitettiin ja syksyllä alkaneessa PirSoTe- hankkeessa aloitti uusi kehittäjätiimi aktiivisen toiminnan. Aloitettiin myös valmistelu röntgentoiminnan liittämisestä Alueellisen kuvantamiskeskuksen toimintaan. Fysioterapian yksikkö osallistui tiiviisti maakunnallisen apuvälinekeskuksen toimintaprosessien muutoksiin sekä lääkinnällisen kuntoutuksen palveluseteli-hankinnan valmisteluun.

Akuuttiosaston yövuoron hoitajaresurssin vahvistamista tehtiin kotiin kanssa yhteisen resurssin avulla, toimintatapa ei kuitenkaan vielä turvannut riittävää resurssia. Alkuvuoden osastopotilaiden ruuhkaan varauduttiin tilapäisillä ylipaikoilla ja siten ylimääräisellä henkilökunnalla sekä henkilöstökuuluilla. Varautumisen avulla pystyttiin välttämään pääosa sairaanhoitopiirin sakkomaksuista. Alkuvuoden jälkeen potilaskierto nopeutui ja osastolla voitiin hoitaa myös vieraspaikkakuntalaisia ja saatiin kotikuntalaskutuksen kautta tuloja 108 000 €. Hoitajakutsu- ja hälytysjärjestelmää uusittiin vuoden 2020 lopulla. Osastolla tapahtui myös esimiesmuutoksia.

Kouluterveydenhuollossa uusina työntekijöinä aloittivat kaksi psykiatrista sairaanhoitajaa ja toiminnan sisältöä tarkennettiin loppuvuoden aikana yhdessä uuden osastonhoitajan sekä lastenlääkäreiden kanssa.

Suun terveydenhuollossa koronapandemia aiheutti myös selkeän käyntimäärien laskun ja siten asiakasmaksutulojen pienenemisen. Kesän jälkeen toiminta alkoi normaalistua. Investointina uusittiin röntgeniin suun terveydenhuollon kuvantamislaitte. Oikomiseen erikoistunut hammaslääkäri saatiin rekrytoitua ja myös uusi ylihammaslääkäri aloitti loppuvuodesta.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2018	TP2019	TP2020
Terveyskeskuspalvelujen peittävyys (%)	56	56	61
Käynnit terveydenhoitajan vastaanotolla	25 989	25 809	21 509
Akuuttiosaston keskimääräinen hoitojakson pituus	8,6	11,3	9,3
Suun terveydenhuollon asiakaskäyntien peittävyys väestöstä viimeisen 3 vuoden aikana (%).	66	66	62
Päihdehuollon asiakkaita palveluasumisen piirissä	16	19	17
Henkilöstö	179	180,6	185,2

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Muutostalousarvion jälkeen terveystalouden toimintakate oli 99,2 %. Tulopuolella koronasta seurasi asiakasmaksujen vähentyminen, tuloja kuitenkin kompensoi kotikuntakorvausten myyntituotto. Toimintakuluissa palveluiden ostoissa tapahtui merkittäviä ylityksiä erityisesti koronanäytteiden laboratoriokuluissa. Myös henkilöstökuluissa ja tarvikeostoissa korona aiheutti lisämenoja. Terveystalouden vastualueelle kirjautui koronasta johtuvia ylimääräisiä menoja 1 102 700 €.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	2 704 000	2 564 000	2 758 993	194 993	107,6
ulkoiset	2 694 000	2 554 000	2 742 089	188 089	107,4
sisäiset	10 000	10 000	16 904	6 904	169,0
Toimintakulut	-19 689 831	-20 990 506	-21 029 969	-39 462	100,2
ulkoiset	-17 377 405	-18 678 080	-18 673 854	4 226	100,0
sisäiset	-2 312 426	-2 312 426	-2 356 114	-43 688	101,9
Toimintakate	-16 985 831	-18 426 506	-18 270 976	155 530	99,2

Ehkäisevät ja korjaavat hyvinvointipalvelut

Vastuuhenkilö ehkäisevien ja korjaavien hyvinvointipalvelujen johtaja
Paula Pasanen-Aro

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Palveluvalikoima muodostaa ennaltaehkäisevien, terveys- ja hyvinvointieroja kaventavien ja korjaavien, varhaisen puuttumisen, kuntalaisten omatoimisuutta tukevien ja asiakkaan valinnanvapautta lisäävien palvelujen kokonaisuuden. Tehtävänä on järjestää vastuualueeseen kuuluvat kuntalaisten psykososiaaliset ja mielenterveyspalvelut, joihin sisältyy ennaltaehkäisy, hoito ja kuntoutus. Vastuualue sisältää mielenterveyskeskuksen, nuorisotiimin, perheneuvolan, psykososiaalisten erityistyöntekijäpalveluiden sekä terveys- ja perhekioskin toiminnot.

Toimintaympäristön muutokset

Vuoden 2020 aikana koronapandemia aiheutti alkuvuonna palveluiden käytön notkahduksen perhe- ja mielenterveyspalveluissa, mutta hoito pystyttiin järjestämään etäyhteyksiä lisäämällä. Koronapandemia aiheutti myös ylimääräisen henkilöstön palkkaamistarvetta kesälomien sijaistamiseksi ja myös syksyn 2020 ajalla kasvaneen palvelukysynnän takia erityisesti mielenterveyskeskuksessa.

Nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluiden kasvaneeseen kysyntään on vastattu perustamalla nuorten avohoidon intensiiviyksikkö NAVI.

Vuoden 2020 aikana painopisteet olivat:

1. Nuorten päihde- ja mielenterveyspalveluiden tehostaminen, 2. Pikkulapsiperheiden tukimuotojen suunnittelu ja kehittäminen, 3. Lapsi- ja perhepalveluiden jonojen purku. Koronapandemia aiheutti etäasioinnin lisäämistarpeen ja vaikutti hoitoon hakeutumiseen erityisesti alkuvuonna 2020 ja loppuvuonna hoidon tarpeen lisääntymisen erityisesti mielenterveyspalveluissa.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Nuorten intensiivisempää hoitoa varten perustettiin elokuussa 2020 päiväaikaista tukea tarjoava yksikkö Mikkolan päiväkodin tiloihin. NAVI:ssa on asioinut v. 2020 139 nuorta. Alle 18- vuotiaiden päihde- ja peliriippuvuusongelmat pystytään myös hoitamaan NAVIn päihdesairaanhoidajan vastaanotolla.

Pikkulapsiperheiden tukimuotoja ja vanhemmuuden tuen palveluita on jäsennetty uudelleen moniammatillisena ja monialaisena kehittämistyönä. Kotiin tehtävään perhetyöhön perheneuvolaan palkattiin 1 perheohjaaja jononpurkurahoilla ja aloitettiin vanhempien chat-neuvonta vuoden alussa. Perheiden ja nuorten verkkoauttamista lisättiin Zoturi ry:n tarjoamalla verkko-neuvonta-applikaatiolla (Enjaks.fi ja Normaali.fi) ensin kaupungin kokeilurahoituksen turvin yhteistyössä nuorisotyön ja oppilashuollon toimijoiden kanssa ja jatkossa perusturvan rahoittamana. Perhepalveluissa tutkimuksiin ja hoitoon pääsyyn jonot ovat maltillistuneet mm. puhe- ja toimintaterapiaan, perheneuvolaan ja neuvolapsykologin vastaanotolle. Jonoja on lyhennetty talousarvioon myönnetyn 50 000 € lisämäärärahan turvin v.2020 aikana. Lasten kehitysviivearviointiin pääsyn jonoaika on lyhentynyt yli vuodesta n. 4 kuukauteen ja neuvolapsykologin työpanosta on vapautunut odottavien äitien masennuksen hoitoon. Perheneuvolan jonoaika ensikäynnille on lyhentynyt n. 33 vuorokauteen ja nuorten toimintaterapeutin työpanoksesta osa osoitettiin lasten toimintaterapiajonojen purkuun 1.8.20 alkaen.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2018	TP2019	TP2020
Perusterveydenhuollon mielenterveystyöryhmän asiakkaat	320	337	504
Avohoidon psykiatrisen intensiiviyksikkö Avekin hoidossa olleet potilaat	139	149	167
Perheneuvolan keskim. jonoaika (työpäiviä)	38	46	33
Nuorten intensiiviyksikön hoidossa olleet potilaat (aloitus 1.8.2020)			139
Terveysneuvonta, asiakkaita	9 160	9 750	9 263
Henkilöstö, joista osa-aikaisia	56 2	58 0	52 0

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Tuotot ylittivät 14 750 €, mikä johtuu ulkopaikkakuntalaisille tarjotun hoidon lisääntymisestä (lastensuojelulaitokset, terveyskeskuksen valinnanvapaus).

Palvelujen ostojen 117 240 € ylittyminen selittyy mielenterveyspalveluiden erilaisen kotiin tehtävän ja intervalli- ja päivätoiminnan kustannusten nousulla sekä muista kunnista ostetun hoidon ja asumispalveluiden kustannusten lievällä nousulla. Asumispalveluiden käyttäjämäärät on saatu pidettyä liki aiemman vuoden tasolla lisäämällä päivätoimintoja. Koronan aiheuttaman henkilöstöresurssin lisäyksen tarve oli n. 39 000 €. Navin toiminnan aloittamisvaiheeseen liittyvät erilaiset työväline- ja kaluste-hankinnat ja koronan aiheuttama erilaisen ICT-välineistön hankkiminen koko perhe- ja mielenterveyspalvelujen käyttöön ylittivät budjetin n. 26 000 €:lla.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	188 800	213 800	228 550	14 750	106,9
ulkoiset	188 800	213 800	228 188	14 388	106,7
sisäiset	0	0	362	362	
Toimintakulut	-4 784 241	-4 892 681	-5 095 086	-202 405	104,1
ulkoiset	-4 432 738	-4 541 178	-4 734 477	-193 299	104,3
sisäiset	-351 503	-351 503	-360 609	-9 106	102,6
Toimintakate	-4 595 441	-4 678 881	-4 866 536	-187 655	104,0

Hoito- ja kuntoutumispalvelut

Vastuuhenkilö Hoito- ja kuntoutumispalvelujen johtaja Sirpa Ellala

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Hoito- ja kuntoutumispalvelujen vastuualueen perustehtävänä on tukea ja edistää ikääntyneiden kuntalaisten hyvinvointia sekä kotona asumisen mahdollisuuksia. Työtä tehdään asiakaslähtöisesti. Toimintakulttuuri lähtee siitä, että ikääntyneiden oikeus osallistua omien palvelujensa suunnitteluun ja toteutukseen otetaan huomioon kaikissa tilanteissa. Neuvonta-, ohjaus- ja asiakasohjaus ovat palvelumuotoja, joiden avulla parannetaan ikääntyneen väestön tiedonsaantia palveluista. Asiakasohjauksessa keskeistä on löytää asiakkaiden yksilöllisiin tarpeisiin soveltuvia palveluratkaisuja. Vastuualueen henkilöstöryhmissä on laajasti monialaista osaamista ja palvelujen tuntemusta, joita kartutetaan myös maakunnallisissa verkostoissa.

Hoito- ja kuntoutumispalvelujen vastuualue tuottaa ja järjestää neuvontaa ja asiakasohjausta, geriatrian palveluja, kuntoutuspalveluja, kotihoitoa, kotihoidon tukipalveluja, omais- ja perhehoitoa sekä asumispalveluja. Yhteistyötä ikäihmisten hyvinvoinnin ja palvelujen turvaamiseksi tehdään Pirkanmaan muun julkisen sektorin, yritysten, järjestöjen ja vapaaehtoistoimijoiden kanssa.

Toimintaympäristön muutokset

Vuoden 2020 toimintaan hoito- ja kuntoutumispalvelujen vastuualueella vaikutti merkittävästi maaliskuusta 2020 alkanut koronapandemia poikkeusoloineen, joka aiheutti erityisesti ikääntyneiden kuntalaisten palveluissa merkittäviä muutoksia. Pandemia toi lisääntyneitä tehtäviä ja kustannuksia vastuualueelle STM:n, THL:n ja PSHP:n ohjeistusten mukaisesti.

Koronapandemiasta huolimatta sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmistelu jatkui. PirSOTE-hanke ja sitä tukeva rakenneuudistus alkoi syksyllä 2020, jossa Ylöjärven hoito- ja kuntoutumispalvelut ovat olleet mukana ikäihmisten palvelujen työpaketissa syksystä 2020 alkaen. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen liittyen on valmisteilla useita lakimuutoksia. Vanhuspalvelulakiin on tullut säädös henkilöstömitoituksesta ikääntyneiden tehostetussa palveluasumisessa ja laitoshoidossa 1.10.2020 alkaen ja päivitetty ikääntyneiden palvelujen laatusuositus on julkaistu 1.10.2020.

Ikärakenteen muutokset ja muistisairauksien esiintyvyys ovat osaltaan vaikuttaneet palvelutarpeisiin. Väestöennusteiden mukaan 75-vuotta täyttäneiden määrä kasvaa yli 800 henkilöä vuodesta 2020 vuoteen 2025 mennessä. Ylöjärvellä yli puolet 75-vuotta täyttäneistä asuu yksin. Vuonna 2020 keski- vaikeaa tai vaikeaa muistisairautta sairastavia 75-vuotta täyttäneitä oli n. 440 henkilöä.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Vastuualueen palveluprosessien ja palvelujen hyvän laadun turvaaminen ja kehittäminen jatkuivat koronarajoitukset huomioiden. Koronaepidemiasta ja henkilöstön saatavuusongelmista huolimatta kaikissa tilanteissa vastuualueella vastattiin siitä, että riittävä henkilöstö oli turvaamassa asiakkaiden tarpeenmukaisen monialaisen palvelutarpeen arvioinnin, tutkimuksen, hoivan ja hoidon.

Neuvonta ja asiakasohjaus toteutuivat lähes normaaliin tapaan. Lähitoritoiminta suljettiin koronatilanteen vuoksi keväällä ja aukaistiin jälleen pienempinä ryhminä kesän jälkeen. Marraskuussa 2020 Lähitorit suljettiin jälleen koronatilanteen vuoksi.

Geriatrian poliklinikan jatkokehittämisen kohteina olleet kotikuntoutus ja lääkäripalvelujen vahvistaminen toteutuivat vain osittain koronatilanteesta johtuen. Kotihoidon lääkäripalveluja ei pystytty laajentamaan, mutta geriatrian poliklinikalta hoidettiin pääosin asumispalvelujen lääkäripalvelut, joka näkyi sairaalahoitovuorokausien määrän vähenemisenä. Kotikuntoutukselle suunnitellut kehittämistoimet siirtyivät koronarajoitusten vuoksi. Kuntoutusryhmiä jouduttiin sulkemaan, mutta korvaavia kotiin suunnattuja kotikuntoutuskäyntejä tehtiin yhteistyössä liikuntapalvelujen kanssa. Ryhmätoimintaa jatkettiin syksystä alkaen pienempinä ryhminä. Kuntoutus- ja muistikeskuksesta keskimääräinen hoitoaika hieman nousi ja kuormitusprosentti laski.

Kotihoidossa hoitajapula paheni edelleen koronapandemian alkaessa ja asiakkaiden hoidon turvaamiseksi jouduttiin käyttämään aikaisempaa enemmän vuokratyövoimaa. Kotihoidon asiakasmäärä hieman väheni, mutta vastaavasti käyntikerrat vuorokautta kohti lisääntyivät sekä ilta- ja viikonloppukäynnit. Digitaalisia palveluja lisättiin hankkimalla ikääntyneille suunnatuilla perintövaroilla lisää VideoVisit laitteita 10 kpl kotihoidon etäkäyntien toteuttamiseen.

Omaishoidon palveluihin liittyvä kehittämistyö myöntämisperusteista ja hoitopalkkioista jatkui Pirkanmaan kuntien yhteistyönä. Ylöjärvellä omaishoidon tuen piirissä olevien 65-vuotta täyttäneiden määrä vähentyi hieman vuoden aikana, jossa näkyi myös koronarajoitusten vaikutus. Omaishoidon tuki myönnettiin Ylöjärvellä kaikille myöntämisperusteet täyttäneille.

Asumispalveluissa on ollut käytössä lisäpaikkoja sekä omissa yksiköissä että ostopalveluissa/palvelusetelillä. Luonnollista paikkojen vapautumista ei ollut vuonna 2020 yhtä paljon kuin edellisinä vuosina. Paikkoja oli 31.12.2020 tilanteen mukaan käytössä tehostetussa palveluasumisessa 20 paikkaa enemmän ja tavallisessa palveluasumisen 2 paikkaa enemmän verrattuna 2019 joulukuun lopun tilanteeseen.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2018	TP2019	TP2020
Kotona asuvat 75-v. täyttäneet % (N)	92,7 % (2 136)	92,3 % (2 234)	92,1 % (2356)
Säännöllisessä kotihoidossa 75-v. täyttäneet % (N)	12 % (276)	10,5 % (256)	9,9 % (253)
Tehost. palveluasumisessa 75-v. täyttäneet % (N)	6,3 % (146)	7,0 % (170)	7,4 % (190)
Oman ja ostoina tai palvelusetelillä hankitun ympärivuorokautisen asumispalvelun suhde %, 65 vuotta täyttäneillä asiakkailla	oma 30,7 % ulk. 69,3 %	oma 30,4 % ulk.69,6 %	oma 26,9 % ulk.73,1 %
Omaishoidon tuen kattavuus 75 vuotta täyttäneiden ikäryhmässä % (N)	5,1 % (118)	5,5 % (134)	5,2 % (132)
Omaishoidon tuen saajien määrä vuoden aikana, 65 vuotta täyttäneet asiakkaat	154*	174	170
Henkilöstö	175	176	180

*Luku on sisältänyt vielä alle 65 -vuotta täyttäneet omaishoidon asiakkaat. Nykyisin alle 65-v. asiakkaat ovat mukana sosiaalipalvelujen tilastossa. Muutos 1.5.2018.

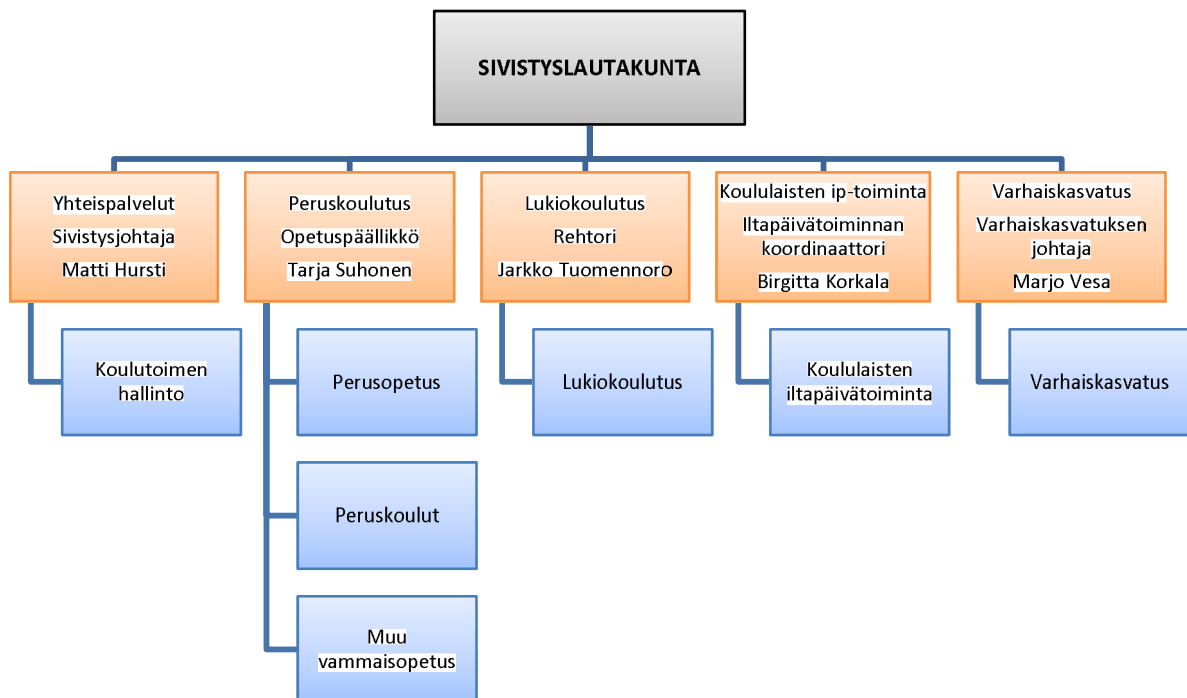
Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Vastuualueen toimintatuottojen toteuma oli muutostalousarvioiden jälkeen 100,9 % ja toimintakulujen toteuma oli 100,1 %. Tilikauden tulos oli 99,9 %. Maksutuottoja kertyi ennakoitua enemmän pääosin asumispalveluista ja kotihoidosta. Toimintakulujen ylitys johtui pääosin palvelujen ostoista ja hoitotarvikkeista ja puhdistusaineista ja tarvikkeista. Koronakuluja vastuualueella oli kirjattu yhteensä 461 299 euroa.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	3 454 800	3 754 800	3 789 435	34 635	100,9
ulkoiset	3 454 800	3 754 800	3 788 774	33 974	100,9
sisäiset	0	0	661	661	
Toimintakulut	-19 129 711	-21 417 461	-21 434 361	-16 900	100,1
ulkoiset	-17 143 419	-19 431 169	-19 360 175	70 994	99,6
sisäiset	-1 986 292	-1 986 292	-2 074 186	-87 894	104,4
Toimintakate	-15 674 911	-17 662 661	-17 644 926	17 735	99,9

Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunta

Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet

1. Varhaiskasvatus

Kehitetään varhaiskasvatuspalveluiden arviointia kokonaisuutena. Kehittämistyö kytkeytyy Kansallisen arviointineuvosto Karvin hankkeeseen. Lisäksi edistetään edelleen liikunnallista elämäntapaa. (kaupunkistrategian sivistys- ja hyvinvointiroolin strategiakärjet 1 ja 2)

Toteutuminen: Arvioinnin kehittämistyötä on jatkettu vuonna 2020 huomioiden Kansallisen arviointikeskuksen kehittämistyö. Henkilöstön arviointiosaamista on vahvistettu mahdollistamalla henkilöstön osallistuminen koulutuksiin.

Liikunnallisen elämäntavan edistämistä on toteutettu vahvistamalla henkilöstön osaamista ja kehittämällä varhaiskasvatuksen oppimisympäristöjä liikunnallista elämäntapaa edistäviksi.

2. Perusopetus

Vahvistetaan harrastetoimintaa. Chromebook-projekti käynnistyy, kaikille 4. ja 7. luokkien oppilaille hankitaan oma laite. (kaupunkistrategian sivistys- ja hyvinvointiroolin strategiakärjet 2 ja 3, yhteisö- ja demokratiaroolin strategiakärki 2)

Toteutuminen: Peruskoulutuksen toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet vuonna 2020. Harrastetoimintaa on tuettu välituntitoiminnan lisäksi Hyvinvoiva koululainen -hankkeen avulla. Myös Chromebook-projekti on käynnistynyt, ja kaikilla 4. ja 7. luokkien oppilailla on käytössään kaupungin tarjoama laite.

3. Koululaisten iltapäivätoiminta

Vahvistetaan harrastetoimintaa. Etsitään uusia yhteistyökumppaneita. (kaupunkistrategian sivistys- ja hyvinvointiroolin strategiakärjet 2 ja 3, elinvoimaroolin strategiakärki 4)

Toteutuminen: Toimintasuunnitelmassa lisätty lasten harrastusmahdollisuutta iltapäivätoiminnan sisällä. Lapsille tarjottu mahdollisuutta harrastaa liikuntaa ja musiikkia maksutta iltapäivän aikana. Harrastustoimintaa järjestänyt Pirkanmaan musiikkiosasto ja Tappara ry. Koronaepidemian vuoksi harrastamista jouduttu supistamaan suunnitellusta. Lasten hyvinvoinnin edistämiseen on kiinnitetty erityistä huomiota. Liikuntamääriä on lisätty kaupungin ohjauksen toimesta. Uusi palveluntuottaja YMCA on aloittanut toiminnassa palveluntuottajana elokuussa 2020.

4. Lukio

Lukiokoulutuksen ja työelämäyhteistyön vahvistaminen (yhteisö- ja demokratiaroolin strategiakärki 1)

Toteutuminen: Ylöjärven kaupunki ja Ylöjärven lukio toimivat isäntänä #rajatontyöelämä-hankkeessa, joka aloitettiin 1.9.2020. Hankkeen tavoitteena on lisätä lukiolaisten työ- ja yrittäjyystaitoja sekä korkeakoulu yhteistyötä. Hanketyötä tehdään yhteistyössä Lauttasaaren lukion, Kallaveden lukion (Kuopio), Kauniaisten lukion sekä Tampereen lukioiden (Hatanpää ja Tammerkoski) kanssa.

5. Yhteispalvelut

Palveluverkkosuunnitelman päivitys varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa jatkuu. (kaupunkistrategian sivistys- ja hyvinvointiroolin strategiakärki 1, yhteisö- ja demokratiaroolin strategiakärki 1)

Toteutuminen: Koronan takia työ keskeytyi maaliskuussa, mutta työ käynnistettiin uudelleen ja laajennettuna lokakuussa. Silloin kaupunginhallitus päätti perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen ulkoisen palveluverkkotarkastelun ostamisesta. Tarkastelussa painottuu tulevien vuosien lapsi- ja oppilasmääräennusteet siten, että ennusteissa yhdistetään syntyvyyden laskusta ja toisaalta asuntotuotannosta sekä muuttoliikkeestä aiheutuvat muutokset. Työ päätettiin kilpailutuksen jälkeen hankkia FCG:ltä (Finnish Consulting Group). Työ valmistuu vuoden 2021 aikana.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	4 121 000	4 121 000	4 241 871	120 871	102,9
ulkoiset	4 121 000	4 121 000	4 118 866	-2 134	99,9
sisäiset	0	0	123 004	123 004	
Toimintakulut	-72 576 940	-72 554 357	-71 248 684	1 305 673	98,2
ulkoiset	-53 166 383	-53 143 800	-51 500 335	1 643 465	96,9
sisäiset	-19 410 557	-19 410 557	-19 748 349	-337 792	101,7
Toimintakate	-68 455 940	-68 433 357	-67 006 814	1 426 543	97,9

Yhteispalvelut

Vastuuhenkilö sivistysjohtaja Matti Hursti

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Yhteispalveluiden vastuualue tuottaa sivistysosaston hallinto- ja opiskeluhoollon palveluja, maastouttaa kaupunkistrategiaa sekä vastaa toimialansa kehittämishankkeista ja seutuyhteistyöstä.

Toimintaympäristön muutokset

Vuoden 2020 sivistysosaston talousarvio oli selkeä kasvubudjetti. Pelkästään perusopetuksen talousarvioesitys sisälsi 11 uutta virkaa tai toimea. Näiden lisäksi varattiin kokonaan uutta määrärahaa lasten ja nuorten harrastustoiminnan tukemiseen perusopetuksen lisäksi varhaiskasvatuksessa ja koulu- ja ilta- ja iltapäivätoiminnassa. Aivan vuoden lopussa käynnistettiin Ylöjärven malli-hanke, johon saatiin n. 150 000 € toiminta-avustus Opetus- ja kulttuuriministeriöltä.

Digitalisaatiota eteni Chromebook-projektilla. Kolmen tulevan vuoden kuluessa kaikille perusopetuksen 4.-9. oppilaalla hankitaan henkilökohtainen tietokone. Ylöjärven lukion opiskelijamäärä jatkoi kasvuaan.

Syntyvyyden lasku näkyy jo alakoulujen alimmilla luokilla. Tämän takia kaupunginhallitus päätti laajentaa sivistyslautakunnan käynnistämää palveluverkkoselvitystä siten, että väestöennusteisiin painottuva perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvitys tilattiin vuoden lopussa kilpailutuksen jälkeen FCG:ltä. Työ valmistuu vuoden 2021 kuluessa.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Korona keskeytti normaalit toiminnot maaliskuussa 2020. Yhteispalvelujen voimavarat keskitettiin tämän jälkeen vastuualueiden toimintojen tukemiseen korona-epidemian aikana. Suuri osa eri kehittämishankkeista joko keskeytyi tai pantiin jäihin. Merkittävin muutos koski Siltatien koulun suunnittelun ja rakentamisen aikataulua. Hanke siirtyi vuodella eteenpäin niin, että koulun toiminta käynnistyy elokuussa 2023.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2018	TP2019	TP2020
Toiminnan laajuus: Kehittämishankkeet *yli 50 000 € ja **alle 50 000 € hankkeet, joissa ulkopuolinen rahoitus	3* ja 3**	***	1 (Ylöjärven malli)
*** Hanketoiminta on siirtynyt muille vastuu-alueille			
Henkilöstö *sisältää oppilashuollon henkilöstön (koulukuraattorit ja koulupsykologit)	11*	17*	17

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Ei merkittäviä muutoksia. Käyttömenot alittivat talousarvion, sillä mm. monet koulutukset peruuntivat koronan takia.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	0	0	11 825	11 825	
ulkoiset	0	0	11 825	11 825	
sisäiset	0	0	0	0	
Toimintakulut	-1 327 617	-1 328 473	-1 231 089	97 384	92,7
ulkoiset	-1 251 638	-1 252 494	-1 155 239	97 255	92,2
sisäiset	-75 979	-75 979	-75 850	129	99,8
Toimintakate	-1 327 617	-1 328 473	-1 219 264	109 209	91,8

Peruskoulutus

Vastuuhenkilö opetuspäällikkö Tarja Suhonen

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Perusopetus on opetuksen ja kasvatuksen kokonaisuus, jossa tavoitteet ja sisällöt yhdistyvät ja muodostavat koulun toimintakulttuurin perustan. Perusopetusta järjestetään perusopetuslain mukaisesti.

Perusopetuksessa noudatetaan valtakunnallisesti yhtenäisiä perusteita. Opetus järjestetään oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti ja siten, että se edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä.

Perusopetuksessa oppilaan on mahdollista suorittaa oppivelvollisuus laajan yleissivistyksen mukaisesti. Oppilaita ohjataan löytämään vahvuutensa ja rakentamaan tulevaisuutta oppimisen keinoin. Oppilaille annetaan myös mahdollisuus saada valmiudet jatko-opintoihin.

Toimintaympäristön muutokset

Oppilasmäärä kasvoi edellisvuoden 20.9. tilastointipäivän laskennan perusteella vajaalla 20 oppilaalla.

A1-kielen varhentaminen toteutuu jokaisella vuosiluokalla, sillä elokuusta 2020 lukien varhentaminen koskee jo toisen vuosiluokan oppilaita. Kielen varhentamisen vuoksi opetussuunnitelmaan päivitettiin Tampereen kaupungin seutukunnan yhteistyönä vuosiluokille 3-6. Tämä opetussuunnitelma otetaan käyttöön elokuusta 2021 lukien.

Koronatilanne vaikutti opetuksen järjestämiseen niin, että keväällä 2020 opetus hoidettiin kaksi kuukautta etäopetuksena. Sen jälkeen kouluissa oli käytössä erityisjärjestelyjä: mahdollisuuksien mukaan porrastuksia ruokailuajoissa ja välitunneissa sekä eri ikäluokan ryhmiä yhdistettiin vain välttämättömissä opetusjärjestelyissä.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Myös Chromebook-projekti on käynnistynyt, ja kaikilla 4. ja 7. luokkien oppilailla on käytössään kaupungin tarjoama laite.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2018	TP2019	TP2020
Käyttömenot €/oppilas	7 910	8 249	8 248
Toiminnan laajuus/oppilasmäärät			
-Alakoulut	3 009	3 072	3 098
Yläkoulut	1 415	1 405	1 396
Henkilöstö tehtäväalueittain			
Rehtorit ja opettajat	329	345	349
Kuraattorit ja koulupsykologit	6	6	12*
Toimistohenkilöstä	9	9	9
Koulunkäynninohjaajat	86	89	
Koulu yhteisöohjaajat	1	1	2

*Aiemmin on tilinpäätöksessä ollut vain kuraattorien määrät ja nyt heidän 6 työntekijään on yhdistetty myös koulupsykologien määrä (6).

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Peruskoulutuksen tulot ylittyivät hanketulojen vuoksi. Aineissa ja tarvikkeissa menot jäivät oletettua pienemmiksi koronatilanteen takia.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	980 000	980 000	1 415 173	435 173	144,4
ulkoiset	980 000	980 000	1 401 909	421 909	143,1
sisäiset	0	0	13 264	13 264	
Toimintakulut	-39 355 865	-39 386 846	-39 690 417	-303 571	100,8
ulkoiset	-27 036 688	-27 067 669	-27 153 304	-85 635	100,3
sisäiset	-12 319 177	-12 319 177	-12 537 113	-217 936	101,8
Toimintakate	-38 375 865	-38 406 846	-38 275 244	131 602	99,7

Lukiokoulutus

Vastuuhenkilö rehtori Jarkko Tuomennoro

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Lukiokoulutuksen tehtävänä on antaa opiskelijoilleen laaja yleissivistys, jatko-opintokelpoisuus ja työelämän tietoja sekä taitoja. Lisäksi koulutus tukee opiskelijan edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen. Lukion valtakunnallisena erityistehtävänä on yrittäjyys, johon otetaan vuosittain 40 uutta opiskelijaa.

Toimintaympäristön muutokset

Opiskelijamäärä kasvoi edelleen, joka aiheutti lisäkustannuksia opetuksen järjestämiseen. Opiskelijamäärän kasvu tasaantuu syksyllä 2021, jolloin opiskelijamäärä on n. 530 päivälukiossa. Tämä johtuu sisäänottopaikkojen täyttymisestä ja lukion fyysisten tilojen rajoitteista. Lukio on isäntänä #rajaton-työelämä-ESR-hankeessa, joka pyrkii lisäämään työelämä- ja yrittäjyysosaamista sekä yliopistoyhteistyötä verkoston lukioissa. Valmistautuminen oppivelvollisuuden laajentamiseen toisella asteella on aloitettu. Koronarajoitteet tekivät rajoitteita yhteisöllisten tapahtumien, vierailuiden sekä matkojen toteuttamiseen, jotka käytännössä jouduttiin siirtämään tulevaisuuteen.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Suunnitellut toiminnot ovat toteutuneet koronarajoitusten antamien rajoitusten puitteissa.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2018	TP2019	TP2020
Suoritetavoitteet			
Ylioppilaiden määrä/hylätyt	142/<4 %	142/1,4 %	144/<4%
Kaksoistutkinnon ylioppilaat /hylätyt			
Tehokkuustavoitteet/taloudellisuustavoitteet			
Opetuksen käyttömenot €/opiskelija	6 655	6 662	6350
Toiminnan laajuus			
Lukiolaisten määrä	450	466	481
Kaksoistutkintolaisten määrä		52	56
Henkilöstö			
Päätoimiset opettajat	27	27	32
Sivutoimiset tuntiopettajat	4	5	3

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Ruokailukulut jäivät toteutumatta keväällä 2020 etäopetuksen ajalta.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	225 000	225 000	237 287	12 287	105,5
ulkoiset	225 000	225 000	237 287	12 287	105,5
sisäiset	0	0	0	0	
Toimintakulut	-3 356 968	-3 359 919	-3 291 421	68 498	98,0
ulkoiset	-2 613 012	-2 615 963	-2 545 346	70 617	97,3
sisäiset	-743 956	-743 956	-746 076	-2 120	100,3
Toimintakate	-3 131 968	-3 134 919	-3 054 134	80 785	97,4

Koululaisten iltapäivätoiminta

Vastuuhenkilö iltapäivätoiminnan palvelupäällikkö Birgitta Korkala

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Koululaisten iltapäivätoiminnan järjestäminen koulupäivien jälkeen 1. ja 2. luokan oppilaille sekä erityisen tuen päätöksen saaneille oppilaille pääsääntöisesti 3. luokkaan saakka.

Toimintaympäristön muutokset

Koronaepidemiasta johtuen toimintatuotot jäivät suunniteltua pienemmiksi keväällä 2020.

Myös toimintaryhmät jäivät normaalia pienemmiksi elokuussa 2020.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Toimintasuunnitelmassa on lisätty lasten harrastusmahdollisuutta iltapäivätoiminnan sisällä. Lapsille on tarjottu mahdollisuutta harrastaa liikuntaa ja musiikkia maksutta iltapäivän aikana. Harrastustoimintaa on järjestänyt Pirkanmaan musiikkiosasto ja Tappara ry. Koronaepidemian vuoksi harrastamista on jouduttu supistamaan suunnitellusta.

Lasten hyvinvoinnin edistämiseen on kiinnitetty erityistä huomiota. Liikuntamääriä on lisätty kaupungin ohjaajienkin toimesta. Yhteistyö ruokahuollon kanssa on jatkunut terveellisen ravitsemuksen edistämiseksi.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2018	TP2019	TP2020
Suoritettavat			
Toiminnassa olevien lasten määrä	501	512	464
- kaupunki	276	287	245
- seurakunta	145	136	140
- YMCA	80	89	79
Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet			
Kustannukset vuodessa € /oppilas	1 227	1 478	1 790
Henkilöstö			
- kokoaikainen	1	1	1
- osa-aikainen	18	25	23

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Koronaepidemiasta johtuen toimintatuotot jäivät suunniteltua pienemmiksi keväällä 2020.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	256 000	256 000	313 816	57 816	122,6
ulkoiset	256 000	256 000	200 661	-55 339	78,4
sisäiset	0	0	113 156	113 156	
Toimintakulut	-1 222 347	-1 218 321	-1 144 583	73 737	93,9
ulkoiset	-963 645	-959 619	-882 288	77 331	91,9
sisäiset	-258 702	-258 702	-262 295	-3 593	101,4
Toimintakate	-966 347	-962 321	-830 767	131 553	86,3

Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö varhaiskasvatuksen johtaja Marjo Vesa

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatusta toteutetaan varhaiskasvatustilain ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Varhaiskasvatukseen ovat oikeutettuja kaikki alle kouluikäiset lapset vanhempainrahakauden jälkeen. Varhaiskasvatus tukee lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatusta järjestetään päiväkotihoidona, perhepäivähoitona ja avoimena varhaiskasvatustoitomintana. Kuusivuotiaiden velvoittava esiopetus toteutetaan perusopetuslain mukaisesti ja esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus järjestetään päiväkodeissa tai päiväkodin läheisyydessä olevalla koululla varhaiskasvatuksen alaisuudessa.

Vuonna 2020 kunnallisia hallinnollisia päiväkotiyksiköitä oli 12 ja kunnallisia perhepäivähoitajia oli 11. Avointa varhaiskasvatusta järjestettiin kahdessa toimipisteessä. Korona-ajan alkaessa avoimen varhaiskasvatuksen toiminta keskeytettiin. Vaihtoehtona kunnalliselle varhaiskasvatukselle huoltajat voivat valita kotihoidon tuen, yksityisen hoidon tuen ja kuntalisän tai palvelusetelin. Yksityisiä palvelusetelipäiväkoteja oli viisi ja yksityisiä perhepäivähoitajia seitsemän ja yksi yksityinen ryhmäperhepäiväkoti. Työsopimussuhteisia, perheen palkkaamia hoitajia oli 9. Ostopalveluna hankittiin ruotsinkielistä varhaiskasvatusta ja esiopetusta sekä suomenkielistä ja englanninkielistä esiopetusta. Vuoden 2020 lopussa noin 20 prosenttia varhaiskasvatukseen osallistuneista lapsista oli yksityisessä varhaiskasvatuksessa.

Toimintaympäristön muutokset

Alle kouluikäisten lasten määrä Ylöjärven asukkaista on laskenut ja myös varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrä on laskenut vuodesta 2019. Koronarajoitusten tullessa voimaan maaliskuussa varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen osallistui 75 prosenttia vähemmän lapsia kuin normaaliaikana. Koronarajoituksia purettaessa toukokuussa lapset palasivat varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen. Korona-aika on vaikeuttanut lasten varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen osallistumisen ennakoitavuutta, koska poissaolojen määrä on lisääntynyt ja kesto on pidentynyt.

Laadukasta varhaiskasvatusta toteutettiin ja kehitetään toiminnan arviointia hyödyntäen, toteuttaen säännöllisesti asiakastytyväisyyskyselyjä sekä osallistamalla lapsia ja huoltajia toiminnan suunnitteluun, kehittämiseen ja arviointiin. Laadun kehittämistyötä tullaan edelleen jatkamaan. Sähköisten palvelujen kehittämistä tehtiin ottamalla käyttöön sähköinen lapsen varhaiskasvatussuunnitelma ja lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelma. Lainsäädännön edellyttämien varhaiskasvatuksen tietovarannon (Varda) ja esiopetuksen tietopalvelun (Koski) käyttöönottoa jatkettiin aloittamalla myös henkilöstön tietojen siirtoon valmistautuminen. Varhaiskasvatus osallistui valtakunnallisiin Loisto-kehittämiskeskustoimintaan ja kielellisen ja kulttuurisen moninaisuuden kehittämisen Reimari-keskustoimintaan. Tampereen kaupunkiseudun kuntien varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yhteinen kehittämistyö oli tiivistä.

Kunnallisen varhaiskasvatuksen palveluverkon osalta Kaurasmäen päiväkodin toiminta käynnistyi elokuussa remontin jälkeen ja Mikkolan päiväkodin tiloista luovuttaessa esiopetus siirtyi Ylöjärven Yhtenäiskoululle. Yksityisen varhaiskasvatuksen osalta muutoksia tapahtui Verkanappulat Oy:n aloittaessa toimintansa tammikuussa Nappulälähteen päiväkodissa ja Touhula Oy ilmoitti osana yritysvelkasaneerausta päättävänsä Touhula Rauhalan toiminnan heinäkuussa.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Ylöjärven varhaiskasvatuksen painopisteenä oli toimintakulttuurin kehittäminen ja tunne- ja vuorovaikutustaidot sekä lasten hyvinvointi. Kevällä Hyvinvoiva koululainen -hankkeen rahoituksella esiopetuksessa työskenteli hyvinvointipedagogi ja syksyllä hyvinvointipedagogi jatkoi varhaiskasvatuksessa covid 19 -hankerahoituksella. Hyvinvointipedagogi vahvistaa esiopetukseen ja varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten hyvinvointia. Hankkeessa kehitettiin lasten hyvinvointikysely sekä hyödynnettiin edellisvuonna kehitettyä lasten laatupeliä. Hankerahoituksella varhaiskasvatuksessa ja esi- ja alkuopetuksessa aloitti syksyllä lukukoordinaattori, joka vahvistaa yhdessä varhaiskasvatuksen henkilöstön

kanssa lukemista edistävää elämäntapaa.

Varhaiskasvatuksen tieto- ja viestintäteknologiasuunnitelma päivitettiin ja digitutor-toimintaa kehitettiin vahvistamaan lasten ja henkilökunnan osaamista moniluku- ja tv-taidoissa. Yhteistyössä Tampereen yliopiston kanssa toteutetun mentorointikoulutuksen avulla mentoroinnista muodostettiin pysyvä käytäntö varhaiskasvatukseen. Lisäksi vahvistettiin turvallisuuden johtamista ja osallistettiin työntekijät varhaiskasvatuksen turvallisen toimintakulttuurin luomiseen.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2018	TP2019	TP2020
0-6 v lapset % asukkaista	9,5	8,9	8,5
Suoritettavat (lasten lukumäärä 31.12.)			
Päiväkodit	1 715	1 713	1 618
Perhepäivähoito	90	59	43
Avoin varhaiskasvatus	89	71	
Ostopalvelut	13	19	18
Palveluseteli	318	341	337
Lasten kotihoidontuki	508	452	397
Yksityisen hoidon tuki	82	58	61
Osittainen hoitoraha/Joustava hoitoraha	155	195	163
Tehokkuustavoitteet/taloudellisuustavoitteet			
Käyttöaste			
Päiväkodit (ei sis. 1.4-31.7. tilannetta)	88	86	83
Henkilöstö			
- kokoaikainen	397	398	395
- osa-aikainen			

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

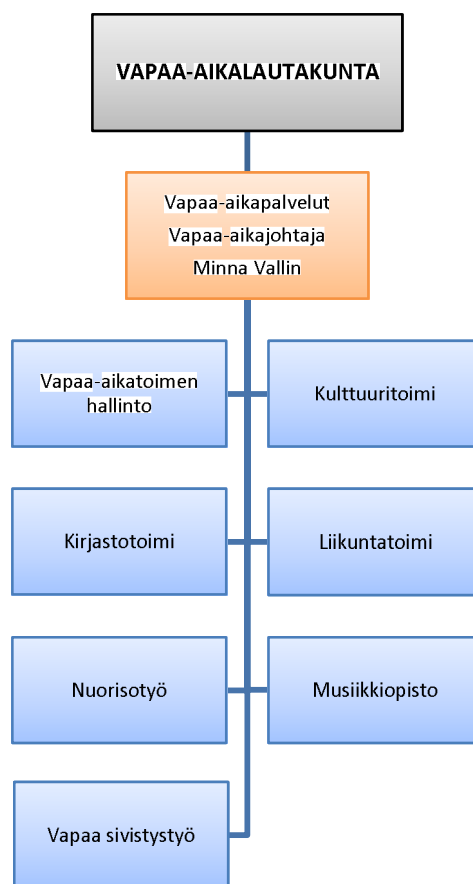
Varhaiskasvatuksen toimintatuotot alittuivat, koska maksutuotot pienenevät. Sivistyslautakunnan päätöksen mukaisesti koronarajoitusten aikana ei peritty varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja, mikäli lapsi ei osallistunut varhaiskasvatukseen. Myös lasten irtisanoutumiset varhaiskasvatuksesta lisääntyivät korona-aikana. Lasten määrän vähentyminen varhaiskasvatuksen palvelujen piirissä myös pienentää varhaiskasvatuksen maksutuottoja. Lisäksi myös varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutoksilla 1.8.2020 oli vaikutuksia maksutuottoihin. Tukien ja avustusten ennakoiminen on haasteellista, ja vuonna 2020 saatiin aikaisempaa enemmän valtionavustuksia hanketoimintaan.

Toimintakulut alittuivat, koska koronarajoitusten aikana lasten määrän vähentyessä lyhytaikaisten sijaisten tarve väheni. Palvelujen ostot myös alittuivat, koska muun muassa koulutukset siirtyivät tai ne järjestettiin digitaalisina koulutuksina, jolloin matka- ja koulutuskustannuksia säästyi. Avustuksissa kotihoidon tuen kustannukset pienenevät.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	2 660 000	2 660 000	2 263 770	-396 230	85,1
ulkoiset	2 660 000	2 660 000	2 267 185	-392 815	85,2
sisäiset			-3 415	-3 415	
Toimintakulut	-27 314 143	-27 260 798	-25 891 174	1 369 623	95,0
ulkoiset	-21 301 400	-21 248 055	-19 764 159	1 483 896	93,0
sisäiset	-6 012 743	-6 012 743	-6 127 015	-114 272	101,9
Toimintakate	-24 654 143	-24 600 798	-23 627 404	973 393	96,0

Vapaa-aikalautakunta

Vapaa-aikalautakunta

Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet

Tehtäväkohtaiset teemat tavoitteille

1. Kirjastopalvelut

Auditoinnin tulosten tarkastelu ja hyödyntäminen (toteutettu syksyllä 2019). (sivistys- ja hyvinvointiroolin strategiakärki 1)

Toteutuminen: Kirjaston organisaatiomalli uudistettiin syksyn aikana auditointiselvityksen suositusten mukaisesti tiimiorganisaatioksi. Toiminta uudessa organisaatiossa käynnistyy vuoden 2021 alkupuolella. Tiimien toiminnan käynnistyttyä hyödynnetään muita auditoinnin tuloksia.

2. Kulttuuripalvelut

Vanhan Räikän toimintakulttuurin luominen. Yhteisötaiteilijatoiminnan vakiinnuttaminen ja uuden esittävän taiteen ryhmän perustaminen kotona asuville vanhuksille. Kulttuuripalvelut vahvistaa toimintaansa hyvinvointikoordinaattorin kanssa. Kulttuuripääkaupunkihankkeen koordinointi. (sivistys- ja hyvinvointiroolin strategiakärjet 1,2 ja 3)

Toteutuminen: Vanhan Räikän toimintakulttuuria muokattiin, mutta yleisörajoitukset estivät tapahtumatuotannon vakiinnuttamisen. Kulttuuripääkaupunkihankkeen koordinointi jatkui suunnitellusti. Uuden esittävän taiteen ryhmän perustaminen kotona asuville vanhuksille ei toteutunut koronarajoitusten vuoksi. Yhteistyö hyvinvointikoordinaattorin kanssa on tiivistynyt uuden hyvinvointisuunnitelman myötä.

3. Liikuntapalvelut

Lasten ja nuorten liikuntatoiminnan koordinoinnin kehittäminen sekä liikuntatoiminnan kehittäminen yhteistyössä varhaiskasvatus- ja opetuspalveluiden kanssa vapaa-ajan harrastustoiminta huomioiden. (sivistys- ja hyvinvointiroolin strategiakärjet 1 ja 2)

Toteutuminen: Lasten ja nuorten liikuntakoordinaattori on aloittanut liikuntapalveluilla syyskuussa. Konkreettisia toimenpiteitä on ollut mm. Liikkuva varhaiskasvatus -hanke, jossa on vahvistettu lasten fyysistä aktiivisuutta sekä ylläpidetty liikunnallista toimintakulttuuria hyödyntäen liikuntakoordinaattorin ja liikunnan ammattitutkinnon suorittaneiden osaamista koko varhaiskasvatuksessa. Perusopetuksessa on luotu uusi koululaisuinti-kalenteri, jonka avulla on saatu helpotettua uimahallin ja perusopetuksen yhteistyötä.

4. Nuorisopalvelu

Liikkuvan nuorisotyön ottaminen osaksi toimintaa sekä leasing-auton hankkiminen. Pitkäjänteisemmän toimintamallin luominen nuorisotilatoimintaan vakituisten nuorisotyöntekijöiden myötä. (sivistys- ja hyvinvointiroolin strategiakärjet 1 ja 2)

Toteutuminen: Nuorisopalveluille hankittiin leasing-auto (matkailuauto). Liikkuvaa nuorisotyötä tehtiin esim. koronakeväänä jalkautumisen muodossa. Nuorisotilatoimintaan on muodostunut selkeät kolme tiimiä. Tiimit työskentelevät omien alueidensa nuorisotiloilla tilavas- taavan johdolla huomioiden alueidensa erityisyyden.

5. Pirkanmaan musiikkiopisto ja Tampereen seudun työnväenopisto

Molempien opistojen edustajat kutsutaan mukaan perustettavan Ylöjärven kulttuuriparlamentin toimintaan. Tavoite on vahvistaa edelleen hyvin sujuvaa yhteistyötä molempien opis-

tojen kanssa mm. kulttuuritapahtumien tuotannossa. (sivistys- ja hyvinvointiroolin strategiakärki 1, yhteisö- ja demokratiaroolin strategiakärki 1)

Toteutuminen: Kulttuuriparlamentti perustettiin 2020. Parlamentin toiminnalle luotujen periaatteiden mukaisesti molempien opistojen edustajat kutsutaan tarvittaessa kokouksiin, kun niiden toimintaan liittyviä asioita käsitellään.

Vapaa-aikapalvelut

Vastuuhenkilö vapaa-aikajohtaja Minna Vallin

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Vapaa-aikapalveluiden tehtävänä on järjestää, luoda edellytyksiä sekä tuottaa itse ajanmukaisia kirjasto-, kulttuuri-, liikunta-, nuoriso-, musiikkikoulutus- sekä kansalaisopistopalveluja. Palvelujen keskeisenä päämääränä on taata kulttuurinen ja sivistyksellinen hyvinvointi sekä hyvä fyysinen toimintakyky. Palvelujen tarkoituksena on pitää kuntalaiset yhteiskunnan toiminnassa kiinni ja ennaltaehkäistä palvelutarpeita sosiaali- ja terveystoimessa. Laadukkailla vapaa-aikapalveluilla voidaan lisätä kaupungin vetovoimaisuutta ja profiloitua dynaamiseksi elinympäristöksi kaupunkiseudun sisällä.

Toimintaympäristön muutokset

Koronan vaikutukset vapaa-aikapalveluille olivat merkittävät. Urheilutalo, kirjasto, nuorisotilat ja kulttuuritilat olivat suljettuna sekä taiteen perusopetus toteutettiin etänä. Tiukat kokoontumisrajoitukset aiheuttivat sen, että lukuisia tapahtumia ja harrasteryhmiä peruttiin.

Vapaa-aikapalveluissa toteutettiin hallinnon muutuskokeilu ja vapaa-aikajohtajan virkaan liitettiin yhden tehtäväalueen (kulttuuripalvelut) päällikön tehtävät ja samassa yhteydessä perustettiin vastaavan liikunnanohjaajan toimi. Lasten ja nuorten liikuntakoordinaattori toimi vakinaistettiin osaksi liikuntapalveluiden organisaatiota.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Liikuntapalveluissa toteutettiin Liikkuva varhaiskasvatus -hanke ja perusopetukseen luotiin uusi koulu-laisuintikalenteri. Kirjaston organisaatiomalli uudistettiin auditointiselvityksen suositusten mukaisesti tiimiorganisaatioksi. Kulttuuripalvelut vahvisti toimintaansa hyvinvointikoordinaattorin kanssa ja kulttuuripääkaupunkihankkeen koordinointi jatkui suunnitellusti. Uuden esittävän taiteen ryhmän perustaminen kotona asuville vanhuksille ei toteutunut koronarajoitusten vuoksi. Nuorisopalveluille hankittiin leasing -auto (matkailuauto). Nuorisotilatoimintaan on muodostunut selkeät kolme tiimiä ja tiimit työskentelevät omien alueidensa nuorisotiloilla tilavastaavan johdolla huomioiden alueidensa erityisyyden.

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Toimitilojen sulkemisten ja tiukkojen kokoontumisrajoitusten vuoksi tulot eivät kertyneet suunnitellulla tavalla. Vastaavasti toimintaan varatuista käyttömenoista säästettiin erityisesti kulttuuripalveluissa.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	845 300	845 300	704 826	-140 474	83,4
ulkoiset	845 300	845 300	655 446	-189 854	77,5
sisäiset	0	0	49 380	49 380	
Toimintakulut	-6 626 350	-6 601 304	-6 283 293	318 011	95,2
ulkoiset	-4 107 729	-4 082 683	-3 756 357	326 326	92,0
sisäiset	-2 518 621	-2 518 621	-2 526 936	-8 315	100,3
Toimintakate	-5 781 050	-5 756 004	-5 578 468	177 536	96,9

Tehtäväalueet

Kulttuuritoimi

Toiminnan tunnusluvut

	TP2018	TP2019	TP2020
Taiteen perusopetuksen oppilaspaikat	217	198	197
Tapahtumat ja näyttelyt, kpl	189	240	122
€/asukas (ulkoiset)	10,12	16,58	13,19
Henkilöstö / vakanssien määrä			
kokoaikaiset	3	3	3
osa-aikaiset	7	7	5

Kirjastotoimi

Toiminnan tunnusluvut

	TP2018	TP2019	TP2020
Fyysisen aineiston lainat	640 208	639 070	526 686
E-aineiston lainat	25 848		
Kävijämäärä/hlöä	295 777	308 323	205 016
€/asukas	52,26	52,53	54,37
Henkilöstö / vakanssien määrä			
kokoaikaiset	20	19	20
osa-aikaiset	2	1	1

Liikuntatoimi

Toiminnan tunnusluvut

	TP2018	TP2019	TP2020
Ohjausryhmien määrä/käyntikerrat	158/21 741	152/21 373	152/10 859
Uimahallin kävijämäärä	116 520	131 111	111 821
€/asukas	43,52	46,33	56,72
Henkilöstö / vakanssien määrä			
-kokoaikaiset	10	9	11
-osa-aikaiset	5	6	4

Nuorisotyö**Toiminnan tunnusluvut**

	TP2018	TP2019	TP2020
Nuorisotilat	6	6	6
Kokonaiskävijämäärä	12 457	13 767	14 052
€ /asukas	23,94	24,50	25,84
Henkilöstön /vakanssien määrä			
-kokoaikaiset	10	12	10
-osa-aikaiset	8	7	8
-lasten- ja nuorten ohjaajat	1	1	0

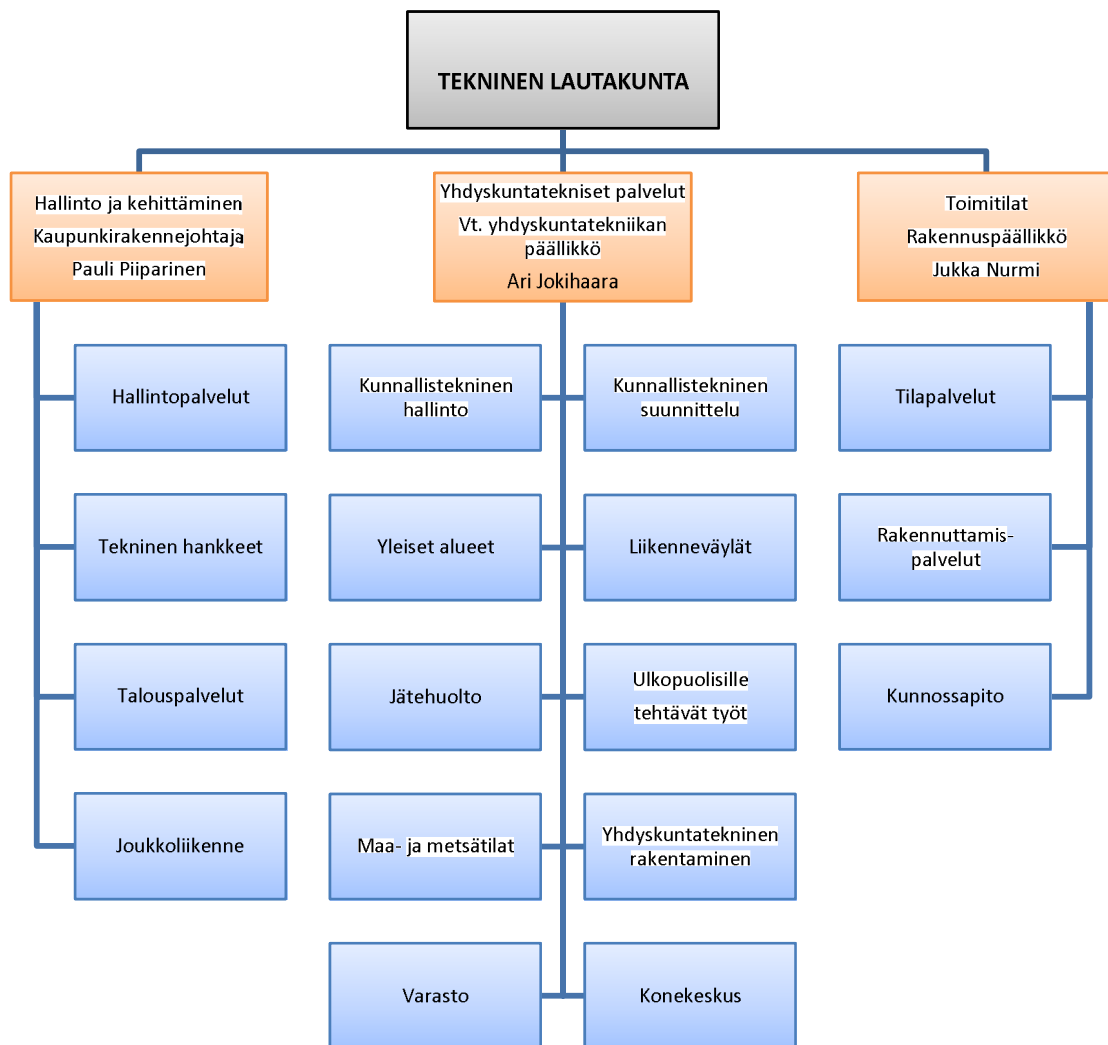
Musiikkiopetus**Toiminnan tunnusluvut**

Tunnusluvut	TP2018	TP2019	TP2020
Päättötodistukset (jatkatut /vanha ops)	16	8	9
Oppilasmäärä yhteensä	317	366	321
€ /asukas	6,99	6,42	7,34

Vapaa sivistystyö**Toiminnan tunnusluvut**

	TP2018	TP2019	TP2020
Toteutuneiden kurssien määrä	415	466	410
Oppilasmäärä yhteensä	5 602	6 098	5 195
€ / asukas	5,66	6,27	6,87

Tekninen lautakunta

Tekninen lautakunta

Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet

1. Investointisuunnitelman mukaisten hankkeiden toteuttaminen hyväksytyjen aikataulujen ja kustannusarvioiden puitteissa (kaupunkistrategian elinvoimaroolin strategiakärjet 1,3 ja 4, sivistys- ja hyvinvointiroolin strategiakärki 3)

Toteutuminen: Sitovuustaso kaupunginvaltuustoon nähden on hankeryhmäkohtainen. Kaikki vastuualueet pysyivät määrärahojen rajoissa. Merkittävimmät talonrakennuskohteet olivat Kaurasmäen päiväkodin saneeraus ja Viljakkalan Yhtenäiskoulun uuden liikuntasalin rakentaminen. Liikenneväylien osalta painopiste on ollut Siltatien alueella, Siivikkalan koulun pohjoispuolisen kaavan, Työläjärven alueen ja Heinikon teollisuusalueen toteuttaminen sekä Särkänn tien alueen toteuttaminen loppuun. Merkittävimmät yleisten alueiden kohteet olivat Räikänpuisto ja Yhtenäiskoulun kentän korjaus- ja muutostöiden loppuunsaattaminen. Vuoden 2020 aikana peruskorjattiin leikkikenttiä sekä leikki- ja liikuntapaikkojen valaistuksia.

2. Keskustan kehittämishankkeiden edistäminen (kaupunkistrategian elinvoimaroolin strategiakärjet 3 ja 4, sivistys- ja hyvinvointiroolin strategiakärki 3)
 - Räikän alue lähiympäristöineen: seuraavien kerrostalojen rakentamishankkeen jatko-neuvottelut käynnissä, Räikänpuiston uudistustyö valmistuu
 - Teivon alue lähiympäristöineen: mm. aiesopimuksen mukaiset selvitykset valmiit, Teivo-Mäkkylän osayleiskaavatyö käynnissä
 - raideliikenne: tavoitteena raitiotien seudullisen yleissuunnitelman valmistuminen, puuterminalin siirtoselvitys etenee rautatieliikenteen henkilöliikenneaseman ja tiiviimmän kaupunkirakenteen mahdollistamiseksi

Toteutuminen:

Räikän alue lähiympäristöineen:

- Räikäntien toinen kerrostalo (Moderato) valmistui syksyllä
- korttelin 85 kerrostalohankkeen neuvotteluja käytiin aktiivisesti osapuolten kesken
- telemastolle vuokrattiin uusi maa-alue toisaalta
- Musikantti tyhjeneden vuoden lopulla väistötilajärjestelyn päätyttyä
- Räikänpuiston uudistustyö valmistui aikataulun mukaisesti, hiihtoladun pohjatyöt pappilan pellolle saatiin valmiiksi samoin kuin avantouimareiden tunneli rantaan

Teivon alue lähiympäristöineen:

- Teivon alueen kehittämistä koskevia neuvotteluja käytiin aktiivisesti maanomistajan kanssa
- aiesopimuksen mukaisia selvityksiä edistettiin, maaperäselvitys valmistui
- Teivo-Mäkkylän osayleiskaavatyötä on valmisteltu selvitysten osalta
- Teivon maankäytön suunnitelmavaihtoehdot valmistuivat kaavatyön pohjaksi

Raideliikenne:

- raitiotiesuunnittelusta järjestettiin keväällä useita verkkokyselyitä ja elokuussa avoin asukasilta kaupungintalolla
- Ylöjärven kaupunginvaltuusto päätti raitiotien ratavarauksista marraskuussa
- raitiotien seudullisen yleissuunnitelman selvitykset valmistuivat, loppuraportin valmistuminen siirrettiin hankkeen ohjausryhmän päätöksellä alkuvuoteen 2021
- yhdessä Väyläviraston ja Pirkanmaan liiton kanssa tilattu Ylöjärven raakapuuterminalin siirtoselvitys valmistui

3. Tekniikka- ja ympäristöosaston toimitilajärjestelyissä onnistuminen (kaupunkistrategian elinvoimaroolin strategiakärjet 2 ja 4) väistötilajärjestelyjen päätyminen

Toteutuminen: Moderato on otettu osaston käyttöön lokakuussa 2020 suunnitellun aikataulun mukaisesti. Suunnitellut tekniikka- ja ympäristöosaston väistötilajärjestelyt on saatu päätökseen vuoden 2020 aikana.

4. Ulkoisen markkinointi- ja tiedotusviestinnän kehittäminen ja lisääminen keskeisissä rakennus-, suunnittelu- ja kehityshankkeissa (kaupunkistrategian elinvoimaroolin strategiakärjet 3 ja 4, yhteisö- ja demokratiaroolin strategiakärjet 1 ja 3)
- uusia keinoja kokeiluun mm. Viljakkalan ja Kurun asuntotonttien markkinoinnissa sekä viestitään aktiivisesti kaupunkirakenteen kehittymisestä. Edellä mainitut toimet tukevat yleistä kaupunkimarkkinointia ja -imagoa.

Toteutuminen: Kesän aikana toteutettiin asukasmarkkinointikampanja teemalla #kotiinylöjäreille. Syksyn pientalotonttihaun markkinointiin satsattiin voimakkaasti julkaisemalla tontinluovutusalueilta videoita ja valokuvia sekä tiedottamalla hakuajasta kaupungin eri viestintäkanavissa. Viljakkalan Särkän alueelle suunniteltiin ja tilattiin kaupungin uutta visuaalista ilmettä mukaileva tonttikyltti. Kyltin pohjaväri on vihreä, jotta sitä ei sekoiteta liikennemerkkeihin ja opasteisiin. Kaupungin asukasmarkkinoinnin tueksi teetettiin kattavat väestö- ja muuttotutkimukset.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	34 724 304	34 814 304	34 833 816	19 512	100,1
ulkoiset	2 840 800	2 930 800	2 891 187	-39 613	98,6
sisäiset	31 883 504	31 883 504	31 942 629	59 125	100,2
Valm. omaan käyt	150 000	150 000	142 000	-8 000	94,7
Toimintakulut	-29 872 793	-30 162 329	-29 213 757	948 571	96,9
ulkoiset	-26 001 372	-26 290 908	-25 435 863	855 045	96,7
sisäiset	-3 871 421	-3 871 421	-3 777 894	93 527	97,6
Toimintakate	5 001 511	4 801 975	5 762 058	960 083	120,0

Hallinto ja kehittäminen

Vastuuhenkilö kaupunkirakennejohtaja Pauli Piiparinen

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Vastuualue käsittää tekniikka- ja ympäristöosaston yhteiset hallinto-, talous-, ja henkilöstötoiminnot. Vastuualueelle kuuluu myös keskustan kehittämiseen ja osaston yleiseen kehittämiseen liittyvät tehtävät sekä joukkoliikenne.

Hallintopalvelut sisältävät osaston yhteisten henkilöstöasioiden koordinoinnin ja hallinnon kehittämisen sekä teknisen keskuksen asiakaspalvelutehtävät.

Taluspalvelut sisältävät osaston talousasioiden koordinoinnin, mukaan lukien talousseurannan ja –raportoinnin kehittäminen.

Toimintaympäristön muutokset

Koronapandemia vaikutti merkittävästi joukkoliikenteen kysyntään maaliskuusta 2020 alkaen. Tällöin matkustajamäärät romahtivat ja ne eivät palanneet normaaliksi myöskään vuoden lopussa. Sekä matkustajien että lipputulosten määrä oli noin 35% alaisempi verrattuna koronapandemiaa edeltävään tilanteeseen.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Keskustan kehittämishankkeen yhteenvetoraportti valmistui ja se hyväksyttiin valtuustossa 6.4.2020. Vastuualueen toiminta toteutui muutoinkin suunnitellusti.

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Keväällä 2020 alkanut koronapandemia vähensi joukkoliikenteen matkustajamääriä merkittävästi. Heikentyneeseen kysyntään reagoitiin tarjontaa supistamalla, mutta toimilla ei pystytty täysin kompensoimaan matkustajamäärän putoamista yli kolmanneksella. Lisätalousarviossa varauduttiin matkustus- ja joukkoliikennepalveluiden talousarvion osalta 260 000 euron ylitykseen, mutta valtion loppuvuodesta myöntämät laajat joukkoliikenteen koronatuot vähensivät lisärahoituksen tarvetta. Matkustus- ja liikennepalveluiden talousarvio alittui koronatuotien vaikutuksesta 128 550 eurolla.

Joukkoliikenteen seudullisen yhteistoiminnan osalta Tampereen seudun joukkoliikenne Nysse on alibudjetoitunut kuntien maksuosuudet liikenteen laatubonuksista, asiakastutkimuksista ja pysäkkihuollon kustannuksista. Edellä mainitut tekijät selittävät joukkoliikenteen seudullisen yhteistoiminnan talousarvion ylittymisen 29 418 eurolla.

Vastuualueen osalta kautta linjan toimintakulut (henkilöstökustannukset, aineet, tarvikkeet, tavarat sekä muut toimintakulut) jäivät alle hyväksytyin talousarvion. Vastuualueen toimintakate oli siten 214 954 euroa (6,6 %) budjetoitua parempi.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	45 200	35 200	37 231	2 031	105,8
ulkoiset	45 200	35 200	37 231	2 031	105,8
sisäiset	0	0	0	0	
Toimintakulut	-2 857 455	-3 279 541	-3 066 617	212 923	93,5
ulkoiset	-2 807 431	-3 229 516	-3 019 671	209 845	93,5
sisäiset	-50 024	-50 024	-46 947	3 077	93,8
Toimintakate	-2 812 255	-3 244 341	-3 029 386	214 955	93,4

Yhdyskuntatekniset palvelut

Vastuuhenkilö vt. yhdyskuntatekniikan päällikkö Ari Jokihaara

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Vastuualueeseen kuuluvat liikenneväylät, yleiset alueet, yhdyskuntarakentaminen ja kunnallistekninen suunnittelu.

Liikenneväylät vastaavat liikenneväylien kunnossapidosta, päällystyksistä, pienistä rakentamistöistä ja hulevesitöistä. Liikenneväylien yhteydessä toimivat lisäksi kaupungin varikkopalvelut ja konekeskus. Konekeskus vastaa kone- ja ajoneuvokaluston hankinnasta, ylläpidosta ja sisäisestä vuokrauksesta.

Yleiset alueet hoitavat yleisten alueiden kuten puistojen, leikki- ja liikuntapaikkojen hoitoa, kunnossapitoa ja rakentamista sekä hoitavat kaupungille kuuluvia maa- ja metsätiloja.

Yhdyskuntarakentaminen vastaa suurempien investointikohteiden rakentamisesta investointiohjelman mukaisesti.

Kunnallistekninen suunnittelu tuottaa kaupungin sisäisiä yhdyskuntateknisiä kysymyksiä palvelevia suunnittelupalveluita. Kunnallistekninen suunnittelu laatii katujen ja monien muiden yleisten alueiden suunnitelmia sekä toimii yhteistyössä kaavoituksen kanssa.

Vastuualueelle kuuluvat myös vanhojen suljettujen kaatopaikkojen seuranta ja jälkihoito, pilaantuneiden maiden selvittämiseen ja kunnostamiseen liittyvät toimet, yksityistieasiat, yleisten alueiden ja kaupungin kiinteistöjen tilapäiseen käyttämiseen liittyvät luvat, sijoitus- ja katulupa-asiat, pysäköinti- ja valvonta sekä osin myös jätehuoltoon liittyviä asioita.

Toimintaympäristön muutokset

Uusi tieliikennelaki astui voimaan kesäkuussa 2020. Lain myötä muutoksia tuli runsaasti mm. liikenne-merkkeihin. Uusien alueiden kaavoittaminen ja tonttien kysyntää vastaava katujen uudisrakentaminen ohjaavat merkittävimmin vastuualueen toimintaa. Kunnallistekninen suunnittelu on siirretty yhdyskuntateknisiin palveluihin vuoden 2020 alussa.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Liikenneväylät:

Liikenneväyläinvestoinnit on toteutettu MAPSTO -asiakirjan mukaisesti ja MAPSTO -asiakirjan laajuudessa. Uudisrakentamiskohteiden painopiste on ollut Siltatien alueella, Siivikkalan koulun pohjoispuolisen kaavan toteuttaminen, Työläjärven alueen toteuttaminen, Heinikon teollisuusalueen toteuttaminen sekä Särkängtien alueen toteuttaminen loppuun.

Peruskorjauskohteita on toteutettu peruskorjaamalla Haaviston vanhoja katuja sekä Siivikkalassa Siivikkalan pohjoispuolisen kaavan toteuttamiseen liittyen.

Yleiset alueet:

Yleisillä alueilla toteutus on ollut MAPSTO -asiakirjojen mukaista. Räkänpuiston toteuttaminen ja Yhtenäiskoulun kentän korjaus- ja muutostöiden loppuunsaattaminen ovat olleet suurimmat yksittäiset kohteet. Skeittiparkin toteuttaminen siirrettiin vuodelle 2021 rakenteiden painumien hallinnan vuoksi. Vuoden 2020 aikana peruskorjattiin useita leikkikenttiä sekä leikki- ja liikuntapaikkojen valaistuksia.

Maa- ja metsätilat:

Puuston poisto oli vuonna 2020 lähinnä asemakaavojen toteuttamiseen liittyvää. Suurimpana metsänmyyntikohteena toteutettiin nk. Plihtarin alueen harvennukset.

Ahveniston alueen käyttö- ja hoitosuunnitelma tehtiin oppilastyönä. Metsäsuunnitelmien HINKU-tarkastelua on tehty vuonna 2020.

Siivikkalan kaava-alueen metsäalueiden kokonaissuunnitelmaa on kehitetty yhdessä kaavoituksen kanssa. Kuntalaisten osallistamista on vaikeuttanut ja hidastanut korona-epidemian ennustettavuus ja voimassa olleet rajoitukset. Osallistamisen tapoja on kartoitettu yhdessä kaavoituksen kanssa ja osallistamisen on tarkoitus tapahtua vuoden 2021 puolella.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2018	TP2019	TP2020
	tiet/klv:t	tiet/klv:t	tiet/klv:
Suoritetavoitteet			
- uusien liikenneväylien hoidon lisäys /km	2,0/2,0	2,75/1,65	3,8/4
- teiden peruskorjaus / km	0,8	1,5	0,7
- hoidettavien puisto- ja viheralueiden lisäys/ha	7,96	-	9
- leikkikenttien peruskorjaus / kpl	2	2	3
- uusien leikkikenttien rakentaminen /kpl	1	-	-
- uusien urheilu- ja vapaa-alueiden rakentaminen /km	1	-	-
- uusien katuviheralueiden hoito /ha	3,8	2,6	7,3
Tehokkuustavoitteet/taloudellisuustavoitteet			
- kaavateiden hoito €/km (tiet)	7 175	6 548*	7 633
- yksityisteiden avustus 1 000 €	224	247	247
- metsänmyyntitulot 1 000 €	274	242	288
Toiminnan laajuus			
Liikenneväylät			
- kaavateitä /km	228,6	231,35	234,95
- kevyen liikenteen väyliä /km	93,6	95,25	99,25
- sillat, alikulut ja merkittävimmät vesistörummut (*siltöjen yleistarkastusraportit syksy 2018)	14*	15	16
Yleiset alueet			
- Talousmetsiä	1 380	1 380	1353
- Leikattavia puistoja / ha	25	25	25
- Katuviheralueita / ha	24	26,6	30
- kaava-alueen puistometsiä/ha	492,8	498,2	498,2
- torit, Kuru ja Soppeenmäki	2	2	2
- leikkikenttä / kpl	42	42	42
- luistinratoja	22	22	22
- urheilukeskuksia, Räikkä ja Ansomäki	2	2	2
- pallokenttiä	21	21	21
- monitoimikenttiä	5	6	6
- EU-uimarannat	5	5	5
- Muut uimarannat	5	5	5
- maton pesupaikkoja	10	10	10
- venerantoja	8	8	8

- hiihtolatuja / retkeilyreitit / km, josta	130	131	131
valaistuja / km	34	34	34
- moottorikelkkareitit / km	60	60	60
Konekeskus (sisältää muille osastoille vuokratun kaluston)			
- Kokonaiskalustomäärä	60	61	68
o henkilöautoja	11	12	15
o päältä ajettavia leikkureita	3	3	3
o raskaat kuorma-autot	2	2	2
o kevyt kuorma-auto	1	1	1
o latukone	1	1	1
o moottorikelkat	0	0	0
o pakettiautot ja avolavat*	24	24	28
o pienkuormaajat	5	5	5
o pyöräkuormaajat	2	2	2
o tiehöylä	1	1	1
o traktorit	5	5	4
o mönkijä	3	3	3
o traktorikaivuri	1	1	1
o rataimuri/kentänhoitokone	1	1	1
o trukki	1	1	1
Henkilöstö tehtäväalueittain/htv			
Hallinto	1	1	1
Kunnallistekninen suunnittelu			4
Yleiset alueet			
- kokoaikainen	19	19	19
- osa-aikainen	6	6	6
Liikenneväylät			
- kokoaikainen	3,4	3,4	3,4
Konekeskus	10,3	10,3	10,3
Varikko	1,3	1,3	1,3
Yhdyskuntarakentajat	14	14	15
Kaikki yhteensä			
Kokoaikainen	49	49	54
Osa-aikainen	6	6	6
Koko henkilöstö	55	55	60

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Palvelujen ostot on ylitetty kunnallisteknisen suunnittelun tehtäväalueella. Syy ylitykseen on edellisen vuoden laskujen maksun siirtyminen vuodelle 2020. Tällaisia kulueriä olivat mm. Siltatien ja Siivikkalan kartoitukset ja pohjatutkimukset, Asuntilan ja Kuruntien kiertoliittymän suunnittelu sekä Asuntilan katujen suunnitteluun liittyvät laskut.

Siltatien investointikohteen kustannukset jäivät pienemmäksi kuin talousarviossa on esitetty. Syynä on haasteellinen maasto, minkä vuoksi uudiskohteen rakentamisen aloittaminen on siirtynyt myöhemmäksi.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	3 073 140	3 173 140	3 182 423	9 283	100,3
ulkoiset	1 827 300	1 927 300	2 065 305	138 005	107,2
sisäiset	1 245 840	1 245 840	1 117 118	-128 722	89,7
Toimintakulut	-5 726 207	-5 729 262	-5 360 052	369 210	93,6
ulkoiset	-4 680 793	-4 683 848	-4 369 253	314 595	93,3
sisäiset	-1 045 414	-1 045 414	-990 799	54 615	94,8
Toimintakate	-2 653 067	-2 556 122	-2 177 629	378 493	85,2

Toimitilat

Vastuuhenkilö rakennuspäällikkö Jukka Nurmi

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Kaupungin omistuksessa ja käytössä olevien rakennusten ja tilojen hallinta, rakennuttaminen, kunnossapito- ja ylläpitotoiminta sisältäen kiinteistönhoidon, ruokapalvelut sekä siivouksen. Vastuualue vastaa myös tilaomaisuuden omistamiseen liittyvien asioiden hoidosta

Toimintaympäristön muutokset

Teknisen osaston muuttojärjestelyt on saatu päätökseen ja Moderaton vuokratilat otettu käyttöön. Kurun vanha päiväkotitoimitus on myyty. Viljakkalan koulun uusi liikuntahalli ja Kaurasmäen päiväkodin saneeraus ovat valmistuneet. Tukipalveluissa ja ylläpidossa on kiinteistömässän ja toimintojen muutos huomioitu. Korona-pandemia on aiheuttanut toiminnan uudelleen järjestelyä. Etäkokoukset ovat lisääntyneet sekä kohteilla liikkuminen on pyritty pitämään minimissään.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Investointien matalasta tasosta ja syntyneestä korjaustarpeesta johtuen kiinteistöjen kunnossapidon määrärahat ylittivät. Vastaavasti kiinteistöjen ylläpidossa, kiinteistönhoidossa, ruokapalveluissa ja siivouksessa määrärahojen käyttö oli hivenen alle budjetoidun. Kokonaisuutena toimitilat vastuualue pysyi budjetissa.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2018	TP2019	TP2020
Toiminnan laajuus			
Toimitilat ja rakennukset			
Kaupungin omistamat tilat	114 808	110 563	111 313
Kaupungille vuokratut tilat	10 405	11 302	11 580
Yhteensä	125 213	121 865	122 893
Toimintojen käytössä			
- Koulukiinteistöt m2	56 811	56 811	56 435
- Päivähoitokiinteistöt m2	18 440	18 855	18 207
- Sote kiinteistöt m2	22 877	19 769	20 394
- Sivistystoimen muut m2	15 050	15 552	16 272
- Muut tilat omassa käytössä m2	6 412	5 233	5 610
Rakennusten lukumäärä (ei sisällä osakkeita)	96	91	90
Lämmön kulutus MWh	19 800	19 900	18 700
Sähkön kulutus MWh	13 000	13 100	13 200
Veden kulutus m3	69 400	68 600	62 000
Rakennusten ylläpitokulut €/kk/hm2	4,67	4,91	4,95
Kiinteistöhoito €/kk/hm2	0,75	0,74	0,74
Siivottava huoneistoala	106 600	107 600	107 757
Siivoustunnit/pv	589	592,5	600,4
Siivoustunnit/vuosi	152 765	153 457	155 517

Siivous €/kk/hm ²	2,52	2,55	2,5
Ruokapalveluiden suoritteet/vuosi (suoritelaskenta; lounas on 1 suorite, aamupala 0,5, välipala 0,5 sekä dieetti korottaa aina 0,5)	1 751 419	1 753 180	1 713 680 sis. ruoka- kassit
Käyttökulut €/suorite, josta	3,13	3,11	3,15
- Henkilöstökulut €/suorite	1,47	1,43	1,45
- Elintarvikkeet €/suorite	0,84	0,86	0,84
Henkilöstö yksiköittäin/htv			
- ruokapalvelut	76,5	76,5	77
- siivouspalvelut	94,0	92,0	91
- kiinteistönhoito	22,3	18,5	18,5
- isännöinti	4,7	4,7	4,7
- rakennuttaminen ja kunnossapito	11,0	11,0	11,4
Kaikki yhteensä			
Kokoaikaiset	208,5	202,7	202,6
Osa-aikaiset	13,5	13,5	13,5
Koko henkilöstö	222	216,2	216,1

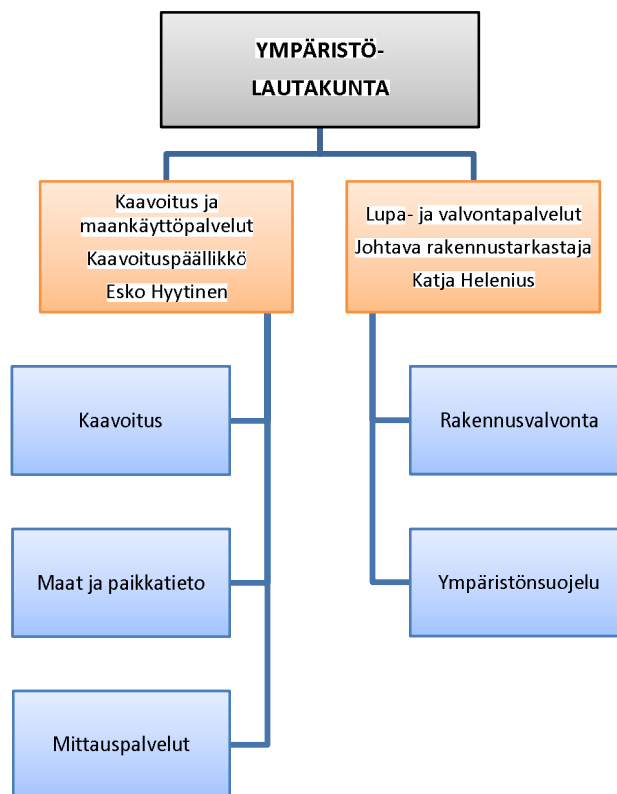
Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Rakennusten kunnossapidon ja rakennusten purkumäärärahat ylittyivät, mutta vastuualue pysyi budjetissa. Henkilöstökulut toteutuivat suunniteltua alhaisempia, mutta vastaavasti vuokratyövoiman kustannukset olivat korkeammat siivous- ja ruokapalvelut kustannuspaikoilla. LVI-insinöörin työtehtäviä muutettiin osastolla sisäisesti. Rakennusten kunnossapidossa on satsattu sisäilmatutkimuksiin sekä -korjauksiin ja muihin pakollisiin remontteihin. Korona-pandemia vaikutti osin lisäten paikoin vähentäen tuloja/ kustannuksia.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	31 605 964	31 605 964	31 614 162	8 198	100,0
ulkoiset	968 300	968 300	788 651	-179 649	81,4
sisäiset	30 637 664	30 637 664	30 825 511	187 847	100,6
Valm. omaan käyt.	150 000	150 000	142 000	-8 000	94,7
Toimintakulut	-21 289 131	-21 153 526	-20 787 089	366 437	98,3
ulkoiset	-18 513 148	-18 377 543	-18 046 940	330 603	98,2
sisäiset	-2 775 983	-2 775 983	-2 740 149	35 834	98,7
Toimintakate	10 466 833	10 602 438	10 969 073	366 635	103,5

Ympäristölautakunta

Ympäristölautakunta

Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet

1. Asema- ja yleiskaavojen valmistelu sekä monipuolisen tonttitarjonnan toteuttaminen MAPSTO:n mukaisesti (kaupunkistrategian elinvoimaroolin strategiakärjet 3 ja 4, sivistys- ja hyvinvointiroolin strategiakärki 3)

Toteutuminen:

Asema- ja yleiskaavoja on valmisteltu MAPSTO –asiakirjan mukaisesti. Valmistuneita asema-kaavoja on ollut mm. Siltatien 3. vaiheen asemakaava, Soppeenmäen asemakaavan muutos, Kolmenkulman itäisen alueen asemakaava sekä Asuntilan-Kuruntien asemakaava ja –muutos. Teivo-Mäkkylän alueen osayleiskaavan valmistelua on jatkettu. Tonttitarjonta on edennyt hyväksytyyn suunnitelman mukaisesti. Tontteja on ollut jaossa Metsäkylän, Siltatien ja Siivikkalan alueilta. Omakotitonttien painotusta on tehty Metsäkylän osalta.

2. Keskustan kehittämishankkeiden edistäminen (kaupunkistrategian elinvoimaroolin strategiakärjet 3 ja 4, sivistys- ja hyvinvointiroolin strategiakärki 3)
 - Räikän alue lähiympäristöineen: seuraavien kerrostalojen rakentamishankkeen jatko-neuvottelut käynnissä, Räikänpuiston uudistustyö valmistuu
 - Teivon alue lähiympäristöineen: mm. aiesopimuksen mukaiset selvitykset valmiit, Teivo-Mäkkylän osayleiskaavatyö käynnissä
 - raideliikenne: tavoitteena raitiotien seudullisen yleissuunnitelman valmistuminen, puu-termiinalin siirtoselvitys etenee rautatieliikenteen henkilöliikenneaseman ja tiiviimmän kaupunkirakenteen mahdollistamiseksi

Toteutuminen:

Räikän alue lähiympäristöineen:

- Räkäntien toinen kerrostalo (Moderato) valmistui syksyllä
- korttelin 85 kerrostalohankkeen neuvotteluja käytiin aktiivisesti osapuolten kesken
- telemastolle vuokrattiin uusi maa-alue toisaalta
- Musikantti tyhjeneden vuoden lopulla väistötilajärjestelyn päätyttyä
- Räkänpuiston uudistustyö valmistui aikataulun mukaisesti, hiihtoladun pohjatyöt pappilan pellolle saatiin valmiiksi samoin kuin avantouimareiden tunneli rantaan

Teivon alue lähiympäristöineen:

- Teivon alueen kehittämistä koskevia neuvotteluja käytiin aktiivisesti maanomistajan kanssa
- aiesopimuksen mukaisia selvityksiä edistettiin, maaperäselvitys valmistui
- Teivo-Mäkkylän osayleiskaavatyötä on valmisteltu selvitysten osalta
- Teivon maankäytön suunnitelmavaihtoehdot valmistuivat kaavatyön pohjaksi

Raideliikenne:

- raitiotiesuunnittelusta järjestettiin keväällä useita verkkokyselyitä ja elokuussa avoin asukasilta kaupungintalolla
- Ylöjärven kaupunginvaltuusto päätti raitiotien ratavarauksista marraskuussa
- raitiotien seudullisen yleissuunnitelman selvitykset valmistuivat, loppuraportin valmistuminen siirrettiin hankkeen ohjausryhmän päätöksellä alkuvuoteen 2021
- yhdessä Väyläviraston ja Pirkanmaan liiton kanssa tilattu Ylöjärven raakapuuterminaalien siirtoselvitys valmistui

3. Täydennysrakentamisen ja kantakaupungin kehärakenteen suunnittelu ja toteuttaminen (kaupunkistrategian elinvoimaroolin strategiakärjet 1, 3 ja 4, sivistys- ja hyvinvointiroolin strategiakärki 3)
- maanhankintaa ja kaavoitusta kohdistetaan erityisesti täydennysrakentamisen sekä kantakaupungin kehärakenteen toteuttamisen kannalta olennaisille alueille.

Toteutuminen:

Maanhankintaa on saatu edistettyä Vaasantien molemmilta puolilta. Muiden alueiden osalta on neuvotteluja jatkettu. Kolmenkulman itäisen alueen asemakaava valmistui. Kolmenkulman läntisen alueen osayleiskaavatyö on käynnistetty.

4. Ulkoisen markkinointi- ja tiedotusviestinnän kehittäminen ja lisääminen keskeisissä rakennus-, suunnittelu- ja kehityshankkeissa (kaupunkistrategian elinvoimaroolin strategiakärjet 3 ja 4, yhteisö- ja demokratiaroolin strategiakärjet 1 ja 3)
- uusia keinoja kokeiluun mm. Viljakkalan ja Kurun asuntotonttien markkinoinnissa, viestitään aktiivisesti kaupunkirakenteen kehittymisestä. Edellä mainitut toimet tukevat yleistä kaupunkimarkkinointia ja -imagoa.

Toteutuminen:

Kesän aikana toteutettiin asukasmarkkinointikampanja teemalla #kotiinylöjärvelle. Syksyn pientalotonttihaun markkinointiin satsattiin voimakkaasti julkaisemalla tontinluovutusalueilta videoita ja valokuvia sekä tiedottamalla hakuajasta kaupungin eri viestintäkanavissa. Viljakkalan Särkän alueelle suunniteltiin ja tilattiin kaupungin uutta visuaalista ilmettä mukaileva tonttikyltti. Kyltin pohjaväri on vihreä, jotta sitä ei sekoiteta liikennemerkkeihin ja opasteisiin. Kaupungin asukasmarkkinoinnin tueksi teetettiin kattavat väestö- ja muuttotutkimukset.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	752 800	752 800	736 989	-15 811	97,9
ulkoiset	752 800	752 800	720 873	-31 927	95,8
sisäiset	0	0	16 116	16 116	
Valm. omaan käyt	14 200	14 200	0	-14 200	0,0
Toimintakulut	-2 531 265	-2 531 914	-2 161 891	370 023	85,4
ulkoiset	-2 383 400	-2 384 049	-2 003 985	380 064	84,1
sisäiset	-147 865	-147 865	-157 906	-10 041	106,8
Toimintakate	-1 764 265	-1 764 914	-1 424 902	340 012	80,7

Kaavoitus ja maankäyttöpalvelut

Vastuuhenkilö kaavoituspäällikkö Esko Hyytinen

Vastuualueen toiminnan kuvaus

1.1.2020 tehdyn vastuualuemuutoksen jälkeen on uusi vastuualue vastannut tavoitteiden mukaisesti maankäytön suunnittelusta, maankäytöstä ja maaomaisuuden hallinnasta, paikkatiedon tuottamisesta ja hallinnasta sekä mittauspalveluista.

Toimintaympäristön muutokset

Merkittäviä ylikunnallisia hankkeita on valmistunut mm. raitiotien linjausvaihtoehdon valinta, pääradan yhteydessä olevan puuterminaalien siirtoselvitys. Teivon alueen aiesopimukseen liittyvien selvitysten osalta on edetty mm. alueen maankäytön vaihtoehdot ovat valmistuneet.

Sisäisen toimintaympäristön keskeiset muutokset ovat liittyneet mm. sähköisen lupaprosessien kehittämiseen ja tehostamiseen. Uuden vastuualueen kokouskäytäntöjä on kehitetty, jolla on edesautettu ja parannettu yleistä tiedonvälitystä sekä työhyvinvointia. Pandemian seurauksena on etätyömahdollisuuksia sekä kokouskäytäntöjä kehitetty osana koko kaupunkiorganisaatiota.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Kaavoituksen henkilöresursseja on kohdennettu MAPSTO:n aikataulutuksen ja priorisoinnin mukaisen asemakaava- ja kehityshankkeiden valmisteluun. Kuluvana vuonna lainvoimaiseksi saatiin mm. Siltatien 3. vaiheen asemakaava, Soppeenmäen asemakaavan muutos, Kolmenkulman itäisen alueen asemakaava sekä Asuntilan-Kuruntien asemakaava ja -muutos. Keskustan alueen kehityshankkeiden valmistelua on jatkettu yhteistyössä kehityspäällikön kanssa. Teivo-Mäkkylän alueen osayleiskaavan valmistelua on jatkettu. Hatolan alueen asemakaavoitus jatkuu vuonna 2021, mikä näkyy arvioitua pienempinä tonttimäärinä vuoden 2020 luvuissa.

Toiminnan tehokkuuden parantamista ja kehittämistä on viety eteenpäin. Poikkeamisluvissa, suunnittelutarveratkaisuissa sekä maisematyöluvuissa on siirrytty sähköiseen lupajärjestelmään. Ranta-asema-kaavat ja osayleiskaavat on viety kotisivuille sähköiseen järjestelmään.

Seudullista ja muuta ylikunnallista yhteistyötä on jatkettu aktiivisesti.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2018	TP2019	TP2020
Suoritettavat			
Valmistuneista asemakaavoista syntynyt kaavarannon lisäys			
- kerrostalotonttien kerrosala (k-m ²)	0	6 000	7 883
- rivitalotonttien kerrosala (k-m ²)	6 753	19 800	2 400
- omakotitonttien lukumäärä, kaikki	57	61	17
- yritystonttien lukumäärä, kaikki	0	0	18
Uudet asemakaavoitetut alueet ha /vuosi	41,8	41,8	45,84
Poikkeusluvut	39	39	43
Suunnittelutarveratkaisut	7	7	14
Maisematyöluvia	20	20	22

	TP2018	TP2019	TP2020
Henkilöstö			
- kaavoitus	9	9	9
- maat ja paikkatieto	7,8	7,8	3
- mittauspalvelut			4,8
Kokoaikaiset	16,8	16,8	16,8
Osa-aikaiset	0	0	0
Koko henkilöstö yhteensä htv	16,8	16,8	16,8

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Tuottojen osalta jäätin hiukan budjetoidusta määrästä. Kulujen (henkilöstökulut sekä palveluiden ostot) osalta jäätin budjetoitua pienempään summaan. Asiantuntijapalveluiden osalta osa kohteista siirtyi vuodelle 2021.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	151 400	151 400	133 264	-18 136	88,0
ulkoiset	151 400	151 400	121 203	-30 197	80,1
sisäiset	0	0	12 062	12 062	
Toimintakulut	-1 385 145	-1 385 322	-1 245 099	140 223	89,9
ulkoiset	-1 288 304	-1 288 481	-1 136 930	151 551	88,2
sisäiset	-96 841	-96 841	-108 169	-11 328	111,7
Toimintakate	-1 233 745	-1 233 922	-1 111 835	122 087	90,1

Lupa- ja valvontapalvelut

Vastuhenkilö johtava rakennustarkastaja Katja Helenius

Vastualueen toiminnan kuvaus

Rakennusvalvonnan viranomistehtävät ja rakennetun ympäristön valvonta.

Rakentamisen luvat ja rakentamisen aikainen valvonta sekä neuvonta.

Ympäristönsuojelun ja siihen liittyvien lakien ympäristönsuojeluviranomaistehtävät, luvat ja ilmoitukset.

Toimintaympäristön muutokset

Vuoden 2020 aikana valmistauduttiin ja koulutauduttiin Maankäyttö- ja rakennuslain tuleviin uudistuksiin, kuten rakennusvalvontojen jakautuminen kahteen eri kategoriaan ja rakennusluvan muuttuminen sijoitus ja rakentamisluvaksi sekä hiilijalanjäljen laskenta rakennusluvan yhteydessä.

Rakennusvalvonnassa tapahtui henkilöstömuutoksia ja kehitettiin lupaprosessia sekä sähköisiä palveluita. Luotiin asiakaspalveluperiaatteet ja aloitettiin rakennusjärjestyksen päivitys.

Tulevaisuudessa myös ympäristönsuojelussa lakimuutokset vaikuttavat viranomistoimintaan. Ympäristönsuojelun koko henkilöstö vaihtui vuonna 2020, lisäksi ympäristönsuojeluun saatiin yksi lisäresurssi.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Vuonna 2020 oli tavoitteena päivittää muuttuneet asiakaspalveluperiaatteet. Toiminta on siirtynyt sähköiseksi ja asiakassegmentoinnin kautta tehtiin asiakaspalveluperiaate, joka hyväksyttiin ympäristölautakunnassa joulukuussa.

Ympäristönsuojelussa tarkastusten määrä jäi alle tavoitteen henkilöstön vaihtumisen vuoksi.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2018	TP2019	TP2020
Ympäristötarkastukset	154	152	4
Rakennusluvut	166	255	235
- rakennusten kerrosala (m2)	52 229	43 067	34 082
- josta asuinhuoneistojen ala (m2)	20 708	20 738	22 013
Toimenpideluvat	185	154	290
Ilmoitukset	42	34	64
Muut päätökset	77	93	33
Katselmukset	1 648	1 940	1 400
Työnjohtajapäätökset	311	380	350
- joista vastaavia työnjohtajapäätöksiä	175	250	253
Henkilöstö			
- rakennusvalvonta	7,5	8,4	7
- ympäristönsuojelu	2	2	3
Henkilöstö yhteensä htv	9,5	10,4	10

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Sekä rakennusvalvonnassa että ympäristönsuojelussa oli henkilöstövajaus vuoden 2020 aikana. Ympäristönsuojelun henkilökunta vaihtui täysin ja ympäristöpäällikön vakanssi oli täyttämättä osan aikaa v. 2020. Rakennusvalvonnan puolella LVI-insinöörin työtehtäviä muutettiin osastolla sisäisesti ja lupasihteerivajaus oli osan aikaa vuodesta.

Rakennusvalvonta on ollut mukana valtakunnallisesti kehittämässä rakennusvalvonnan sähköisiä lupapalveluita ja lupaprosessia, tästä johtuen olemme säästäneet ohjelmistomaksuissa.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	601 400	601 400	603 725	2 324	100,4
ulkoiset	601 400	601 400	599 670	-1 730	99,7
sisäiset	0	0	4 054	4 054	
Valm. omaan käyt.	14 200	14 200	0	-14 200	
Toimintakulut	-1 146 120	-1 146 592	-916 792	229 800	80,0
ulkoiset	-1 095 096	-1 095 568	-867 055	228 513	79,1
sisäiset	-51 024	-51 024	-49 737	1 287	97,5
Toimintakate	-530 520	-530 992	-313 067	217 924	59,0

8.2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Alkuper. TA	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Poikke- ma %
Toimintatulot						
Myyntitulot	18 729	-206	18 523	19 992	1 469	7,9
Maksutulot	10 205	-140	10 065	9 231	-834	-8,3
Tuet ja avustukset	1 068	0	1 068	1 594	526	49,3
Muut toimintatulot	24 552	100	24 652	24 904	252	1,0
Valmistus omaan käyttöön	6 478	0	6 478	5 122	-1 356	-20,9
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-88 199	-1 044	-89 243	-86 468	2 775	3,1
Palvelujen ostot	-96 261	-1 793	-98 054	-97 160	894	0,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 683	-189	-10 872	-12 474	-1 601	-14,7
Avustukset	-9 206	-3 091	-12 297	-11 913	384	3,1
Muut toimintamenot	-25 836	119	-25 717	-25 285	432	1,7
Toimintakate	-169 154	-6 244	-175 398	-172 458	2 941	1,7
Verotulot	136 950	-4 000	132 950	134 492	1 542	1,2
Valtionosuudet	44 200	9 800	54 000	54 347	347	0,6
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot muilta	478		478	476	-2	-0,4
Muut rahoitustulot muilta	1 276	400	1 676	2 295	619	37,0
Korkomenot	-1 040	0	-1 040	-1 149	-109	-10,5
Muut rahoitusmenot	-351		-351	-459	-108	-30,6
Vuosikate	12 359	-44	12 315	17 545	5 230	42,5
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-10 632		-10 632	-11 036	-403	-3,8
Arvonalentumiset				-7	-7	
Tilikauden tulos	1 726	-44	1 682	6 503	4 820	286,5
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	497	0	497	-106	-602	-121,3
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		1 000	1 000	-3 700	-4 700	-470,0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 223	956	3 179	2 697	-482	-15,2

Verotulojen erittely (1 000 €)

	Alkuper. TA	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
Verotulot					
Kunnan tulovero	122 800	-4 400	118 400	120 752	2 352
Kiinteistövero	7 550	0	7 550	6 721	-829
Osuus yhteisöveron tuotosta	6 600	400	7 000	7 019	19
Verotulot yhteensä	136 950	-4 000	132 950	134 492	1 542

Tuloveron määräytymisen perusteet 2016-2020

	Tulovero- prosentti	Verotettava tulo milj. €	Muutos -%
Verovuosi 2016	20,50	725,1	3,3
Verovuosi 2017	20,50	739,4	2,0
Verovuosi 2018	20,50	766,3	3,6
Verovuosi 2019	20,50	790,4	3,1
Verovuosi 2020	20,50		

Kiinteistövero vuonna 2020

- yleinen kiinteistövero	0,93 %
- vakituiset asunnot	0,43 %
- muut asuinrakennukset	1,00 %
- rakentamattomat tontit	3,00 %

Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaus (1 000 €)

	Alkuper. TA	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
Valtionosuudet					
Kunnan peruspalveluiden valtionosuus	44 200	9 800	54 000	45 891	-8 109
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionos.				-3 614	-3 614
Verotulomenetysten korvaus				12 069	12 069
Yhteensä	44 200	9 800	54 000	54 347	347

8.3. Investointien toteutuminen

Talonrakennusinvestoinnit 2020

	Kokonais- kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2020	Talousarvio + muutokset 2020	Toteutuma 2020	Poikkeama 2020	Kustannus- arviosta käytetty	Selvitykset
8210 Terveyskeskus kameravalvontajärjestelmä	30 000		30 000	30 000	29 900	100	29 900	Ylöjärven terveyskeskukselle on hankittu uusi kameravalvontajärjestelmä.
8214 Kurun terveyskeskus, neuvolan muutos	45 000		45 000	45 000	44 300	700	44 300	Kurun terveyskeskuksen neuvolan muutostyöt on toteutettu suunnitelman mukaisesti. Osa remontista on toteutettu testamenttivaroin.
8343 Tiuravuori	40 000		40 000	40 000	28 645	11 355	28 645	Tiuravuoren vanhaikodin sisäremontti on toteutettu sovituslaajuudessa.
8365 Asuntilan koulu	75 000		75 000	75 000	75 748	-748	75 748	Asuntilan koulun lämmitystapamuutos on tehty teknisessä lautakunnassa päätetyn mukaisesti.
8366 Mikkolan päiväkotii, pihan kuitvaus	45 000		45 000	45 000	42 261	2 739	42 261	Mikkolan päiväkodin pihan kuivatustyöt on tehty muutetun suunnitelman mukaisesti (museovirasto).
8425 Kangasniemi päiväkoti, uuni	20 000		20 000	20 000	14 826	5 174	14 826	Kangasniemen päiväkodille hankittu uusi uuni teknisen lautakunnan päätöksen mukaisesti.
8461 Moision koulu tilamuutos	675 000	324 315	300 000	350 000	348 196	1 804	672 511	Moision koulun sisäimajakorjaukset on saatu päätökseen vuoden 2020 aikana.
8462 Yhtenäiskoulu	95 000		95 000	95 000	90 927	4 073	90 927	Ylöjärven Yhtenäiskoulun sisäilmaremontti on käynnistetty vuonna 2020 ja jatkuu vuonna 2021.
8465 Siivikkalan koulu	20 000		20 000	20 000	16 900	3 100	16 900	Siivikkalan koulun keittiön uusi jäähdytyskaappi on hankittu ja asennettu teknisen lautakunnan päätöksen mukaisesti. Vahannan koulun tiskiliinjanstion aiheuttamat rakennustyöt on kirjattu käyttötalouteen. Tiskiliinjanstion laitehankinnan kustannukset kohdistuvat vuodelle 2021 aikataulusyistä johtuen.
8467 Vahannan koulu	50 000		50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	Teknisessä lautakunnassa päätetyt pihan asfaltointi- ja turvallisuuuden parantamisen työt on saatu tehtyä vuonna 2020.
8471 Viijakkalan yhtenäiskoulu	70 000		70 000	70 000	69 591	409	69 591	Metsäkylän koulun leikkivälineiden uusiminen ja opasteiden laajennus 1
8473 Metsäkylän koulu laajennus 1	65 000		65 000	65 000	64 231	769	64 231	Siltätien koulun väliheiden 1 ja 2 hankesuunnittelu on saatu päätökseen ja kvr- urakan kilpailutus käynnistetty vuoden 2020 aikana.
8476 Siltätien koulu	17 300 000	29 520	70 000	70 000	68 792	-68 792	98 312	Määrärahat on käytetty eri kohteisiin teknisen lautakunnan päätöksellä.
8631 Talonrakennus kohdentamattomat mr.			605 000					
8635 Kaurasmaen päiväkoti	1 100 000	399 960	700 000	700 000	687 698	12 302	1 087 658	Kaurasmaen päiväkodin remonti on valmistunut 5/2020 suunnitellun aikataulun ja budjetin mukaisesti.
8637 Viijakkalan Yhtenäiskoulun liikuntasali	1 967 000	1 487 728	550 000	550 000	462 893	87 107	1 950 621	Viijakkalan Yhtenäiskoulun uusi liikuntasali on otettu käyttöön 2/2020 sovittuun aikatauluun ja budjetin mukaisesti.
	21 597 000	2 241 523	2 225 000	2 155 000	2 044 908	110 092	4 286 431	

	Ta	Ta+muutos	Toteutunut 2020	Ta-Tot. 2020	TA-%
Liikenneväylät					
9020 Heinikon teollisuusalue					
Kulut	-678 000	-678 000	-510 192	-167 808	75,2
Netto	-678 000	-678 000	-510 192	-167 808	75,2
9043 Siivikkalan keskusta					
Kulut	-780 000	-780 000	-549 356	-230 644	70,4
Netto	-780 000	-780 000	-549 356	-230 644	70,4
9047 Vakkatie ja Kylvötie					
Kulut	0	-75 000	-55 866	-19 134	74,5
Netto	0	-75 000	-55 866	-19 134	74,5
9048 Kotipellontie alku ja liit.tie					
Kulut	0	-75 000	-63 284	-11 716	84,4
Netto	0	-75 000	-63 284	-11 716	84,4
9049 Siivikkalan alueen teiden pk					
Kulut	-340 000	-340 000	-245 375	-94 625	72,2
Netto	-340 000	-340 000	-245 375	-94 625	72,2
9050 Kauppakuja					
Kulut	-35 000	-35 000	-24 152	-10 848	69,0
Netto	-35 000	-35 000	-24 152	-10 848	69,0
9051 Pyöräilyn ja arkiliikunnan keh					
Kulut	-55 000	-55 000	0	-55 000	0,0
Netto	-55 000	-55 000	0	-55 000	0,0
9052 Vanhan Haaviston teiden korjaus					
Kulut	-190 000	-190 000	-201 158	11 158	105,9
Netto	-190 000	-190 000	-201 158	11 158	105,9
9053 Polvitie					
Kulut	-30 000	-30 000	-21 963	-8 037	73,2
Netto	-30 000	-30 000	-21 963	-8 037	73,2
9158 Myllyrinteentien peruskorjaus					
Kulut	-100 000	-100 000	-72 302	-27 698	72,3
Netto	-100 000	-100 000	-72 302	-27 698	72,3
9214 Koreeniitty					
Kulut	-100 000	-100 000	-43 806	-56 194	43,8
Netto	-100 000	-100 000	-43 806	-56 194	43,8
9216 Tonttien esivalm. Kolmenkulman					
Kulut	-100 000	-100 000	0	-100 000	0,0
Netto	-100 000	-100 000	0	-100 000	0,0

	Ta	Ta+muutos	Toteutunut 2020	Ta-Tot. 2020	TA-%
9219 Takamaan kevyenliik.väylän suu					
Kulut	-75 000	-75 000	-57 744	-17 256	77,0
Netto	-75 000	-75 000	-57 744	-17 256	77,0
9220 Kuruntie KT 65 kev.liik.väyläs					
Kulut	-25 000	-25 000	-21 501	-3 499	86,0
Netto	-25 000	-25 000	-21 501	-3 499	86,0
9257 Siltatie 1. vaihe					
Kulut	-850 000	-850 000	-479 418	-370 582	56,4
Netto	-850 000	-850 000	-479 418	-370 582	56,4
9264 Työläjärven alue 1. vaihe					
Kulut	-1 990 000	-1 990 000	-1 511 762	-478 238	76,0
Netto	-1 990 000	-1 990 000	-1 511 762	-478 238	76,0
9266 Siltatien 2. vaihe					
Kulut	-1 860 000	-1 000 000	-761 923	-238 077	76,2
Netto	-1 860 000	-1 000 000	-761 923	-238 077	76,2
9402 Särkängtien alue					
Kulut	-200 000	-200 000	-62 949	-137 051	31,5
Netto	-200 000	-200 000	-62 949	-137 051	31,5
9703 Kevyenliikenteenväylät					
Kulut	0	-50 000	-49 243	-757	98,5
Netto	0	-50 000	-49 243	-757	98,5
9704 Liikenneväylät kohdent määrära					
Kulut	-850 000	-25 000	0	-25 000	0,0
Netto	-850 000	-25 000	0	-25 000	0,0
9705 Katuval.pkorj/täydennysrak					
Kulut	0	-75 000	-77 693	2 693	103,6
Netto	0	-75 000	-77 693	2 693	103,6
9706 Liikennev. päällystykset					
Kulut	0	-480 000	-479 450	-550	99,9
Netto	0	-480 000	-479 450	-550	99,9
9711 Joukkoliikenteen infrahank					
Kulut	0	-70 000	-60 627	-9 373	86,6
Netto	0	-70 000	-60 627	-9 373	86,6
Liikenneväylät yhteensä					
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-8 258 000	-7 398 000	-5 349 763	-2 048 237	72,3
Netto	-8 258 000	-7 398 000	-5 349 763	-2 048 237	72,3

	Ta	Ta+muutos	Toteutunut 2020	Ta-Tot. 2020	TA-%
Yleiset alueet					
9713 Laaduntie leikkikenttä perusko					
Kulut	-70 000	-70 000	-63 800	-6 200	91,1
Netto	-70 000	-70 000	-63 800	-6 200	91,1
9717 Skeittipaikka koulutuskes valo					
Kulut	-215 000	-190 000	-214 284	24 284	112,8
Netto	-215 000	-190 000	-214 284	24 284	112,8
9720 Yleiset alueet kohdent määrära					
Kulut	-30 000	0	0	0	0,0
Netto	-30 000	0	0	0	0,0
9721 Haverin alueen pienparannukset					
Kulut	-20 000	-20 000	-16 551	-3 449	82,8
Netto	-20 000	-20 000	-16 551	-3 449	82,8
9723 Ruusin leikkikentän peruskorja					
Kulut	-30 000	-30 000	-29 032	-968	96,8
Netto	-30 000	-30 000	-29 032	-968	96,8
9724 Mikontien leikkikentän perusko					
Kulut	-30 000	-30 000	-29 520	-480	98,4
Netto	-30 000	-30 000	-29 520	-480	98,4
9725 Kurjen uimarannan peruskorjaus					
Kulut	-25 000	-25 000	-13 355	-11 645	53,4
Netto	-25 000	-25 000	-13 355	-11 645	53,4
9726 Hoppasen uimarannan peruskorjaus					
Kulut	-30 000	-30 000	-25 030	-4 970	83,4
Netto	-30 000	-30 000	-25 030	-4 970	83,4
9727 Vuorentaustan alakoulu kentän					
Kulut	-30 000	-30 000	-24 118	-5 882	80,4
Netto	-30 000	-30 000	-24 118	-5 882	80,4
9740 Veittijärven ulkoilureitti					
Kulut	0	0	4 766	-4 766	***
Netto	0	0	4 766	-4 766	***
9747 Räikänpuisto p-alue, hiihtoreitti					
Kulut	-150 000	-150 000	-90 821	-59 179	60,5
Netto	-150 000	-150 000	-90 821	-59 179	60,5
9752 Yhtenäiskoulun kentän korjaus					
Tuotot	0	0	102 900	-102 900	***
Kulut	-170 000	-170 000	-170 155	155	100,1
Netto	-170 000	-170 000	-67 255	-102 745	39,6

	Ta	Ta+muutos	Toteutunut 2020	Ta-Tot. 2020	TA-%
9756 Soppeenharj.tekonurmikentän pk					
Kulut	0	-30 000	-19 466	-10 534	64,9
Netto	0	-30 000	-19 466	-10 534	64,9
9757 Harjun reitin valojen peruskorjaus					
Kulut	-60 000	-60 000	-63 429	3 429	105,7
Netto	-60 000	-60 000	-63 429	3 429	105,7
9762 Räikänpuisto, muut 2018 suun.					
Kulut	-150 000	-150 000	-148 784	-1 216	99,2
Netto	-150 000	-150 000	-148 784	-1 216	99,2
9763 Vahannan kentän valojen korjaus					
Kulut	-30 000	-30 000	-24 684	-5 316	82,3
Netto	-30 000	-30 000	-24 684	-5 316	82,3

Yleiset alueet yhteensä					
Tuotot	0	0	102 900	-102 900	***
Kulut	-1 040 000	-1 015 000	-928 263	-86 737	91,45
Netto	-1 040 000	-1 015 000	-825 363	-189 637	81,32

Kalusto

8806 Pyörökuormaaja

Kulut	-190 000	-190 000	-189 500	-500	99,7
Netto	-190 000	-190 000	-189 500	-500	99,7

8807 Pakettiauto

Kulut	-115 000	-115 000	-100 009	-14 991	87,0
Netto	-115 000	-115 000	-100 009	-14 991	87,0

8808 Jäänhoitokone

Kulut	-19 800	-19 800	-20 180	380	101,9
Netto	-19 800	-19 800	-20 180	380	101,9

8809 GPS-mittalaitteisto

Kulut	-19 500	-19 500	-19 500	0	100,0
Netto	-19 500	-19 500	-19 500	0	100,0

8810 Perusturvaosasto/kalusto

Kulut	-180 000	-180 000	-171 373	-8 627	95,2
Netto	-180 000	-180 000	-171 373	-8 627	95,2

8811 TaHe tietojärjestelmät

Kulut	-100 000	-40 000	0	-40 000	0,0
Netto	-100 000	-40 000	0	-40 000	0,0

	Ta	Ta+muutos	Toteutunut 2020	Ta-Tot. 2020	TA-%
8812 Keräävä harjalaite					
Kulut	-25 000	-25 000	-24 900	-100	99,6
Netto	-25 000	-25 000	-24 900	-100	99,6
8813 Trukki					
Kulut	-38 700	-38 700	-33 400	-5 300	86,3
Netto	-38 700	-38 700	-33 400	-5 300	86,3
8814 Moderaton kalusteet					
Kulut	-39 000	-39 000	-37 571	-1 429	96,3
Netto	-39 000	-39 000	-37 571	-1 429	96,3
8816 Valomastot					
Kulut	0	0	-12 929	12 929	***
Netto	0	0	-12 929	12 929	***
8820 Sivistysosasto/kalusto					
Kulut	-70 000	-70 000	-70 996	996	101,4
Netto	-70 000	-70 000	-70 996	996	101,4
8840 Vapaa-aikalk / kalusto					
Kulut	-25 000	-25 000	-12 864	-12 136	51,5
Netto	-25 000	-25 000	-12 864	-12 136	51,5
Kalusto yhteensä					
Tuotot	0	0	0	0	
Kulut	-822 000	-762 000	-693 222	-68 778	91,0
Netto	-822 000	-762 000	-693 222	-68 778	91,0
8160 Maa- ja vesialueet					
Tuotot	0	0	247 709	-247 709	***
Kulut	-900 000	-1 900 000	-1 830 203	-69 797	96,3
Netto	-900 000	-1 900 000	-1 582 494	-317 506	83,3
8860 Osakkeiden ostot ja myynnit					
Kulut	0	-4 472	-15 611	11 139	349,1
Netto	0	-4 472	-15 611	11 139	349,1
Investoinnit yhteensä					
Tuotot	0	0	350 609	-350 609	***
Kulut	-13 245 000	-13 234 472	-10 861 972	-2 372 500	82,1
Netto	-13 245 000	-13 234 472	-10 511 363	-2 723 109	79,4

8.4 Rahoitusosan toteutuminen

	Alkuper. TA	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Poikke- ma %
Toiminta ja investoinnit						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	12 359	-44	12 315	17 545	5 230	42,5
Tulorahoituksen korjauserät	-1 500	0	-1 500	-1 869	-369	-24,6
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-13 245	11	-13 234	-10 862	2 372	17,9
Rahoitusosuudet investointimenoihin				103	103	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 500	0	1 500	1 803	303	20,2
Toiminta ja investoinnit, netto	-886	-33	-920	6 720	7 640	830,6
Rahoitustoiminta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten vähennys	586	0	586	570	-16	-2,7
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	14 910	0	14 910	14 900	-10	-0,1
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-13 610	0	-13 610	-13 590	20	-0,1
Lyhytaikaisten lainojen muutos				-4 500	-4 500	
Oman pääoman muutokset				732	732	
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen varojen ja po muutokset				133	133	
Vaihto-omaisuuden muutokset				-15	-15	
Saamisten muutos				321	321	
Korottomien velkojen muutos				-2 518	-2 518	
Rahoituksen rahavirta	1 886	0	1 886	-3 966	-5 852	-310,3
Rahavarojen muutos	1 000	-33	966	2 753	1 787	184,9

8.5 Yhteenveto sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Toimintakate						
1 000 €	Alkuper. TA	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Poikke- ma %
KÄYTTÖTALOUSOSA						
Keskusvaalilautakunta	-2	0	-2	-1	-1	-47,2
Tarkastuslautakunta	-64	0	-64	-44	-20	-31,2
Kaupunginhallitus	-11 585	-9	-11 594	-10 560	-1 035	-8,9
Asukaslautakunta	-112	0	-112	-99	-13	-11,7
Perusturvalautakunta	-86 391	-6 082	-92 473	-93 463	991	1,1
Sivistyslautakunta	-68 456	23	-68 433	-67 007	-1 427	-2,1
Vapaa-aikalautakunta	-5 781	25	-5 756	-5 578	-178	-3,1
Tekninen lautakunta	5 002	-200	4 802	5 762	-960	20,0
Ympäristölautakunta	-1 764	-1	-1 765	-1 425	-340	-19,3
TULOSSELKELMAOSA						
Verotulot	136 950	-4 000	132 950	134 492	-1 542	1,2
Valtionosuudet	44 200	9 800	54 000	54 347	-347	0,6
Korkotuotot	478	0	478	476	2	-0,4
Muut rahoitustulot	1 276	400	1 676	2 295	-619	37,0
Korkomenot	-1 040	0	-1 040	-1 149	109	10,5
Muut rahoitusmenot	-351	0	-351	-459	108	30,6
INVESTOINTIOSA						
Osuudet ja osuudet						
Kaupunginhallitus						
Osakkeiden ostot ja myynnit		4	4	16	-11	249,1
Maa- ja vesialueet						
Maa-alueet	900	1 000	1 900	1 582	318	-16,7
Muut rakennukset						
Rakennukset	2 225	-70	2 155	2 045	110	-5,1
Kiinteät rakenteet ja laitteet						
Liikenneväylät	8 258	-860	7 398	5 350	2 048	-27,7
Yleiset alueet	1 040	-25	1 015	825	190	-18,7
Koneet ja kalusto						
Hallinto- ja talouspalvelut	100	-60	40	0	40	-100,0
Perusturvalautakunta	180	0	180	171	9	-4,8
Sivistyslautakunta	70	0	70	71	-1	1,4
Vapaa-aikalautakunta	25	0	25	13	12	-48,5
Tekninen osasto	447	0	447	438	9	-2,0
RAHOITUSOSA						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset						
Antolainasaamisten vähennykset	586		586	570	16	
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	14 910	0	14 910	14 900	10	-0,1
Pitkäaikaisten lainojen väh.	-13 610	0	-13 610	-13 590	-20	-0,1
Lyhytaikaisten lainojen muutos				-4 500	4 500	
Oman pääoman muutokset				732	-732	
Vaikutus maksuvalmiuteen				-2 079	2 079	
Yhteensä	27 490	-54	27 436	24 132	3 304	-12,0

9. Tilinpäätöslaskelmat

9.1 Tuloslaskelma

	2020		2019	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	7 213 276,67		7 106 878,12	
Maksutuotot	9 085 095,59		9 612 190,85	
Tuet ja avustukset	1 593 986,06		1 855 445,21	
Muut toimintatuotot	<u>4 128 198,70</u>	22 020 557,02	<u>4 101 405,24</u>	22 675 919,42
Valmistus omaan käyttöön		5 121 910,50		5 405 840,17
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-70 127 059,52	-70 127 059,52	-68 509 869,01	-68 509 869,01
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-13 940 916,05		-14 725 712,57	
Muut henkilösivukulut	-2 400 401,32	-16 341 317,37	-2 162 852,35	-16 888 564,92
Palvelujen ostot	-84 270 024,50		-83 237 295,75	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 427 783,75		-12 418 457,99	
Avustukset	-11 909 522,52		-11 045 466,44	
Muut toimintakulut	<u>-4 524 294,75</u>	<u>-199 600 002,41</u>	<u>-4 319 465,35</u>	<u>-196 419 119,46</u>
Toimintakate		-172 457 534,89		-168 337 359,87
Verotulot		134 491 849,89		129 802 736,68
Valtionosuudet		54 346 688,00		41 490 686,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	476 113,16		477 809,21	
Muut rahoitustuotot	2 295 351,29		2 346 075,29	
Korkokulut	-1 149 028,43		-1 214 542,37	
Muut rahoituskulut	<u>-458 539,29</u>	<u>1 163 896,73</u>	<u>-382 526,33</u>	<u>1 226 815,80</u>
Vuosikate		17 544 899,73		4 182 878,61
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 035 587,35		-10 230 982,70	
Arvonalentumiset	<u>-6 554,28</u>	<u>-11 042 141,63</u>	<u>0,00</u>	<u>-10 230 982,70</u>
Tilikauden tulos		6 502 758,10		-6 048 104,09
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		-105 926,74		-796 457,88
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		-3 700 000,00		1 266 746,98
Tilikauden yli-/alijäämä		2 696 831,36		-5 577 814,99

9.2 Rahoituslaskelma

	2020		2019	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	17 544 899,73		4 182 878,61	
Tulorahoituksen korjauserät	-1 868 720,04	15 676 179,69	-1 713 233,92	2 469 644,69
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-10 861 972,23		-12 598 908,95	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	102 900,00		106 021,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 802 725,00	-8 956 347,23	1 271 498,90	-11 221 389,05
Toiminnan ja investointien rahavirta		6 719 832,46		-8 751 744,36
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	0,00		-2 640,00	
Antolainasaamisten vähennys	570 359,90	570 359,90	590 500,13	587 860,13
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	14 900 000,00		13 500 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-13 590 000,00		-13 792 500,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-4 500 000,00	-3 190 000,00	0,00	-292 500,00
Oman pääoman muutokset		732 267,56		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	133 039,41		484 909,40	
Vaihto-omaisuuden muutos	-14 508,31		-30 199,58	
Saamisten muutos	320 742,41		1 090 571,25	
Korottomien velkojen muutos	-2 518 477,57	-2 079 204,06	4 096 043,73	5 641 324,80
Rahoituksen rahavirta		-3 966 576,60		5 936 684,93
Rahavarojen muutos		2 753 255,86		-2 815 059,43
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	24 441 716,57		21 688 460,71	
Rahavarat 1.1.	21 688 460,71	2 753 255,86	24 503 520,14	-2 815 059,43

9.3 Tase

VASTAAVAA	2020	2019	VASTATTAVAA	2020	2019
A PYSYVÄT VASTAAVAT	224 959 854,99	226 060 993,59	A OMA PÄÄOMA	114 906 708,27	112 209 876,91
I Aineettomat hyödykkeet	1 406 090,08	1 599 861,21	I Peruspääoma	65 787 440,52	65 787 440,52
1. Aineettomat oikeudet	7 127,18	24 151,52	II Edellisten tilikausien ylijäämä	46 422 436,39	51 267 983,82
2. Muut pitkävaikuttiset menot	1 398 962,90	1 575 709,69	III Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 696 831,36	-4 845 547,43 *
II Aineelliset hyödykkeet	158 293 024,15	158 639 088,27	B POISTOERO JA VAPAA-EHTOISET VARAUKSET	23 839 974,39	20 034 047,65
1. Maa- ja vesialueet	40 117 991,49	38 535 497,36	1. Poistoero	9 770 515,52	9 664 588,78
2. Rakennukset	87 244 005,64	89 427 852,38	2. Vapaaehtoiset varaukset	14 069 458,87	10 369 458,87
3. Kiinteät rakennukset ja laitteet	20 142 457,58	19 008 572,88	C PAKOLLISET VARAUKSET	6 689 404,44	7 003 108,78
4. Koneet ja kalusto	2 417 660,38	2 435 624,07	1. Muut pakolliset varaukset	6 689 404,44	7 003 108,78
5. Muut aineelliset hyödykkeet	68 221,79	68 221,79	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 438 325,13	1 634 598,82
6. Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	8 302 687,27	9 163 319,79	1. Valtion toimeksiannot	28 983,11	18 162,32
III Sijoitukset	65 260 740,76	65 822 044,11	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	250 000,00	579 216,00
1. Osakkeet ja osuudet	35 837 964,35	35 828 907,80	3. Muut toimeksiantojen pääomat	1 159 342,02	1 037 220,50
2. Muut lainasaamiset	28 997 801,41	29 568 161,31	E VIERAS PÄÄOMA	117 171 617,28	122 147 827,29
3. Muut saamiset	424 975,00	424 975,00	I Pitkäaikainen	69 382 368,01	68 229 351,86
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	325 994,36	655 307,46	1. Lainat rah. ja vak.laitoksilta	63 070 000,00	61 260 000,00
1. Lahjoitusrahastojen varat	250 000,00	579 216,00	2. Saadut ennakot	6 310 335,35	6 967 976,35
2. Muut toimeksiantojen varat	75 994,36	76 091,46	3. Liittymismaksut ja muut velat	2 032,66	1 375,51
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	38 760 180,16	36 313 158,40	II Lyhytaikainen	47 789 249,27	53 918 475,43
I Vaihto-omaisuus	176 406,72	161 898,41	1. Joukkovelkakirjalainat	6 000 000,00	10 500 000,00
1. Aineet ja tarvikkeet	176 406,72	161 898,41	2. Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	13 090 000,00	13 590 000,00
II Saamiset	14 142 056,87	14 462 799,28	3. Saadut ennakot	1 518 711,25	1 270 030,26
Pitkäaikaiset saamiset	6 629 003,31	6 977 812,65	4. Ostovelat	9 622 481,77	6 127 952,45
1. Lainasaamiset	688 273,31	757 100,65	5. Liittymismaksut ja muut velat	2 986 557,52	3 815 739,50
2. Siirtosaamiset	5 940 730,00	6 220 712,00	6. Siirtovelat	14 571 498,73	18 614 753,22 *
Lyhytaikaiset saamiset	7 513 053,56	7 484 986,63	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	264 046 029,51	263 029 459,45
1. Myyntisaamiset	2 883 319,93	4 170 514,46			
2. Lainasaamiset	68 827,34	68 827,34			
3. Muut saamiset	1 192 291,19	770 065,31			
4. Siirtosaamiset	3 368 615,10	2 475 579,52			
III Rahoitusarvopaperit	15 871 229,94	17 060 492,50			
1. Sijoitukset rahamarkk.instr.	15 829 615,85	17 043 224,23			
2. Muut arvopaperit	41 614,09	17 268,27			
IV Rahat ja pankkisaamiset	8 570 486,63	4 627 968,21			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	264 046 029,51	263 029 459,45			

*Oikaistu vertailuvuoden lukuja.

9.4 Konsernituloslaskelma

	2020		2019	
Toimintatuotot		89 730 007,75		87 306 055,28
Toimintakulut		-254 265 287,01		-247 218 323,36
Osuus osakkuusyht. voitosta (tappiosta)		163 282,14		71 128,90
Toimintakate		-164 371 997,12		-159 841 139,18
Verotulot		134 471 834,02		129 781 478,42
Valtionosuudet		54 346 688,00		41 490 686,00
Rahoitustuotot ja kulut				
Korkotuotot	27 529,66		25 563,82	
Muut rahoitustuotot	2 317 347,30		2 380 873,50	
Korkokulut	-1 516 434,10		-1 452 859,19	
Muut rahoituskulut	-594 422,85	234 020,01	-648 850,55	304 727,58
Vuosikate		24 680 544,90		11 735 752,82
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-16 334 751,39		-14 654 393,27	
Omistuksen eliminointierot	92,89		-6 819,17	
Arvonalentumiset	-6 554,28	-16 341 212,78	0,00	-14 661 212,44
Tilikauden tulos		8 339 332,11		-2 925 459,62
Tilinpäätössiirrot		671,74		369,43
Tilikauden verot		-348 085,60		-140 719,84
Laskennalliset verot		-17 363,46		-25 493,66
Vähemmistöosuudet		-603 565,94		-164 008,94
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		7 370 988,85		-3 255 312,63

9.5 Konsernin rahoituslaskelma

	2020		2019	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	24 680 544,90		11 735 752,82	
Tilikauden verot	-348 085,60		-140 719,84	
Tulorahoituksen korjaukset	-2 114 597,28	22 217 862,02	-2 523 228,26	9 071 804,72
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-20 558 499,59		-23 822 094,46	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	102 900,00		329 314,97	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 812 175,66	-18 643 423,93	1 396 887,29	-22 095 892,19
Toiminnan ja investointien rahavirta		3 574 438,09		-13 024 087,48
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	0,00		-17 330,79	
Antolainasaamisten vähennys	23 350,06	23 350,06	16 030,51	-1 300,28
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	24 300 000,00		20 976 317,61	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-15 475 977,83		-15 186 189,08	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-5 085 429,34	3 738 592,83	7 474,73	5 797 603,26
Oman pääoman muutokset		730 258,99		25 833,04
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	117 061,19		360 231,74	
Vaihto-omaisuuden muutos	-102 219,36		-55 684,68	
Saamisten muutos	-2 617 907,89		3 416 658,66	
Korottomien velkojen muutos	-2 281 898,27	-4 884 964,33	3 371 447,26	7 092 652,98
Rahoituksen rahavirta		-392 762,44		12 914 788,99
Rahavarojen muutos		3 181 675,64		-109 298,48
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	31 248 214,48		28 066 538,83	
Rahavarat 1.1.	28 066 538,83	3 181 675,64	28 175 837,32	-109 298,48

9.6 Konsernitase (lyhennetty)

VASTAAVAA	2020	2019	VASTATTAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT	250 819 476,31	246 806 175,03	OMA PÄÄOMA	125 051 015,62	117 681 460,04
Aineettomat hyödykkeet	3 621 999,40	3 793 016,41	Peruspääoma	65 787 440,52	65 787 440,52
Aineettomat oikeudet	166 097,20	175 582,74	Säätiöiden ja yhdistysten peruspo	13 135,82	13 135,82
Muut pitkävaikutteiset menot	3 282 345,78	3 446 202,99	Arvonkorotusrahaso	19 306,92	19 306,92
Ennakkomaksut	173 556,42	171 230,68	Muut omat rahastot	176 343,11	177 014,84
Aineelliset hyödykkeet	228 251 567,53	225 090 099,13	Edellisten tilikausien ylijäämä	51 683 800,40	54 207 607,01
Maa- ja vesialueet	41 274 817,42	39 640 993,29	Tilikauden ylijäämä/alijäämä	7 370 988,85	-2 523 045,07 *
Rakennukset	119 063 803,56	113 479 957,37	VÄHEMMISTÖOSUUDET	1 672 048,38	1 070 662,71
Kiinteät rakenteet ja laitteet	51 102 948,41	46 292 458,84	PAKOLLISET VARAUKSET	8 284 235,75	8 664 392,85
Koneet ja kalusto	6 271 038,76	5 402 381,15	Muut pakolliset varaukset	8 284 235,75	8 664 392,85
Muut aineelliset hyödykkeet	105 864,51	97 148,09	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 071 782,65	2 222 179,68
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	10 433 094,88	20 177 160,39	VIERAS PÄÄOMA	167 879 408,80	165 674 545,19
Sijoitukset	18 945 909,38	17 923 059,49	Pitkäaikainen korollinen vieras po	94 693 279,72	86 474 931,67
Osakkuusyhteisöosuudet	850 735,58	481 126,88	Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	10 916 935,17	11 637 300,84
Muut osakkeet ja osuudet	17 255 951,48	16 579 360,23	Lyhytaikainen korollinen vieras po	21 989 368,91	25 749 735,79
Muut lainasaamiset	116 250,32	139 600,38	Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	40 279 825,01	41 812 576,89 *
Muut saamiset	722 972,00	722 972,00	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	304 958 491,20	295 313 240,46
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	816 565,70	1 084 023,92			
VAIHTUVAT VASTAAVAT	53 322 449,19	47 423 041,52			
Vaihto-omaisuus	959 954,03	857 734,67			
Saamiset					
Pitkäaikaiset saamiset	6 052 704,39	6 360 148,28			
Lyhytaikaiset saamiset	15 061 576,29	12 138 619,74			
Rahoitusarvopaperit	15 976 670,01	17 202 127,02			
Rahat ja pankkisaamiset	15 271 544,47	10 864 411,81			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	304 958 491,20	295 313 240,46			

* kaupunki tehnyt oikaisun vertailuvuoden taseeseen, oikaistu samoin konsernia

Tilinpäätöksen liitetiedot

10. Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistä koskevat liitetiedot

10.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Liitetiedot on numeroitu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen Kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetiedoista mukaisesti.

1. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät.

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt poistosuunnitelman muutoksen 11.10.2012 92 § 1.1.2013 alkaen.

Muihin pitkävaikutteisiin menoihin kirjatus Kyröskoskentien kevyenliikenteenväylän (esine 9811152) poistoaikaa on pidennetty kaupunginhallituksen päätöksellä 22.1.2018 § 22. Kohteen investointikustannukset poistetaan kymmenen vuoden tasapoistoilla, kun poistosuunnitelman mukainen poistoaika on kahden vuoden tasapoisto. Kyseessä on osallistuminen toisen toimijan investointeihin, ja kevyenliikenteen taloudellinen pitoaika on pidempi kuin kaksi vuotta. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisien poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihintamenetelmällä, eli merkitty vaihto-omaisuuden hankintamenoa toteutuneiden hankintamäärillä painotettujen hankintamenojen keskiarvo.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoa tai alempaan markkina-arvoon.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Sopimukset on tehty suojaamaan joko yksittäisen lainan tai lainasalkun korkoriskiä. Sijainti Tampereen kaupunkialueen kasvukeskuksessa tarkoittaa väestömäärän jatkuvaa kasvua, palveluiden kasvavaa kysyntää sekä jatkuvia infrastruktuuri-investointeja.

Näin ollen kaupungilla tulee olemaan jatkuva lainojen uudelleenrahoitustarve. Rahoitukseen sisältyy korkoriski, jolta koronvaihtosopimuksilla suojaudutaan.

Osa sopimuksista sisältää ennenaikaista purkamisoikeutta koskeva erityisehdon. Kyseessä on erityisehto, joka antaa molemmille sopijapuolille oikeuden purkaa johdannaissopimus ennenaikaisesti markkina-arvoonsa. Johdannaissopimus, joka sisältää ennenaikaista purkamisoikeutta koskevan erityisehdon, solmitaan lähtötilanteessa aina niin, että sopimuksen on tarkoitus olla voimassa koko sovitun sopimusajan. Erityisehto ei siten vaikuta suojauksen tehokkuuteen.

Ennenaikaista purkamisoikeutta koskevan erityisehdon sisällyttäminen sopimusehtoihin on kansallisesti ja kansainvälisesti markkinakäytäntö, ja vastaavia sopimuksellisia erityisehtoja käytetään myös muissa pitkissä sopimusvastuissa kuten mm. luotonannossa ja vuokrasopimuksissa. Erityisehdon mahdollistaman oikeuden käyttämisen arviointi, ei välttämättä johda johdannaissopimuksen purkamiseen, koska sopijapuolet voivat neuvotella johdannaissopimuksen uudelleen hinnoittelusta tai muuttamisesta muulla tavalla niin, että siitä ei välttämättä seuraa ennenaikaista kassavirtavaikutusta kummallekaan sopijapuolelle.

Todennäköisyyttä sille, että pankki käyttäisi erityisehdon mahdollistamaa oikeutta, ei voida pitää normaalitilanteessa merkittävänä.

Sopimuskohtaiset tiedot johdannaissopimuksista on kerrottu liitetiedossa 41 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt.

10.2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

1. Perustelu tuloslaskelman ja taseen esittämistavan muutoksesta

Ei ilmoitettavaa.

2. Oikaisut edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin

Ei ilmoitettavaa.

3. Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Koronavirustilanne vaikutti vuonna 2020 sekä käyttötalouden tuloihin että menoihin. Talousarvion mukaiset verotuloennusteet eivät toteutuneet. Valtio myönsi kunnille huomattavia koronatukia. Nämä kohdennettiin pääsääntöisesti valtionosuusjärjestelmän kautta, mutta myös yhteisöveron jako-osuuden korotusta käytettiin kohdennusmekanismina. Koronavaikutusten takia tilikauden ja edellisen tilikauden tiedot eivät ole monelta osin suoraan vertailukelpoisia.

4. Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat merkittävät tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Tilikauden tilinpäätöksessä on siirtoveloissa olevien henkilöstömenojen työnantajamaksuihin tehty 732 267,56 euron korjaus ja vastaava oikaisu on merkitty Edellisten tilikausien ylijäämään. Vastaava oikaisu on tehty myös vertailuvuoden taseeseen.

Työnantajamaksujen ja tulorekisterin täsmäytyksen yhteydessä havaittiin liikaa kertynyt velka. Tämä aiheutui palkanlaskentajärjestelmässä olleista virheellisistä prosenttimäärittämisistä.

10.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kuusi kaupunkikonsernin tytäryhteisöä ja yksi osakkuusyhteisö. Kaikki kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä, yhdisteltiin jäsenosuuden mukaisessa suhteessa.

Kaupungin omistama tytär As Oy Ylöjärven Aureenrivi sekä osakkuusyhteisö Kuntien Hankintapalvelu Kuha on jätetty yhdistelemättä konserniin. Ne ovat merkitykseltään vähäisiä ja niiden yhdistely ei ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty konsernituloslaskelmaa ja konsernitasetta laadittaessa. Samoin konserniyhteisöjen ja kaupungin omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan tytäryhteisöillä sekä niiden muutos konsernituloslaskelmassa tilikauden tulokseen.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty hankintamenomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kuntakonsernin sisällä käytetyt erilaiset poistosuunnitelmat on jätetty yhdenmukaistamatta, mikäli tytäryhteisö kirjaa omassa kirjanpidossaan hyödykkeen hankintamenon vaikutusaikanaan poistoina kuluksi ennalta vahvistetun suunnitelman mukaan.

Mikäli kiinteistötytäryhtiö ei ole tehnyt suunnitelman mukaisia poistoja on aineellisten hyödykkeiden poistot oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Ei ilmoitettavaa.

Poikkeavat tilikaudet

Ei ilmoitettavaa.

Konsernirakenteen muutokset tilikaudella.

Ei ilmoitettavaa.

11. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6) Toimintatuotot tehtäväalueittain				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Yleishallinto	3 230 342,69	3 438 223,72	3 124 325,83	3 172 922,58
Sosiaali- ja terveystalvet	68 420 856,20	64 548 692,87	8 889 244,59	8 540 144,70
Opetus- ja kulttuuripalvelut	4 704 659,41	5 331 610,41	4 774 311,99	5 493 601,41
Yhdyskuntapalvelut	13 374 149,47	13 987 528,30	5 232 674,61	5 469 250,73
Toimintatuotot yhteensä	89 730 007,75	87 306 055,28	22 020 557,02	22 675 919,42

7) Verotulojen erittely		
	2020	2019
Kunnan tulovero	120 752 253,56	116 140 107,35
Osuus yhteisöveron tuotosta	7 018 772,11	6 099 188,71
Kiinteistövero	6 720 824,22	7 563 440,62
Verotulot yhteensä	134 491 849,89	129 802 736,68

8) Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely		
	2020	2019
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	45 891 252,00	45 229 477,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	6 651 190,00	6 578 508,00
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset vso	-3 613 989,00	-3 738 791,00
Verotulomenetysten korvaus	12 069 425,00	0,00
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yht.	54 346 688,00	41 490 686,00

9) Palvelujen ostojen erittely		
	2020	2019
Asiakaspalvelujen ostot	55 655 302,50	55 145 322,96
Muiden palvelujen ostot	28 614 722,00	28 091 972,79
Palvelujen ostot yhteensä	84 270 024,50	83 237 295,75

10) Valtuustoryhmille annetut tuet		
------------------------------------	--	--

Ei ilmoitettavaa.

11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

	Poistomenetelmä	Poisto aika	Poisto %
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5	
Tietokoneohjelmistot	tasapoisto	2	
Muut pitkävaikutteiset menot			
Tutkimus- ja kehittämismenot	tasapoisto	2	
Liikearvo	tasapoisto	2	
Muut	tasapoisto	2	
Muut esine 9811152	tasapoisto	10	
Aineelliset hyödykkeet			
Rakennukset			
Asuinrakennukset	tasapoisto	30	
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto	20-30	
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	20	
Muut rakennukset /talousrakennukset	tasapoisto	10	
Rakennusten peruskorjaukset	tasapoisto	*	
Vanhana ostetut rakennukset	tasapoisto	*	
Kiinteät rakennukset ja laitteet			
Maa- ja vesirakenteet			
Kadut, tiet, torit, puistot	menojäännöspoisto		15-20
Sillat, laiturit, uimalat	menojäännöspoisto		15-25
Muut maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto		20
Johtoverkostot ja laitteet			
Kaukolämpöverkko	menojäännöspoisto		15
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	menojäännöspoisto		20
Puhelin- ja tietoliikenneverkko, keskusasema ja alakeskukset	menojäännöspoisto		22
Maakaasuverkko	menojäännöspoisto		15
Muut putki- ja kaapeliverkot	menojäännöspoisto		20

	Poistomenetelmä	Poistoaika	Poisto %
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet			
Sähkö-, vesi- ja lämpölaitosten laitteet	tasapoisto	10-20	
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	tasapoisto	15	
Liikenteen ohjauslaitteet	tasapoisto	10	
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	tasapoisto	10	
Koneet ja kalusto			
Kuljetusvälineet			
Rautaiset alukset	tasapoisto	15	
Puiset alukset ja uivat työkoneet	tasapoisto	8	
Muut kuljetusvälineet	tasapoisto	4	
Muut liikkuvat työkoneet	tasapoisto	5	
Muut raskaat koneet /kuorma-autot	tasapoisto	10	
Muut kevyet koneet	tasapoisto	5	
Laitoskoneet ja laitteet			
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	tasapoisto	5	
Mittauslaitteet ja optiset instrumentit	tasapoisto	3	
Atk-laitteet	tasapoisto	3	
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	3-5	
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	käytön mukaan		

Investointiraja 10 000 €.

Ensikertaisen kalustamisen osalta ei noudateta rakennusten poistoaikaa vaan kaluston.

- * Hyödykkeen perusparannusmeno lisätään hyödykkeen poistamattomaan hankintamenuun ja poistetaan jäljellä olevan poistoajan kuluessa, jollei erilliseen poistosuunnitelmaan ole erityistä syytä. Perusparannusmenon poikkeavaa poistoaikaa koskeva määrittely tehdään perusparannushankkeen taloudelliseen merkitykseen perustuen hankesuunnitelman yhteydessä.

12) Pakollisten varausten muutokset				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Kaatopaikan maisemointivaraus 1.1	0,00	0,00	11 287,32	170 000,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	11 287,32	-158 712,68
Kaatopaikan maisemointivaraus 31.12	0,00	0,00	0,00	11 287,32
Maaperän puhdistamisvaraus 1.1	7 003 108,78	7 427 744,39	6 991 821,46	7 427 744,39
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	313 704,34	435 922,93	302 417,02	435 922,93
Maaperän puhdistamisvaraus 31.12	6 689 404,44	6 991 821,46	6 689 404,44	6 991 821,46
Muut pakolliset varaukset 1.1.	21 066,73	42 429,51	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	1 410,74	21 362,78	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset 31.12.	19 655,99	21 066,73	0,00	0,00
Potilasvahinkovastuuvaraus 1.1.	1 640 217,35	2 332 467,77	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	65 042,01	692 250,42	0,00	0,00
Potilasvahinkovastuuvaraus 31.12	1 575 175,33	1 640 217,35	0,00	0,00

13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	1 478 694,08	1 088 190,38	1 478 694,08	1 088 190,38
Kuljetusvälineiden luovutusvoitot	3 700,00	27 820,93	3 700,00	27 820,93
Rakennusten luovutusvoitot	79 000,00	2 601,00	79 000,00	2 601,00
Muut luovutusvoitot	22 856,94	94 015,63	4 700,00	0,00
Luovutusvoitot yhteensä	1 584 251,02	1 212 627,94	1 566 094,08	1 118 612,31
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	11 078,38	14,00	11 078,38	14,00
Muut luovutustappiot	1 991,84	17,93	0,00	0,00
Luovutustappiot yhteensä	13 070,22	31,93	11 078,38	14,00

14) Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely	
Ei ilmoitettavaa.	

15) Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2020	2019
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä		
Osinkotuotot muista yhteisöistä	593 905,36	629 392,32
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	223 236,35	223 236,35
Yhteensä	817 141,71	852 628,67

16) Erittely poistoeron muutoksista		
	2020	2019
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos		
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron lisäys	-800 000,00	-1 266 746,98
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron vähennys	694 073,26	470 289,10
Poistoeron muutokset yhteensä	-105 926,74	-796 457,88

12. Tasetta koskevat liitetiedot

12.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

17) Kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset

Ei ilmoitettavaa.

18) Arvonkorotukset

Ei ilmoitettavaa.

19) Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet						
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesker.h.	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	24 151,52	1 575 709,69	0,00	1 599 861,21	38 535 497,36	89 427 852,38	19 008 572,88	2 435 624,07	68 221,79	9 163 319,79	158 639 088,27
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	1 830 203,43	1 618 212,40	2 586 495,18	693 221,26	0,00	4 122 995,45	10 851 127,72
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-102 900,00	0,00	0,00	0,00	-102 900,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	-247 709,30	0,00	0,00	0,00	0,00	-4 766,32	-252 475,62
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 241 270,67	2 737 590,98	0,00	0,00	-4 978 861,65	0,00
Tilikauden poisto	-17 024,34	-176 746,79	0,00	-193 771,13	0,00	-6 043 329,81	-4 087 301,46	-711 184,95	0,00	0,00	-10 841 816,22
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Aktivoidut korkomenot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	7 127,18	1 398 962,90	0,00	1 406 090,08	40 117 991,49	87 244 005,64	20 142 457,58	2 417 660,38	68 221,79	8 302 687,27	158 293 024,15
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	7 127,18	1 398 962,90	0,00	1 406 090,08	40 117 991,49	87 244 005,64	20 142 457,58	2 417 660,38	68 221,79	8 302 687,27	158 293 024,15
Olennaiset lisäpoistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Erittely olemaista lisäpoistoista	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	Osakkeet ja osuudet				Jvk-, muut laina- ja muut saamiset			
	Osakkeet konserni-yhtiöt	Osakkeet omistusyhti-yhteisöt	Kuntayhtymä-osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Saamiset	Saamiset kunta-yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	13 479 074,35	27 291,69	8 969 474,76	13 353 067,00	0,00	29 488 740,64	504 395,67	29 993 136,31
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	15 610,83	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-561 016,06	-9 343,84	-570 359,90
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	13 479 074,35	27 291,69	8 969 474,76	13 368 677,83	0,00	28 927 724,58	495 051,83	29 422 776,41
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	-6 554,28	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	13 479 074,35	27 291,69	8 969 474,76	13 362 123,55	0,00	28 927 724,58	495 051,83	29 422 776,41

Maa- ja vesialueet erittely				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	387 607,90	381 755,47	191 905,89	186 053,46
Muut maa- ja vesialueet	40 887 209,52	39 259 237,82	39 926 085,60	38 349 443,90
Maa- ja vesialueet yhteensä	41 274 817,42	39 640 993,29	40 117 991,49	38 535 497,36

20-22) Omistuksia muissa yhteisöissä						
Nimi	Kotipaikka	Konsernin		Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
		Kunnan omistus- osuus %	omistus-osuus %	Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	Tilikauden voitosta / tappiosta
Tytäryhteisöt						
Ylöjärven Yrityspalvelu Oy	Ylöjärvi	100	100	243	72	-10
Kiinteistö Oy Ylöjärven Työtuvat	Ylöjärvi	100	100	79	896	31
Asunto Oy Viljakkalan Viertotie	Ylöjärvi	65,55	65,55	395	1	0
Kiinteistö Oy Kurun Kotikonnut	Ylöjärvi	100	100	80	591	0
Ylöjärven Jäähalli Oy	Ylöjärvi	99,90	99,90	492	1 189	-124
Ylöjärven Vesi Oy	Ylöjärvi	100	100	11 503	31 842	46
Yhdistelemättömät tytäryhteisöt						
Asunto Oy Ylöjärven Aureenrivi	Ylöjärvi	55	55	21	0	0
Kuntayhtymät						
Pirkanmaan sairaanhoitopiirin ky	Tampere	5,90	5,90	11 108	38 625	-882
Pirkanmaan liitto	Tampere	5,27	5,27	92	71	16
Tampereen kaupunkiseudun ky	Tampere	6,87	6,87	40	27	2
Osakkuusyhteisöt						
Kiinteistö Oy Viljakkalan Liikekeskus	Ylöjärvi	26,26	26,26	76	0	1
Yhdistelemättömät Osakkuusyhteisöt						
Kuntien Hankintapalvelut KuHa Oy	Pirkkala	21,30	21,30	175	27	-10

23) Saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä, osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		283 489,05	0,00	1 529 360,08
Lainasaamiset	688 273,31	68 827,34	757 100,65	68 827,34
Muut saamiset			0,00	9 009,27
Siirtosaamiset			0,00	0,00
Yhteensä	688 273,31	352 316,39	757 100,65	1 607 196,69
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	1 982,00	0,00	4 876,39
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	824 606,33	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	223 236,35	0,00	223 236,35
Yhteensä	0,00	1 049 824,68	0,00	228 112,74
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	1 214,73
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	1 214,73
Saamiset yhteensä	688 273,31	1 402 141,07	757 100,65	1 836 524,16

24) Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Koronvaihtosopimukset	5 940 730,00	6 220 712,00	5 940 730,00	6 220 712,00
Muut siirtosaamiset	88 194,83	108 226,10	0,00	0,00
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	6 028 924,83	6 328 938,10	5 940 730,00	6 220 712,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	210 065,41	210 065,41	223 236,35	223 236,35
Muut siirtosaamiset jäsenkuntayhtymiltä	775 954,56	0,00	824 606,33	0,00
Kelan korvaus työterveyshuollosta	1 035 316,59	656 923,97	933 871,88	525 416,26
Koronvaihtosopimukset	278 472,00	296 570,00	278 472,00	296 570,00
Muut siirtosaamiset muilta	780 793,10	1 270 714,67	237 595,09	658 261,33
Siirtosaamiset kunnilta	239 793,95	109 704,76	239 793,95	109 704,76
Tuet ja avustukset valtiolta	162 391,82	217 397,46	140 460,93	201 880,78
Menoennakot				
Muut menoennakot	497 162,89	460 510,04	490 578,57	460 510,04
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	3 979 950,31	3 221 886,32	3 368 615,10	2 475 579,52

12.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25) Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	65 787 440,52	65 787 440,52	65 787 440,52	65 787 440,52
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	65 787 440,52	65 787 440,52	65 787 440,52	65 787 440,52
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 1.1.	13 135,82	13 135,82	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 31.12.	13 135,82	13 135,82	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 1.1.	19 306,92	19 306,92	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12.	19 306,92	19 306,92	0,00	0,00
Muut omat rahastot 1.1.	177 014,84	177 383,74	0,00	0,00
Siirrot rahastoon	287,16	0,00	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	-958,90	-368,90	0,00	0,00
Muut omat rahastot 31.12.	176 343,11	177 014,84	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	51 684 561,94	54 202 778,15	46 422 436,39	51 267 983,82
Edellisten tilikausien ylijäämä muutos	-761,54	4 828,86	0,00	0,00
Aikaisempiin tilikausiin liittyvät korjaukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	51 683 800,40	54 207 607,01	46 422 436,39	51 267 983,82
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	7 370 988,85	-2 523 045,07	2 696 831,36	-4 845 547,43
Oma pääoma yhteensä	125 051 015,62	117 681 460,04	114 906 708,27	112 209 876,91

Vertailuvuoden tilikauden yli-/alijäämä on korjattu aikaisempiin tilikausiin liittyvällä korjauseuralla 732 267,56 euroa.

26) Erittely poistoerosta		
	2020	2019
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	9 770 515,52	9 664 588,78
Verotuspoistoihin liittyvä poistoero	0,00	0,00
Poistoero yhteensä	9 770 515,52	9 664 588,78

27) Pitkäaikaiset velat		
	2020	2019
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	26 700 000,00	18 150 000,00
Saadut ennakot	3 682 679,00	4 337 403,35
Pitkäaikaiset velat yhteensä	30 382 679,00	22 487 403,35

Velat, jotka erääntyvät 1.1.2026 tai sen jälkeen.

28) Joukkovelkakirjalainat		
	2020	2019
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistustulainat	6 000 000,00	10 500 000,00
korko - 0,43 %	0,00	58,33
erääntyy 25.2.2021	6 000 000,00	10 500 000,00

29) Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Muut pakolliset varaukset				
Metsäkylän kaatopaikan jälkihoito	0,00	11 287,32	0,00	11 287,32
KOY Nikron alueen maaperän puhdistaminen	1 743 025,55	1 980 349,57	1 743 025,35	1 980 349,57
Haverin alueen maaperän puhdistaminen	4 946 379,09	5 011 471,89	4 946 379,09	5 011 471,89
Muut pakolliset varaukset	19 655,98	21 066,72	0,00	0,00
Potilasvahinkovastuuvaraus	1 575 175,33	1 640 217,35	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset yhteensä	8 284 235,95	8 664 392,85	6 689 404,44	7 003 108,78

30) Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille, osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot	0,00	2 266,81	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	7 723,94	0,00	183 799,32
Muut velat	0,00	1 469 629,46	0,00	568 382,16
Siirtovelat	0,00	4 756,49	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	1 484 376,70	0,00	752 181,48
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	3 395 919,65	0,00	158 762,27
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	3 547 624,41
Yhteensä	0,00	3 395 919,65	0,00	3 706 386,68
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	500,04
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	500,04
Vieras pääoma yhteensä	0,00	4 880 296,35	0,00	4 459 068,20

31) Maksuliiketilimiitti		
	2020	2019
Luottollisen maksuliiketilin limiitti 31.12.	1 500 000,00	1 500 000,00
- siitä käyttämättä oleva määrä	1 500 000,00	1 500 000,00

32) Muiden velkojen erittely				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Muut velat				
Liittymismaksut	4 415 119,20	4 415 119,20	0,00	0,00
Muut velat	174 550,78	234 121,53	2 032,66	1 375,51
Muut velat yhteensä	4 589 669,98	4 649 240,73	2 032,66	1 375,51

33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	13 070,80	0,00	0,00	0,00
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilöstösivukulujen jaksotukset	15 227 114,61	15 771 990,64	10 899 313,49	10 936 951,68
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	3 160 891,70	4 576 032,62	2 033 446,05	3 184 056,43
Muut siirtovelat jäsenkuntayhtymille	0,00	3 339 444,54	0,00	3 547 624,41
Muut siirtovelat kunnille	0,00	73 055,03	0,00	73 055,03
Tulospalkkiovaraus	156 773,12	155 761,76	156 773,12	155 761,76
Korkojaksotukset	394 744,79	193 173,21	181 475,10	187 546,77
Potilasvahinkovakuutus seur.vuoden lyhennys	196 908,96	212 494,40	0,00	0,00
Jaksotetut tuet ja avustukset	567 031,51	1 028 920,30	0,00	460 477,29
Verojaksotukset	0,00	38 962,38	0,00	0,00
Muut siirtovelat	2 195 844,75	908 692,49	1 300 490,97	69 279,85
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	21 901 869,14	26 298 527,38	14 571 498,73	18 614 753,22
Siirtovelat yhteensä	21 901 869,14	26 298 527,38	14 571 498,73	18 614 753,22

Vertailuvuoden Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset lukua on korjattu aikaisempiin tilikausiin liittyvällä korjauseuralla.

13. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

34) Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	820 500,71	1 026 261,19	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinteistökiinnitykset	2 555 981,42	3 565 109,00	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut yrityskiinnitykset	944 000,00	944 000,00	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	284 310,58	345 955,78	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinteistökiinnitykset	2 433 063,20	2 433 063,20	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	5 933 044,62	6 942 172,20	0,00	0,00

35 - 37) Vakuudet				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Kiinteistö- ja yrityskiinnitykset	88 500,00	88 500,00	0,00	0,00
Panttaussitoumukset	1 469,10	1 469,10	0,00	0,00
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Pantatut arvopaperit	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Vakuudet yhteensä	89 969,10	89 969,10	0,00	0,00

38) Vuokravastuut				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Toimitilojen vuokravastuut	33 532 045,12	32 789 579,40	25 678 132,92	27 670 012,28
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	3 151 761,27	3 093 071,29	2 576 977,82	2 406 792,34
Maa-alueiden vuokravastuut	4 999,20	5 311,65	4 999,20	5 311,65
Muut vuokravastuut	235 029,72	262 914,94	235 029,72	262 914,94
Vuokravastuut yhteensä	36 923 835,31	36 150 877,28	28 495 139,66	30 345 031,21
- siitä seuraavalle tilikaudelle maksettava osuus	4 736 473,13	4 500 896,82	3 024 103,34	2 925 687,13

Vertailuvuoden tietoja on muutettu toimitilojen vuokravastuiden osalta 1 138 211,58 euroa.

39) Vastuusitoumukset				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	0,00	0,00	5 500 000,00	5 500 000,00
Jäljellä oleva pääoma	0,00	0,00	3 410 401,80	3 735 221,88
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	13 133 342,02	13 500 617,02	13 132 268,00	13 184 543,00
Jäljellä oleva pääoma	7 198 812,09	7 940 784,95	7 198 729,20	7 939 080,93
Muut vastuu sitoumukset				
Vuokratakaussopimus	2 279,58	2 330,00	0,00	0,00
Yhteensä	7 201 091,67	7 943 114,95	10 609 131,00	11 674 302,81

40) Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2020	2019
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	221 824 753,00	198 567 376,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	138 217,00	130 644,00

41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Sopimusvastuut				
Sopimuksiin sisältyvät lunastusveloitteet	862 613,91	882 888,44	0,00	0,00
Potilasvakuutusvastuu	0,00	13 029,50	0,00	0,00
Muut sopimusvastuut	40 604,24	0,00	40 604,24	0,00
Sopimusvastuut yhteensä	903 218,15	895 917,94	40 604,24	0,00
Arvonlisäveron palautusvastuut	177 310,40	189 608,79	0,00	0,00

41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Johdannaissopimukset				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääomat, eräpäivät sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Lainojen alkusaldot on ollut yhteensä 17 750 000,00 euroa.				
1) Sopimus erääntyi 29.6.2020				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo on	0,00	250 000,00	0,00	250 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0,00	-4 066,05	0,00	-4 066,05
2) Sopimus erääntyy 16.11.2022				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo on	3 000 000,00	4 500 000,00	3 000 000,00	4 500 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-56 984,66	-109 020,97	-56 984,66	-109 020,97
Kynnyksellinen koronvaihtosopimus, Koronvaihtosopimuksella suojataan koko lainasalkkua. Koronvaihtosopimuksella on sopijapuolilla vaihtuva korko. Sopimus tulee voimaan 4.1.2021 ja sopimus erääntyy 4.1.2049.				
Laskennallinen pääoma 25 000 000,00 euroa				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-17 500 506,15	-12 276 947,66	-17 500 506,15	-12 276 947,66
Koronvaihtosopimus korkolattialla, Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan kiinteän koron muuttamiseksi vaihtuva korkoiseksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 7.12.2026.				
Lainan alkusaldo 14 000 000,00 euroa.				

Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo on laskennallinen pääoma 8 400 000,00 euroa	8 400 000,00	9 800 000,00	8 400 000,00	9 800 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	140 665,93	149 697,15	140 665,93	149 697,15
OTC koronvaihtosopimus Koronvaihtosopimuksella suojataan koko lainasalkkua. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuva korko kiinteäksi ajalle 24.4.2018 - 24.4.2033. Laskennallinen pääoma 30 000 000,00 euroa				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-9 916 783,12	-8 384 972,30	-9 916 783,12	-8 384 972,30
OTC koronvaihtosopimuksen optioehto Sopimuksessa on erityisehto pankin yksipuoleiselle optiolle ajalle 25.4.2033 - 24.4.2043. Koronvaihtosopimuksella suojataan koko lainasalkkua. Koronvaihtosopimus ja optiosopimus on erotettavissa toisistaan. Laskennallinen pääoma 30 000 000,00 euroa				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-7 998 966,77	-5 572 129,61	-7 998 966,77	-5 572 129,61
Koronvaihtosopimus nollakorkolattialla, Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan kiinteän koron muuttamiseksi vaihtuva korkoiseksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 22.12.2030. Lainan alkusaldo 14 900 000,00 euroa. Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo on laskennallinen pääoma 14 900 000,00 euroa				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-79 508,14	0,00	-79 508,14	0,00
Koronvaihtosopimukset, konserni ky Sopimukset erääntyy 21.6.2021 - 5.12.2043 Sopimusten nimellisarvo 31.12.	9 697 904,30	6 761 494,00	0,00	0,00
Käypä arvo	-751 490,35	-525 029,41	0,00	0,00
Takamaan koulu / Ylöjärven seurakunnan huonetila				
Ylöjärven kaupunki ja Ylöjärven seurakunta ovat 2.6.2009 sopineet, että seurakunta voi luopua vuokratun tilan hallinnasta ennen 20 vuoden pituisen määräaikaisen sopimuksen päättymistä. Tällöin Ylöjärven kaupunki palauttaa ko. tiloihin pääomavuokrana tehdyn investoinnin jäännösarvon Ylöjärven seurakunnalle. Palautettava jäännösarvo on 9 800 euroa kokonaista kalenterivuotta kohden.	83 300,00	93 100,00	83 300,00	93 100,00

14. Ympäristövastuut

Ympäristötuotot ja -kulut		
	2020	2019
Ympäristötuotot		
Viranomaistoiminnan tuotot	38 979,00	58 349,34
Muut ympäristötuotot	56 000,00	54 821,37
Siitä: ympäristönsuojeluun saadut avustukset	56 000,00	54 821,37
Ympäristökulut		
Viranomaistoiminnan kulut	140 098,30	159 127,63
Siitä: ympäristönsuojeluun annetut avustukset	3 600,00	3 800,00
Muut ympäristökulut:		
Haverin rikastushiekka-alue kunnostus	65 092,80	99 288,53
Nikron alueen kunnostus	293 324,22	336 634,40
Metsäkylän kaatopaikan kunnostus	115 824,12	158 712,68
Ympäristökulut, netto	-519 360,44	-640 592,53

Ylöjärven kaupungin omistamalla alueella tiedetään olevan kolme aluetta, joilla maaperä on pilaantunut ja joiden puhdistamisesta aiheutuu kustannuksia kaupungille. Ne ovat teollisuuskiinteistö Metalli ja Nikro, Metsäkylän vanha kaatopaikka sekä entisen Haverin kaivoksen rikastushiekka-alue, joka on vain osin kaupungin omistuksessa. Kohteiden kunnostuksiin on mahdollista saada ELY-keskuksen koordinoimaa avustusta.

Kaupungilla on maankaatopaikka, jonka ympäristövaikutuksia tarkkaillaan vesinäyttein. Pehkusuon vanhaa kaatopaikka-alueetta pidetään kunnossa kaatopaikan sulkemissuunnitelman mukaisesti. Vesistö tarkkailua suoritetaan lisäksi kolmen suljetun kaatopaikan ympäristövaikutusten seuraamiseksi.

Kiinteistöt Metalli ja Nikro

Ylöjärven kaupungin omistamilla kiinteistöillä Metalli RN:o 1:266 ja Nikro RN:o 1:115 Mäkkylän kylässä on todettu maaperän pilaantuminen, mistä on aiheutunut myös pohjaveden pilaantumista. Maaperässä on todettu raskasmetalleja, öljyä ja liuottimia. Pohjavedessä on todettu suuria pitoisuuksia liuottimia ja niitä on todettu myös läheisellä Saurion vedenottamolla pieniä määriä. Maaperän pilaantuminen on aiheutunut kiinteistöillä harjoitetusta vanhasta teollisesta toiminnasta.

Maaperän kunnostustyönä on toteutettu (metallit, liuottimet ja öljyinen maa) massanvaihtona vuoden 2013 aikana. Vuodesta 2015 alkaen kunnostustyötä on jatkettu mm. huokosilmakunnostuksella ja kemiallisella puhdistuksella.

Kiinteistöjen Metalli ja Nikro kunnostustöiden kustannukset olivat vuonna 2020 yhteensä 293 324 €. Avustuksia vuonna 2020 on maksettu Nikron kunnostukselle 56 000 €.

Pohjaveden suojapumppaus on aloitettu vuoden 2007 keväällä turvaamaan Saurion vedenottamon veden laatua ja suojapumppaus jatkuu edelleen. Suojapumppauksen kustannukset ovat olleet vuonna 2020 yhteensä 130 480 €.

Maaperän ja pohjaveden kunnostustyön loppuun saattamiseksi on alueella tehty lisätutkimuksia. Nikron alueen kunnostus on hyväksytty ELY:ssä pilaantuneiden maa-alueiden kärkihankkeena kunnostus- ja kokeiluhankkeeksi. Hankkeen kunnostustöiden vetovastuu on ELY-keskuksella.

Alueelle on toteutettu reaktiivinen seinämä. Nikron kiinteistöllä toteutetaan erillistä maaperän kunnostusta erilaisin menetelmin.

Vuoden 2016 tilinpäätöksessä on tehty Nikron alueen kunnostukseen varauksen lisäys yhteensä summaan 2,4 M€. Varausta on purettu siten, että vuoden 2019 lopussa jäljellä on ollut 1,98 M€. Vuoden 2020 kulujen jälkeen varausta on jäljellä noin 1,74 M€.

Metsäkylän vanha kaatopaikka

Ylöjärven kaupungilla on Metsäkylässä kiinteistön Esterinmetsä RN:o 1:273 alueella vanha yhdyskuntajätteen kaatopaikka, jonka pintasuojarakenteet saatiin päätökseen vuosina 2016 - 2017. Alueella huolehditaan tarkkailuvelvoitteiden suorittamisesta. Kohteen kustannukset vuonna 2020 ovat olleet 115 824 €. Suurin kustannustekijä ovat kohteen jätevesimaksut.

Haverin kaivoksen rikastushiekka-alue

Haverin entisen kaivoksen rikastushiekka-alue sijoittuu Viljakkalanselän Kirkkojärven rantaan. Alue sijoittuu Inkulan kylään osin kaupungin omistamalle kiinteistölle RN:o 11:0 ja osin alueen yhteisten vesialueiden osakaskuntien alueelle.

Haverin rikastushiekka-alueella on aloitettu kunnostustoimenpiteiden suunnittelu kesäkuussa 2020. Yleissuunnitelma valmistui vuoden 2020 lopussa. Alueen kunnostamiseksi on tavoiteltu VT3 Hämeenkyrönväylä -hankkeen maamassoja, joiden saamiseksi kuljetuksen hinnalla on käyty neuvotteluja. Rikastushiekka-alueen kunnostaminen pyritään saamaan käyntiin vuoden 2021 aikana.

Haverin Kaivosmäen alueella on myös pilaantunutta maata, mutta sen osalta ei ole tehty kunnostussuunnitelmaa.

Rikastushiekka-alueen kunnostamiseksi on tehty vuoden 2016 lopussa varaus 5,6 M€. Vuoden 2019 lopussa varausta on purettu siten, että jäljellä on ollut 5,01 M€. Vuoden 2020 Haverin rikastushiekka-alueelle kohdistuneet kustannukset ovat olleet 65 092 €.

15. Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot

42) Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2020	2019
Yleishallinto	78	94
Sosiaali- ja terveystoimi	524	499
Opetus- ja kulttuuritoimi	931	933
Yhdyskuntapalvelut	273	273
Yhteensä	1 806	1 799

43) Henkilöstökulut		
	2020	2019
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	86 468 376,89	85 398 433,93
*) Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	446 373,37	504 597,02
Henkilöstökulut yhteensä	86 468 376,89	85 398 433,93

*) Investointien henkilöstökulut on kirjattu käyttötalouteen, josta ne siirretään investointeihin Valmistus omaan käyttöön -tilin kautta.

44) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2020	2019
Kristillisdemokraatit	2 841,50	3 695,65
Suomen Keskusta	6 843,38	8 799,83
Kokoomus	12 239,65	14 632,91
Peussuomalaiset	3 725,75	4 490,09
Sosiaalidemokraatit	7 281,41	8 250,66
Vasemmistoliitto	5 631,00	6 569,65
Vihreät	10 302,50	11 491,13
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	48 865,19	57 929,92

45) Tilintarkastajien palkkiot		
	2020	2019
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	21 466,19	25 926,17
Tilintarkastajien lausunnot	0,00	0,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	2 123,52	3 198,34
Muut palkkiot	6 632,86	4 019,40
Palkkiot yhteensä	30 222,57	33 143,91

46) Liitetiedot kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista

Ylöjärven kaupunki ja Ylöjärven Vesi Oy ovat sopineet yhteistyöperiaatteista. Sopimuksen mukaan kahdenvälisissä palveluissa ja tuotteissa, joita ei ole kokonaistaloudellisesti järkevää hankkia kolmannelta osapuolelta noudatetaan kaupungin sisäistä tavanomaista hinnoittelua kuitenkin siten, että hinnoittelu noudattaa omakustannusperiaatetta. Tällaisia toimintoja ovat mm. kunnallistekninen rakentaminen yhteishankkeissa, kunnallistekniset suunnittelutyöt, varikko- ja varasto- toiminnot sekä yhteiset asiakaspalvelutoiminnot.

Ylöjärven kaupunki on myynyt toimisto- ja talouspalveluita, tilapalveluita sekä palkanlaskentapalveluita Ylöjärven Vesi Oy:lle. Ylöjärven kaupunki on myynyt tila- ja palkanlaskentapalveluita Ylöjärven Yrityspalvelut Oy:lle.

Kaupunginjohtajan kanssa on solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu 12 kuukauden palkkaa vastaavasta korvauksesta irtisanomismenettelytilanteissa.

Konsernin lähipiirin/intressipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkevia liiketoimia.

11. Muut eriytetyt laskelmat

Kirjanpidon eriyttämissäännöksen mukaiset tuloslaskelmat

Muissa eriytetyissä laskelmissa esitetään tuloslaskelman muodossa tiedot toiminnoista, joita kaupunki harjoittaa kilpailutilanteessa markkinoilla (Kilpailulaki 30 d §).

Toimintojen selvittäminen toteutettiin sisäisesti talouden ja toiminnan asiantuntijoiden yhteistyönä, tätä varmensi myös ulkopuolisen organisaation tekemä selvitystyö.

Selvitystyön tuloksena vuonna 2020 eriytettäviä laskelmia ovat: kahvilapalvelut uimahallissa, henkilöstöruokailu, siivous- ja palkanlaskentapalvelut tytäryhteisöille ja ulkopuolisille yhtiöille.

Toimintojen kustannusten kohdistamisessa on noudatettu aiheuttamisperiaatetta, joko toteutuneen, arvioidun tai muun jakoperusteen mukaan.

Kustannuksiin sisältyy suhteellinen osuus hallinnon yleiskuluista, yleiskuluprosenttina on käytetty yleiskulujen osuutta kaupungin kokonaismenoista.

Uimahallin kahvio

2020

Toimintatuotot

Myyntituotot 44 415

Toimintakulut

Henkilöstökulut 59 855

Palvelujen ostot 10 951

Aineet, tarvikkeet ja tavarat 27 966

Muut toimintakulut 19 811

Hallinnon yleiskulut 3,84 % toimintakuluista 4 554

Toimintakate

-78 722

Henkilöstöruokailu

2020

Toimintatuotot

Myyntituotot 63 500

Toimintakulut

Henkilöstökulut 37 580

Palvelujen ostot 2 925

Aineet, tarvikkeet ja tavarat 22 500

Muut toimintakulut 1 500

Hallinnon yleiskulut 3,84 % toimintakuluista 2 477

Toimintakate

-3 482

Siivouspalveluiden myynti ulkoisille asiakkaille

	2020
Toimintatuotot	
Myyntituotot	36 468
Toimintakulut	
Henkilöstökulut	30 245
Palvelujen ostot	1 601
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 749
Muut toimintakulut	2 459
Hallinnon yleiskulut 3,84 % toimintakuluista	1 384
Toimintakate	-969

Palkanlaskennan palveluiden myynti tytäryhtiöille

	2020
Toimintatuotot	
Myyntituotot	17 610
Toimintakulut	
Henkilöstökulut	12 454
Palvelujen ostot	3 845
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	118
Muut toimintakulut	1 191
Hallinnon yleiskulut 3,84 % toimintakuluista	676
Toimintakate	-674

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista sekä tositelajeista

Pääkirja
Päiväkirja
Tasekirja
Talousarvion toteutumisvertailu

Pysyvästi säilytettävät

Tasekirja
Talousarvion toteutumisvertailu
Tilintarkastuskertomus ja arviointikertomus
Toimintakertomus Tililuettelo

10 vuotta säilytettävät

Pääkirja
Tase-erittelyt
Päiväkirjat
Tilikauden tositteet *)

*) ESR:n rahoittamien kohteiden tositteet 10 vuotta viimeisestä maksatuksesta ohjelmakauden päättymisestä laskien.

Tosite	Nimitys	Numerosarja	
ALKUSA	Alkusaldot	1001 - 1007	
BUD	Talousarvio	2001 - 2020	
BUDL	Lisätalousarvio	3001 - 3041	
MUIST1	Muistiotositteet ulkoiset	10001 - 11191	
MUIST2	Rahastokirjaukset	14001 - 14051	
MUISIS	Muistiotositteet sisäiset	20001 - 20081	
MUIJAS	Muistioiden jaksotustositteet	30501 - 30626	
KOMTOS	Käyttöomaisuustositteet	34001 - 34128	
SISROP	Sisäiset laskut Rondo	40001 - 40701	
KOMMUI	Käyttöomaisuus	48000 - 48047	
HAAHTE	Sisäiset vuokrat Haahtela	50001 - 53521	
BUD	Budjetointitositteet	96000 - 96015	
PALKAT	Palkkatositteet	100001 - 100500	
VARAST	Varasto Sonet	117001 - 117041	
EFFSOS	Effica sosiaalityö	115001 - 115423	
KONE2	Kone ja kuljetus tositteet	116001 - 116012	
OSTOT	Ostolaskut	8000001 - 8046503	
OMAKSU	Ostomaksut	8990001 - 8990335	
LTT	Liitetietositteet	6-9, 11-13, 15-16, 19-46	
YMRMAN	MR Manuaalisuoritukset	5110001 - 5112212	
YMRVII	MR Viitesuoritukset	5210001 - 521030	
YMRHYV	MR hyvityslaskut, kuittaukset	5310001 - 5311441	
YMRK	MR Tileistä poisto	5410001 - 5411984	
YMR10	MR Laskulaji 10	Vuokrat	10000001 - 10000372
YMR13	MR Laskulaji 13	Yleislaskut	13000001 - 13004209
YMR14	MR Laskulaji 14	Työllisyyspalvelut	14000001 - 14000283

Tosite	Nimitys		Numerosarja
YMR15	MR Laskulaji 15	Timmi tilavuokrat	15000001 - 15000466
YMR19	MR Laskulaji 19	Hammashoito	19000001 - 19018102
YMR20	MR Laskulaji 20	Maanvuokrat	20000001 - 20000574
YMR30	MR Laskulaji 30	Fysioterapia	30000001 - 30002292
YMR31	MR Laskulaji 31	Röntgen	31000001 - 31000091
YMR32	MR Laskulaji 32	Ehta palvelut	32000001 - 32000737
YMR33	MR Laskulaji 33	Poliklinikka	33000001 - 33026632
YMR35	MR Laskulaji 35	Terveyskeskus/akuuttios	35000001 - 35001780
YRM36	MR Laskulaji 36	Kehitysvammahuolto	36000001 - 36000646
YMR37	MR Laskulaji 37	Geriatrian pkl ja Kumuke	37000001 - 37001409
YMR39	MR Laskulaji 39	Kuntalaskutus	39000001 - 39000389
YMR53	MR Laskulaji 53	Päivähoito	53000001 - 53011517
YMR54	MR Laskulaji 54	Laitoshoito	54000001 - 54002690
YMR58	MR Laskulaji 58	Kotipalvelumaksut	58000001 - 58005215
YMR63	MR Laskulaji 63	Hulevesilaskutus	63000001 - 63004849
YMR73	MR Laskulaji 73	Rakennusvalvonta	73000001 - 73000869

MR = Myyntireskontra

Visma CPM kuntakonserni

- tositteet
- pääkirja
- päiväkirja
- konserniyhteenveto

Apollo, lainan ja koronvaihtosopimusten hallinta

Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä

Ylöjärven kaupunki

Tilinpäätös tilikaudelta 1.1.-31.12.2020

Ylöjärvellä 29.3.2021

Ylöjärven kaupunginhallitus

Pauli Piiparinen, vt. kaupunginjohtaja

Katja Luojus, hallituksen puheenjohtaja

Timo Halttula

Mauri Heiska

Tiina Landgren-Mäkkylä

Aki Leppänen

Leena Mankkinen

Markku Mäki-Ventelä

Juhon Ojars

Seppo Peltola

Minna Sarvijärvi

Minna Sorsa

Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä

Olemme tarkastaneet tilinpäätöksen.

Ylöjärvellä ___ / ___ 2021

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

Minna Ainasvuori
tilintarkastaja, JHT, HT